

TNÚHU NÍ CHÍDÓ TNÚNÍ TÉ MĂCÚ

Té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú cǎháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí xití yucu

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

1 ¹Duha ní quesaha tnúhu sá cǎháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó tnúhu Xítóhó Jesucristú Déhe Yá Ndiöxí.

²Te ndíi Chàíá tée ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha nǐ chídó tnùní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí xii Déhe-gá, te duha ní xáhaⁿ-gǎ:

Tendaha-í ìíⁿ tée codonùu-dé núú-n,
te dàtúha-dé ñáyiú cuendá tnií-yu tnúhu-n.

³Te tée-áⁿ quihi-dé xití yucu te níhi cǎháⁿ-dé cúñaha-dě xii ñáyiú:

“Chí dáñá nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo, te tnií-ndo ichi váha, te ducaⁿ cǎda-ndo cuendá cundecu túha-ndo, chi véxi Yaa ío cùnùu”, duha cúñaha-dě xií-yu.

Duha ndúu tnúhu ní chídó tnùní ndíi Chàíá nàcuáa ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí xii Déhe-gá. ⁴Te tée dii cuendá-xi ní ngódó tnùní-áⁿ nání-dě Juàá, te tée-áⁿ nǐ xíhi-dé xití yucu ní cǎháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiöxí, te ní xóo dacuàndute-dé ñáyiú, te duha ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—Chí dándixi túu iní sá ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo, te dañá-ndo nchàa ichi cuehé ichi duha te cuandute-ndo, te ducaⁿ te Yá Ndiöxí cada cǎhnu iní-gá nchaa yíca cuèchi-ndo —duha ní xáhaⁿ-dě xií-yu.

⁵Te nchaa ñáyiú distritú Jùdeá, ndíhi ñáyiú ñuú Jerusalén ní sáháⁿ-yu ndéé yúte Jòrdán núú ndécú tǎ Juàá ní xíndedóho-yu nchaa tnúhu ní cǎháⁿ-dé. Te cue ñáyiú ní náhmá nchaa yíca cuèchi-xi te ní dácuaándute ñaha-dé xií-yu.

⁶Te té Juàá-áⁿ nǐ xíhnu-dé dóo idi cǎméyu, te ìíⁿ ñíi ní cuu pǎñú xití-dé, te ní xóo caxi-dé tíca làngóstá ndíhi ndudí ñúñú cuéchi. ⁷Te ní xáhaⁿ tùcu-dé xii ñáyiú:

—Nchícúⁿ ìíⁿ tée véxi, te tée-áⁿ ño-gá cúnùu-dé dàcúúxí yǎhú, chi yúhú cúù-í ìíⁿ tée duuⁿ duuⁿ ñá túú tàú-í ngúnundeyí-í nandaxi cuèdicó ñíi nihnu chàú-dé dico quide-í chiùⁿ-dé. ⁸Te yúhú dácuaándute ñaha-í xii-ndo, dico mee-dě taxi-dé Espiritú Yǎ Ndiöxí cundecu ndíhi-ndo —cǎchí-dé xáhaⁿ-dě xií-yu.

Sàndute Jesús

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹Te dàvá-áⁿ nǐ quee Jèsús ñuú Nazàrét ìíⁿ ñuú yíndèhu distritú Galileá cuáháⁿ-gá yúte Jòrdán. Te yàcáⁿ ní dácuaándute ñaha té Juàá xii-gá. ¹⁰Te òré ní nene-gá xití ndute, te ní xiní-gá nchíí andiu, te ní quee Espíritú Yă Ndiöxí véxi cuuⁿ-xi ngúndecu ndíhi ñaha-xi xii-gá, te dàtná cáá ìíⁿ lómá cáá Espíritú-áⁿ véxi cuuⁿ-xi. ¹¹Te òré-áⁿ nǐ tecú ní cáháⁿ Yă Ndiöxí ndéé andiu, te xăhaⁿ-gă xii Jèsús:

—Yòhó cúú-n Dēhe-í tée ío cùu iní-í te ío cùdíí ìní ñáhà-í xii-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă.

Sácuíhná quidé yìca-xi cada Jesús sá ñà túú tàú-gá cada-gá dico ñá túú ní quíde-gá

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹²Te Espíritú Yă Ndiöxí ndécá-xí Jèsús cuáháⁿ ìíⁿ xití yucu. ¹³Te xití yucu-áⁿ ío víhí quítì dééⁿ, te xíáⁿ ndécú Jèsús ní ngúíta sácuíhná quidé yìca-xi cada-gá ìíⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá dico ñá túú ní sàndáá iní-gá. Te cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní xinu cuechi-xi nǔú-gă. Te ní xíndecu-gá údico nduu xití yucu-áⁿ.

Distritú Galileá ní chisaha Jèsús chiúⁿ ní táhú Tătá-gă Dútú Ndiöxí cada-gá

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

¹⁴Te sátá nǐ ngava té Juàá vecaá, te Jèsús cuáháⁿ-gá distritú Galileá dànehé-gá ñáyìu tnúhu váha, tnúhu sá càháⁿ nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yă Ndiöxí xii-yu. ¹⁵Te xăhaⁿ-gă xii-yu:

—Vitna sa ní cuyatni nduu ndíhu ndaha ñàha Yă Ndiöxí xii-ndo, te chí dáñá nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo, te quíndáá iní-ndó tnúhu váha, tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ndó —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-yu.

Jèsús càháⁿ-gá cúmí tnàhá cue tée tnìi chácá

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

¹⁶Te Jèsús ñúhú-gă ichi cuáháⁿ-gá tá yăha-gá yuhu làgúná Galileá, te ní xiní-gá té Xímú ndíhi ñaní-dé té Ndríxí xídáquëe-güedé ñunu-güedé xití ndute tnìi-güedé chácá, chí quítì tnàhí-áⁿ cúú chiúⁿ-güedé tníi-güedé-dí. ¹⁷Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí dáñá chiúⁿ quíde-ndo-áⁿ, te quixi-ndo chìtnahá ñáhá-ndó xii-í te taxi-í íngá núú chiúⁿ cada-ndo chí quíhíⁿ-ndó càháⁿ-ndó ñáyìu cuèndá dacuàhá-yu tnúhu-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

18Te òré-ni-áⁿ ñí dáñá cuè téé-áⁿ ñunu-güedé te ní tuha ñaha-güedě xii-gá.

19Te cuáháⁿ-gá luha-gá, te ní xiní-gá té Jàcobó ndihi ñaní-dé té Juàá ñúhú-güedě xití bàrcú-güedé náticu-güedé ñunu-güedé, te ndi ndùú-güedé cúú-güedé déhe té Zebèdeú. 20Te ní cana ñaha-gă xii-güedé, te ní dándõo-güedé tătă-güedé ndihi cue téé xinu cuechi núú-güedé xití bàrcú, te ní tuha ñaha-güedě xii-gá.

İⁿ téé yìhi ñaha espíritú cúndìhi yucu ñávãha

(Lc. 4:31-37)

21Te ní quexìo Jesús ndihi cue téé-áⁿ İⁿ ñuú nání Càpernaúm, te yàcáⁿ ndécú-gă ní tnahá nduu ndètatú ñáyiu, te cuánguihu-gá veñúhu ñáyiu isràél dānehé ñáhá-gă xii-yu. 22Te xīcuñúhu vīhí-yu nchaa tnúhu càháⁿ-gá, chi quide-gá sá cúú-gă İⁿ Yaá táxí tnùnı víhı, te ñá túú dàcuaha ñaha-gá xii-yu dàtná dācuaha ñaha cue téé dācuaha ñaha xii-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùnı ndıı Moısés. 23Te xití veñúhu-áⁿ ndécú tnàhá İⁿ téé yìhi ñaha İⁿ espíritú cúndìhi yucu ñávãha, te espíritú-áⁿ ñí quide-xi níhi ní cáháⁿ téé-áⁿ, te xăhaⁿ-dě xii Jèsús:

24—¿Te ná cuinı yòhó Jèsús téé ñuú Nazàrét cada ñaha-n xii-ndı ñuu vëxi-n ñuú ndécú-ndı-i? ¿Áⁿ vëxi-n dànaa ñaha-n xii-ndı? Chi yúhú xinı ñáhà-ı xii-n sã cúú-n İⁿ téé ñá túú tnàhı cuéchi-xi, chi núú Yă Ndiõxı ní quee-n vëxi-n ñùyıú-a —càchı-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

25Dico Jèsús ní tenàá-gá espíritú cúndìhi yucu ñávãha-áⁿ, te xăhaⁿ-gă: —ıCadı yuhu-n, te taquèe yiqui cuñú téé-áⁿ! —càchı-gá xăhaⁿ-gă xii espíritú-áⁿ.

26Te espíritú cúndìhi yucu ñávãha-áⁿ ñí dácüyìhı ñáhá-xı xii téé-áⁿ, te ní dácáná sàa ñaha-xi, te ní quee-xi yiqui cùñú-dé cuáháⁿ-xi. 27Te nchaa ñáyiu xındecu-áⁿ İo ní cuñúhu-yu, te ní xıtnàhá-yu:

—¿Te nása ndùu-tu sá quidé tée-a? ¿Ndudú sáá càháⁿ-tu-dé sánuu? Te quide-dé dàtná quidé İⁿ téé cùnuu vihi, chi càháⁿ-ni-dé te sàndáá inı ñáhá nchaa espíritú cúndìhi yucu ñávãha —càchı-yu xıtnàhá-yu.

28Te ío ndıhi ní níhı nchaa ñáyiu dava-gá ñuú yındèhu distritú Galileá tnúhu nchaa nàcuáa càháⁿ Jèsús ndihi nchaa sá quidé-gă.

Jèsús quidé tătna-gá ñaná ñadìhı té Xımú

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

29Te òré ní ndee Jèsús veñúhu cue ñáyiu isràél, te cuáháⁿ-gá ndihi té Jàcobó ndihi té Juàá vehe té Xımú ndihi té Ndrıxı. 30Te ñaná ñadìhı té Xımú cùhú-aⁿ ñùhu vihi-aⁿ cahni, te ndıhi-ni ní xăhaⁿ-güedě xii Jèsús sá cùhú-aⁿ. 31Te ní sáháⁿ-gá núú cáá ñàha cuhú-áⁿ te ní tniı-gá ndaha-aⁿ ní

SAN MARCOS 1

ndocani ñaha-gă xii-aⁿ. Te òré-ni-áⁿ ñi nchíco-aⁿ cahni, te ní ngüíta-aⁿ xínu cuechi-aⁿ núú-güedě ndihí-gá.

Jèsús quidé tătna-gá vai ñáyiú cùhú

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

32Te òré sa cuení-xi cundiquíⁿ te ní quexìo ñáyiú núú ndécú Jèsús, te nchaa ñáyiú cùhú ní dátacá-yu ndecá-yu ní sáá núú-gă, te tnàhá cue ñáyiú yìhi ñaha espíritú cündìhi yucu ñávàha ndecá-yu ní sáá núú-gă. **33**Te nchaa ñáyiú ñuú-áⁿ ñi chítú níhnũ-yu yuyèhe vehe núú ñi quexìo Jesús. **34**Te Jèsús ní quide tătna-gá nchaa ñáyiú cùhú cuèi ndi dííⁿ ndi dííⁿ nũú cuèhé tnàhá-yu ñiⁿ ñiⁿ-yu, te ní queñuhu-gá nchaa espíritú cündìhi yucu ñávàha yìhi ñaha xii ñáyiú, te ñá túú ní dàña-gá cáháⁿ cue espíritú cündìhi yucu ñávàha-áⁿ ñi ñiⁿ tnúhu, te ducaⁿ ñi quide-gá chi cue espíritú-áⁿ sa xíní-xi yoo cùu-gá.

Jèsús càháⁿ-gá tnúhu Yá Ndiöxí distritú Galileá

(Lc. 4:42-44)

35Te òré vátá tũndaá váha-gá ní ndacóo Jèsús cuáháⁿ-gá ñiⁿ xio yuhu ñúú núú ñà túú ñáyiú ndecu cuendá yacáⁿ cáháⁿ ndihí-gá Yá Ndiöxí. **36**Te té Xímú ndihí cue té cündìhi-dé nánducu ñaha-güedé xii-gá. **37**Te òré ní naníhí ñáhá-güedě xii-gá, te ní xáhaⁿ-güedě:

—Nchaa ñáyiú nánducu ñahá-yu xii-n —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

38Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí ná quíhíⁿ-ó nchàa ñuú xĩndáa yatni-a, chi danèhé-í ñáyiú tnúhu Yá Ndiöxí chi diu chiúⁿ-áⁿ vèxi-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

39Te Jèsús tá xica ndodo-gá cuáháⁿ nchaa ñuú yíndèhu distritú Galileá dánèhé-gá ñáyiú, te ndi tnàhá ñiⁿ ñiⁿ ñuú sàá-gá te ducaⁿ cuănguìhu-gá veñúhu-yu dànèhé ñáhá-gă xií-yu tnúhu Yá Ndiöxí, te cue ñáyiú yìhi ñaha espíritú cündìhi yucu ñávàha ta queñuhu-gá nchaa espíritú-áⁿ yiqui cùñú-yu cuáháⁿ.

Jèsús quidé tătna-gá ñiⁿ téé tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

40Te ní quexìo ñiⁿ téé tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó nũú Jèsús, te ní ngüíñí xítí-dě núú-gă càháⁿ ndàhú-dé, te xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nũu vá cündèe iní-n càda tătna ñaha-n xii-í chi cùtnuní iní-í sá ndácú-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

41Te Jèsús ní cundàhú iní ñáhá-gă xii-dé te ní dácàá-gá ndaha-gá ní tendaha ñàha-gá xii-dé, te xáhaⁿ-gă:

—Cuu cada tátna ñaha-ĩ xii-n, te vitna ndúha-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

42Te òré-ni-áⁿ ñĩ xócuñĩ cuéhé tnàhá-dé. **43-44**Te Jèsús ní cáháⁿ víhí-gă dóho-dé, te xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Vitna cuanùhú-na, dico vá yõo ìⁿ cúñaha-n sà ní quide tátna ñaha-ĩ xii-n, te núú dütú-ni cuàháⁿ cuendá sá ná quini ñáhá-dě xii-n sà ní ndúha-n te cuáha-n-dě sá ndúú tǎhú Yă Ndiõxí dàtná ní cachí ndii Moisés cuendá ná quini ñáyiu sá ndàá ní ndúha-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

45Te téé ní cuhú-áⁿ ñĩ xica-dé cuáháⁿ-dé, te ní ngüíta-dé xăhaⁿ-dě xii nchaa ñáyiu ta nàníhí-dě nàcuáa ní quide Jèsús ní quide tátna ñaha-gă xii-dé. Te sá dúcáⁿ ñĩ xité nuu téé-áⁿ cuendú nàcuáa ní quide ñaha Jèsús xii-dé ní quide tátna ñaha-gă ní ndúha-dé, te xíăⁿ nõu dayuhu ñĩ xóo quíhu-gá dava ñuú núú ïo vâi ñáyiu ndèhe ñaha xii-gá, te ní xóo cundecu-gá xití yucu núú ñà túú ñáyiu ndècu. Te nchaa ñuú ní quee ñáyiu ní sáháⁿ-yu núú ndécú-gă ní cáháⁿ ndihi ñàhá-yu xii-gá.

Jèsús quidé tátna-gá ìⁿ téé cùhú ñá cúú-gă candá nihnu

(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

2¹Te sátá ñĩ cuu ìⁿ ũú nduu sá ñĩ quee Jèsús ñuú Capèrnaúm te ní nasáa tucu-gá, te cue ñáyiu ní níhĩ-yu tnúhu sá ñĩ ndexìo-gá núú quidé vèhe-gá. ²Te ndíhi-ni ní tacá cuéhé víhĩ-yu, te ní chítú víhĩ-yu ndéé yuyèhe te ñá ní tnàhá-gá-yu. Te ní ngüíta-gá ní dánèhé ñáhá-gă xií-yu tnúhu Yá Ndiõxí. ³Te òré-áⁿ ñĩ quexìo cúmí tnàhá cue téé núú ndécú-gă nchídó-güedě ìⁿ téé cùhú ñá cúú-gă candá nihnu-dé. ⁴Dico ñá túú ní ndàcu-güedé sáa-güedé ndéé núú-gă chi ío cuéhé ñáyiu ndècu. Te xíăⁿ nõu ní sáa-güedé díquí véhé nõu yíhí-gă-áⁿ ñĩ caáⁿ-güedé, te ichi ndàa díquí véhé-ăⁿ ñĩ dáquëe-güedé téé cùhú-áⁿ, te ñùhu-dé ìⁿ xító ní dáquëe ñaha-güedě ndéé núú-gă. ⁵Te Jèsús sa ní cutnùní iní-gá sá sàndáa iní ñáhá-güedě xii-gá nõu ní xáhaⁿ-gă xii téé cùhú-áⁿ:

—Yòhó téé cùhú, sa ní quide càhnu iní-í nchaa cuèchi-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

⁶Te xíáⁿ xñucóo ìⁿ ũú cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés, te sá dúcáⁿ ñĩ cáháⁿ Jèsús núú cue téé-áⁿ ñĩ sani iní-güedé: ⁷“Tée-a càháⁿ cuèhé-dé cuendá Yă Ndiõxí duha càháⁿ-dé, chi vá yõo ìⁿ ndàcu cada cahnu iní nchaa yíca cuèchi ñáyiu chi ìⁿdii dí-ni Yá Ndiõxí quidé càhnu iní-gá”, duha ní sani iní-güedé. ⁸Dico òré-ni-áⁿ ñĩ cutnùní iní Jèsús nàcuáa sàni iní-güedé, núú ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Te ná cuendá ducaⁿ sàni iní-ndó-í? ⁹Te sá dúhá ñĩ xáhaⁿ-ĩ xii téé cùhú-a sá ñĩ quide càhnu iní-í nchaa yíca cuèchi-dé, te xíăⁿ nchòhó ñá túú cùtnuní iní-ndó nõu ndáa càháⁿ-í àdi ñá ndàá. Dico núú cúú-í-dé sá

ndácõo-dé, te ndocani-dé xító ñuhu-dé véxi, te caca-dé, te cutnùní ndáá iní-ndó nõu ndáá càháⁿ-í àdi ñá ndáa chi cundehe nõú-ndó nàcuáa cada-í.

10Te vitna na càda-í nàcuáa cutnùní iní-ndó nchàa-ndo sá yǎhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ndecu ndìhi-í tnúhu ndee ìní sá cáda càhnu iní-í nchaa cuéchi ñáyiũ ñuyíú-a —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te sátá dúcáⁿ te ní xǎhaⁿ-gǎ xii téé cùhú-áⁿ:

11—Ndacóo te ndocani-n xító ñuhu-n véxi-áⁿ, te núhú-n vèhe-n —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

12Te òré-ni-áⁿ ñí ndacóo-dé, te ní ndocani-dé xító ñuhu-dé ní quexìo-áⁿ, te ndèhe nchaa ñáyiũ xǐndecu-áⁿ ñí ndee-dé tnuú-yu cuáháⁿ-dé. Te sá dúcáⁿ ñí quide Jèsús ní quide tátna-gá téé-áⁿ, xǐǎⁿ ío ní cuñúhu nchaa ñáyiũ, te ní xítñàhá-yu:

—Càhnu vihi cuu Yá Ndiõxí, chi ñá ííⁿ ndùu quiní-ó dùha cuu datná ní cuu vitna —càchí-yu xítñàhá-yu.

Jèsús càháⁿ-gá ííⁿ téé nàni Leví

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

13Te Jèsús cuáháⁿ tucu-gá yuhu làgúná, te ío cuéhé ñáyiũ ní sátnàhá ñáhá xii-gá, te ní dánèhé ñáhá-gǎ xií-yu tnúhu Yá Ndiõxí. 14Te òré ní yáha ní dánèhé ñáhá-gǎ xií-yu, te ní naqueheⁿ-gá ichi, te ní yáha yatni-gá ííⁿ xichi núú núcõo ííⁿ téé nàni Leví déhe ííⁿ téé nàni Alfeú quidé còbrá-dé ñáyiũ cuèndá impuèstú chi cobràdór cúú-dě. Te òré ní xiní ñáhá-gǎ xii-dé, te ní xǎhaⁿ-gǎ:

—Néhe chitnahá ñáhá-n xii-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te té Lèví-áⁿ ñí ndacuíñí-dé, te ní tuha ñaha-dě xii-gá.

15Te té Lèví-áⁿ cuáháⁿ-dé ndìhi Jèsús vehe-dé. Te yìhi Jesús mèsá xéxi-gǎ ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gá, te tnàhá vài cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiũ cuèndá impuèstú, ndìhi dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha núcõo ndìhi ñaha-güedě xii-gá xéxi ndìhi ñaha-güedé, te ducaⁿ chi ío vài ñáyiũ nchìcúⁿ ñáhá xii-gá. 16Te sá ñí xiní cue téé dàcuáha ñaha xií-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndìhi cue téé cùu fariséú xéxi Jèsús ndìhi nchaa cue téé-áⁿ nõu ní xicáⁿ tnúhú-güedě núú cuè téé xica cuu ndìhi-gá, te xǎhaⁿ-güedě:

—¿Ná cuèndá ducaⁿ quide téé cùu mestrú-ndó xèxi-dé ndìhi cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiũ cuèndá impuèstú, ndìhi nchaa dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

17Te Jèsús ní tecú dóho-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní xǎhaⁿ-güedě xii cue téé xica cuu ndìhi-gá, núu ní xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchaa ñáyiũ ñá túú cùhú chi ñá túú xini ñuhú-yu ñátátná, dico nchaa ñáyiũ cùhú chi xini ñuhú-yu ñátátná. Te yúhú véxi-í càháⁿ-í ñáyiũ cùtnuní

iní-xi sá ndécú cuěchi-xi te ñá túú vëxi-í cãháⁿ-í ñáyiu cãchí sá ñà túú ndècu cuéchi-xi —cãchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Cuëndá cue ñáyiu ñá túú tnàhí ná xéxí ãma cãháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

18Te cue tée xica cuu ndihi té Juàá, ndihi cue tée xica cuu ndihi cue tée cùu fariséú ñá túú tnàhí ná xéxí-güedě áma cãháⁿ ndihi-güedé Yã Ndiöxí. Te ìⁿ nduu ducaⁿ xiquide-güedé, te ní sáháⁿ ñáyiu ní xicáⁿ tnúhũ-yu núu Jèsús, te xãhãⁿ-yu xii-gá:

—Cuiní-ndí cachí tnúhu-n ñã cuëndá cue tée xica cuu ndihi té Juàá, ndihi cue tée xica cuu ndihi cue tée cùu fariséú ñá túú tnàhí ná xéxí-güedě áma cãháⁿ ndihi-güedé Yã Ndiöxí, te cue tée xica cuu ndihi-n ñá túú dùcaⁿ quide-güedé —cãchí-yu xãhãⁿ-yu xii-gá.

19Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xíi-yu:

—Nchòhó xìní-ndó sã vã cúú cũñaha-o xii ñáyiu ñùhu vico tnándaha sá vã cúú cãxí-yu ñini ndècu ndihi ñaha tée tnándaha xíi-yu. **20**Dico sáá nduu te vá cùndècu ndihi ñaha-gá tée tnándaha-áⁿ xíi-yu, te dàvá-áⁿ te cahni iní-yu vá cãxí-yu cuëndá sá ndìhú iní-yu.

21Te vá yõo ìⁿ dándée luha dóó sáá ìⁿ dóó sa ní cuu tühú víhí, chi dóó sáá-ãⁿ nàndiyi-xi te uuⁿ-gá ndata-xi dõó sà ní cuu tühú-áⁿ. **22**Te ni vã yõo ìⁿ chìhi ndidí sáá xití ìⁿ lamba sa ní cuu tühú víhí, chi núu yoo ducaⁿ na càda te ndava lamba sa ní cuu tühú-áⁿ, chi ío níhi yócó ndidí-áⁿ, te cuíta-ni ndidí-áⁿ te cuíta-ni lamba-áⁿ te núu ducaⁿ na càdá-yu. Núu xíãⁿ xíní ñùhu-xi quée ndidí sáá-ãⁿ xití ìⁿ lamba saa —cãchí-gá xãhaⁿ-gã xíi-yu.

Cue tée xica cuu ndihi Jesús sàhnú-güedé yoco trìú nduu ndètátú ñáyiu

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

23Te ìⁿ nduu cùu-xi nduu ndetátú ñáyiu ñùhu Jesús ichi ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te ta yãha-gá ndihi-güedé ìⁿ xichi núu cáá trìú, te ní ngüíta-güedé sàhnú-güedé yoco trìú-áⁿ. **24**Te cue tée cùu fariséú ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—¿Ná cuëndá ducaⁿ quide cue tée xica cuu ndihi-n sàhnú-güedé yoco trìú vitna cùu-xi nduu ndetátú-i? Te ñá túú tàú-güedé ducaⁿ càda-güedé —cãchí-güedé xãhaⁿ-güedě xii-gá.

25Te ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—¿Te náa vátá dácuàha tnahi-gá-ndó núú tütú Yã Ndiöxí núu cãháⁿ-xi nàcuáa ní quide ndíi Dàvíí cútnàhá ní xíhí ndíi docó ndihi cue tée ní xica cuu ndihi ndíi-ãⁿ? **26**Te dàvá-áⁿ ñí xíndecu ìⁿ tée ní xínani Abiàtár ní cuu-dé dútú cúnùu, te ndíi Dàvíí ní quíhu ndíi xití vehe Yá Ndiöxí ní queheⁿ ndíi pàá ní cuu íí ndécú-ãⁿ ñí dácãhñu ndíi cue tée ní xica cuu ndihi

ndíi ní xexi ndíi ndíhi-güedé, te mee-ni cuè dútú tàú-güedé caxi-güedé pàá-áⁿ ní cùu —cachí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

27Te ní xăhaⁿ tùcu Jesús xii-güedé:

—Mee Yă Ndiöxí ní taxi ndecu-gá nduu ndètatú ñáyi, te ñá túú ní cächí-gá sá méě-yu nándi cani iní-yu cadá-yu canehe íi-yu nduu ndètatú-yu-áⁿ. **28**Te yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, tnáhá-í ndécú ndíhi-í tnúhu ndee ìní sá cùu-í nchaa ñáyi nàcuáa cadá-yu nduu ndètatú-ó-áⁿ —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

İⁿ tée ní yíchí İⁿ xio ndaha-xi

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

3¹Te Jèsús cuánguihu tucu-gá xití veñúhu, te xití veñúhu-áⁿ ndécú İⁿ tée ní yíchí İⁿ xio ndaha-dé. ²Te xíaⁿ ndécú cuè tée xito dayuhu ñaha xii-gá, te núu cada tătna-gá tée cùhú-áⁿ nduu cùu-xi nduu ndetatú-güedé ndíhi ñáyi, cuèndá ducaⁿ te níhí-güedě nàcuáa cada-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé cuèndá-gá. ³Te ní xăhaⁿ-gă xii tée cùhú ndaha-xi-áⁿ:

—Ndacuíñí te ngúnutnîi-n cuădava iha —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

⁴Te ní xícáⁿ tnúhú-gă núú-güedě, te xăhaⁿ-gă:

—Chí cächí tnúhu ná cúú să cúú càda-o nduu ndetatú-ó. ¿Sá văha ñă sá cuèhé? ¿Sá cadá tătna-o ñăyi cùhú ñă sá cahnî-ó-yu? —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Dico ni İⁿ-güedé ñá túú tnáhí ni căháⁿ-güedé. ⁵Te Jèsús ní xíndéhé văha-gá núú nchàa-güedé te ní cudééⁿ-gă, te ní ndíhú iní-gá chi ío sàa iní-güedé, te ní xăhaⁿ-gă xii tée cùhú ndaha-xi-áⁿ:

—Ndocani ndaha-n —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te ní ndocani-dé ndaha-dé, te òré-ni-áⁿ nî ndúha. ⁶Te cue tée cùu fariséú ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé İⁿ xichi núú nî naníhí tnáhá-güedě ndíhi cue tée cùndíhi té Hèrodés cuèndá ndatnúhu-güedé nása cada-güedé cahni-güedé Jèsús.

Cuéhé víhí ñăyi ní quexìo yuhu lagúná

⁷Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndíhi cue tée xica cuu ndíhi-gá yuhu làgúná distrítú Galileá, te ío cuéhé ñăyi distrítú-áⁿ nchícúⁿ ñáhă-yu xii-gá cuáháⁿ. ⁸Te núú nî quexìo-gá-áⁿ nî sáháⁿ ñáyi distrítú Jùdeá, ñáyi ñuú Jerusàlén, ñáyi distrítú Idùmeá, ñáyi xíndecu ndàa ingá xio yúte Jòrdán, ndíhi ñáyi xíndecu yatni ñuú Tìrú ndíhi ñuú Sídón, te ducaⁿ ìo vâi-yu ní sáháⁿ núú ndécú-gă chi ní níhí-yu tnúhu nchaa nàcuáa quide-gá. ⁹Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii cue tée xica cuu ndíhi-gá sá cadá tŭha-güedé İⁿ bàrcú cuèndá caa-gá núú-xi cuèndá sá vă dádèhnde ñahá-yu xii-gá chi ío cuéhě-yu. ¹⁰Te sá dúcáⁿ nî níhí-yu tnúhu sá quidé tătna-gă ñáyi cùhú,

núu xíáⁿ nchaa dava-gá ñáyiú cùhú súúní dícó ngõnchihi tnàhá-yu cuáháⁿ-yu núú ndécú-gá cuíní-yu tnándeé ñáhă-yu xii-gá cuendá sá cuíní-yu ndúha-yu. **11**Te cue ñáyiú yìhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávăha ní sanu xiti ñàha-xi xií-yu núú Jèsús òré ní xiní ñáhá-xí xii-gá, te xíáⁿ ní quide níhi ní cáháⁿ-yu, te xăhăⁿ-yu xii Jèsús:

—iYòhó cúú-n Dêhe Yá Ndiõxí! —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-gá.

12Te Jèsús ní tenàá-gá nchaa espíritú cùndìhi yucu ñávăha-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gá xii nchaa ñáyiú ní xíhi-xi-áⁿ să vă càháⁿ-yu núú ñăyiú yoo cùu-gá.

Jèsús căxi-gá úxúú tnàhá cue tée dacuàha ñaha xii ñáyiú tnúhu-gá

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

13Te sátá dúcáⁿ ñí cuu te Jèsús ní sáá-gá iiⁿ yucu, te xíáⁿ ndécú-gá ní cana-gá nchaa cue tée càchí iní-gá. Te òré ní quexìo nchaa cue tée-áⁿ nűú-gă, **14**te ní cáxi-gá úxúú tnàhá cue tée caca cuu ndihi-gá, te diu-ni cue tée-áⁿ tendaha-gă quíhíⁿ-güedé cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñăyiú. **15**Te ní sáñaha-gă xii-güedé tnúhu ndee ìní cundecu ndihi-güedé cuendá cada tátna-güedé ñáyiú cùhú, ndihi cuendá queñuhu-güedé nchaa espíritú cùndìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii ñáyiú. **16**Te duha xñani ndi ùxúú cue tée-áⁿ: Híⁿ-dé nání-dě Xímú, te mee-gă ní taudìu ñaha-gá xii-dé sá cúnàni-dé Pèlú. **17**Te ingá-dé nání-dě Jàcobó, te ingá-dé nání-dě Juàá, te ñani té Jàcobó-áⁿ cúú tē Juàá te ndi ndùú-güedé cúú-güedē déhe té Zebèdeú, te ndi ndùú cue tée-áⁿ ñí dánání ñàha Jesús xii-güedé Boànergés, te tnúhu-áⁿ quée-xí: Cue tée ío yáchí cúdēēⁿ, duha quèe-xi tnúhu-áⁿ. **18**Te duha xñani dàva-gá-güedé: Té Ndríxí, té Lìpé, té Bartolòmé, té Màteú, té Măxí, té Jàcobó déhe té Àlfeú, té Tàdeú, té Xímú tée ní cundìhi cue tée canànistá ní cùu, **19**ndihi té Jùdás Iscàrioté tée ní sáá nduu ñí sáha cuendá ñáhá xii Jesús núú cuè tée cùu úhú iní ñáhá xii-gá, duha xñani cuè tée ní cáxi Jèsús ní xica cuu ndihi-gá.

Càchí-güedé sá ndécú ndihi Jesús yucu ñávăha dico ñá ndàá

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

Te sátá dúcáⁿ te cuáháⁿ-gá ndihi-güedé núú quidé vèhe-gá. **20**Te ío vai ñáyiú ní tacá-ni tucú-yu xíáⁿ, te ni ñă ní ñíhí-gă nása cada-gá caxi-gá ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá cuendá sá ïo vai-yu. **21**Te cue ñáyiú cùu ndi mee Jesús ní níhí-yu tnúhu nchaa nàcuáa cùu, te nchaa ñáyiú ñá cùtnuní váha iní-xi ní cachí-yu sá ñí nduu lùcú-gá nűu xíáⁿ cuáháⁿ ñáyiú cùu ndi mee Jesús núú ndécú-gá cuendá candeca ñàhá-yu xii-gá núhú ní cùu.

22Te cue tée dacuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés véxi ndéé ñúú Jerusalén ní cáháⁿ cuèhé-güedé cuendá Jèsús, chi ní xitnàha-güedé:

—Tée-a ndècu ndihi-dé sácúíhná, te diu xǎⁿ chíndèe ñaha-xi xii-dé queñuhu-dé nchaa espíritú cündìhi-xi yihi ñaha xii ñáyu, te diu-ni-xi tàxi tnuní-xi nchaa espíritú-áⁿ —duha ní xítñaha-güedé.

23Te Jèsús ní cana ñaha-gǎ xii-güedé, te ní cani-gá ìⁿ cuèndú núu-güedě nàcuáa tecú tnùnì-güedé tnúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Te nása cada sácúíhná queñuhu-xi cue espíritú cündìhi-xi yihi ñaha xii ñáyu-i? 24Te nchòhó xínì-ndó sǎ nõu ìⁿ tée yìndaha ìⁿ nacióⁿ vá cúú ìⁿnuu-dé ndihi cue tée cündìhi-dé, te vá cúdìi-dé cunuu-dě. 25Te diu-ni ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu tucu ñáyu xǐndecu ìⁿ-ni vèhe, chi núu vá cúú ìⁿnuú-yu, te vá cúdìi-yu cundecu càhnú-yu. 26Te núu sácúíhná ñà túú cùu ìⁿnuu-xi ndihi cue espíritú cündìhi-xi, te vá cúdìi-xi cundecu-xi taxi tnùnì-xi te núu ducaⁿ quède-xi.

27Te nchòhó xínì-ndó sǎ cuè ñadúhú chi vá ndácú-güedě cuèndá-ni quíhu-güedé duhu-güedě vehe ìⁿ tée ío ndee, chi díhna-gá xínì ñuhu-xi tnii-güedé té-áⁿ dacùtu ñaha-güedé xii-dé dǎtnùnì ducaⁿ te ndacu-güedé duhu-güedě nchaa sá ndécú ndìhi-dé.

28Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ncháá sǎ cuèhé sá dúhá quède ñáyu, ndihi nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-yu cuèndá Yǎ Ndiöxí cuu cada càhnu iní-gá. 29Dico cue ñáyu na càháⁿ cuèhé cuèndá Espíritú Yǎ Ndiöxí, ñáyu-áⁿ vǎ cáda càhnu iní ñáhá tnàhí-gá xii-yu, chi cundecu-ni cuéchi-yu núu-gǎ ni caa ni quíhíⁿ —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

30Te ducaⁿ ñí cáháⁿ-gá chi càchí-güedé sá ndécú ndìhi-gá espíritú cündìhi yucu ñávaha.

Nǎná Jèsús ndihi cue ñaní-gá

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

31Te ní quexìo náná Jèsús ndihi cue ñaní-gá núu ndécú-gǎ xǐnutnii-yu quehé, te ní xáhǎⁿ-yu xii ìⁿ ñáyu xǐndecu-áⁿ sǎ dáyǎha-yu tnúhu núu-gǎ cuèndá quee-gá ndatnúhu ndihi ñaha-gǎ xii-yu. 32Te cue ñáyu xǐnucóo ni càndéé dǐñi-gá ní xáhǎⁿ-yu xii-gá:

—Nǎná-n ndihi cue ñaní-n ndécú-yu quehé nándücu ñahá-yu xii-n —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-gá.

33Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Te cachí tnúhu-ndo yöndi-gá ñáyu cùu datná nǎnà-í ndihi dàtná cue ñaní-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

34Te dǎtnùnì ní xíndéhé vǎha-gá núu nchàa ñáyu xǐnucóo ni càndéé dǐñi-gá-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Nchaa ñáyu-a cùu-yu dàtná nǎnà-í ndihi dàtná cue ñaní-í. 35Chi nchaa ñáyu quède nacuáa càháⁿ Yǎ Ndiöxí, ñáyu-áⁿ cúú-yu dàtná cue

ñaní-í, ndihi dàtná cue cúha-í, ndihi dàtná nănà-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

Nàcuáa quèide tée cuángacáⁿ triú

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

4 ¹Te Jèsús ní ngüíta-gá dácuaⁿha tucu-gá ñáyiⁿu yuhu làgúná. Te cuéhé víhí-yu ní tacá xíaⁿ nũu cuásaá-gá núú ìⁿ bàrcú nútnĭ xití ndute làgúná-áⁿ, te núú xĭăⁿ ní ngóo-gá te ní ngüíta-gá dánèhé ñáhá-gă xií-yu, te nchaá-yu xĭxúcu-yu yuhu làgúná-áⁿ. ²Te ní ngüíta-gá ní cani-gá titní cuèndú núŭ-yu nàcuáa tecú tnùní-yu tnúhu-gá, te xăhaⁿ-gă xií-yu:

³—Chí cùndèdóho váha ìⁿ cuèndú ná càni-í-a. ìⁿ tée cuángacáⁿ-dé triú.

⁴Te òré ní ngüíta-dé dăngoyo-dé triú-áⁿ, te dava ní quene ndava ní ngava ndéé ichi, te ní xiní cue tĭlaá te ní nadatàcá-güedi. ⁵Te dava ní ngava ñuhu yadi núú yĭhí vĭhi yúú, te ndĭhi-ni ní xĭnu-xi cuèndá sá ñà túú cavihi ñuhu.

⁶Dico òré ní nayehé ñà túú ní cùndee iní-xi chi ní yĭchí-xi, chi ñà túú ní nĭhí quĭhĭⁿ cùnú yóho-xi. ⁷Te dava ní ngava núú yúcu ndĭquĭⁿ tnu ìⁿu, te ìⁿnuu-ni nĭ xĭnu-xi ndihi tnu ìⁿu, te tnu ìⁿu-áⁿ nĭ sahnu-xi te ní dánáá-xí nchàa triú sá nĭ xĭnu-áⁿ. ⁸Dico dava triú-áⁿ nĭ ngava-xi núú ndécú ñuhu cocoⁿ, te xĭăⁿ ní xĭnu-xi te ní sahnu-xi te ío váha ní cuu, chi núú íĭⁿ-ní triú-áⁿ te dava yoco-xi ní nguĭhi ócú úxí triú-xi, te dava yoco-xi ní nguĭhi únídico triú-xi, te dava yoco-xi ní nguĭhi ìⁿ cièndú triú-xi —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

⁹Te xăhaⁿ tùcu-gá xií-yu:

—Nchaa nchòhó ñáyiⁿu ní xíndedóho nchaa tnúhu ní cáháⁿ-í-a, te ío váha chí cuăha cuèndá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

Jèsús càháⁿ-gá ná cuèndá ducaⁿ càni-gá cuèndú

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰Te sátá nĭ ndaca ñáyiⁿu-áⁿ te ní quendóo mee-nă Jèsús ndihi cue tée xĭca cuu ndihi-gá, ndihi ìⁿ ũú-nă ñáyiⁿu. Te ñáyiⁿu-áⁿ ndihi cue tée-áⁿ nĭ xĭcáⁿ tnúhŭ-yu ndihi-güedé núú-gă, núu nása quèe-xi cuèndú ní cani-gá núŭ-yu ndihi-güedé. ¹¹Te ní xăhaⁿ-gă:

—Nchòhó chi sa càchí tnúhu Yá Ndiöxí xii-ndo ìⁿ sá vătá quĭní-gá-ndó, chi càchí tnúhu-gá nàcuáa cada-gá ndĭhu ndaha-gă ñáyiⁿu, dico dava-gá ñáyiⁿu càni-í mee-ni cuèndú núŭ-yu. ¹²Chi cuĕi na quĭní-yu nchaa nàcuáa cuu dico ni vă cútnùní iní-yu ná cuèndá ducaⁿ cùu, àdi cuĕi na cùndedóho-yu dico ni vă tècú tnùní-yu. Te ducaⁿ ndòhó-yu cuèndá sá vă quĭndáá iní-yu Yá Ndiöxí, ndihi cuèndá sá vă cádá càhnu iní-gá nchaa yĭcá cuĕchi-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu ndihi-güedé.

Jèsús càháⁿ-gá nàcuáa quèe-xi cuendá tée cuángacáⁿ triú*(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)*

13Te ní xáhaⁿ tùcu Jesús xii cue tée xìca cuu ndìhi-gá, ndìhi cue ñáyiu-áⁿ:

—Nchòhó, ñá túú ní tècú tnùnì-ndó cuèndú ní cani-í núú-ndó, te núu ducaⁿ, ¿te nása tecú tnùnì-ndó dàva-gá cuèndú cani-í núú-ndó-í? Te na càchí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quèe-xi cuendú ní cani-í núú-ndó. **14**Te tée cuángacáⁿ triú-áⁿ cúú-dě dàtná ìⁿ tée cuáháⁿ càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí núú ñáyiu. **15**Te triú-áⁿ cúú-xí dàtná tnúhu Yá Ndiöxí, te triú sá ñi quene ndava ní ngava ndéé ichi, xíáⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní tnahá iní-xi tnúhu Yá Ndiöxí, dico sácúíhná cuáháⁿ-xi xòcani-xi tnúhu-gá iní-yu cuèndá sá vǎ cǎnchícúⁿ nihnú-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-áⁿ. **16**Te triú sá ñi ngava ñuhu yadi núú yíhí vìhi yúú, xíáⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu Yá Ndiöxí te díí iní ní tnií-yu tnúhu-gá. **17**Dico òré ná ngüüta ñáyiu cúcuèhé ñáhǎ-yu xií-yu àdi nándi-gá sá yǎha-yu sá cuèndá tnúhu-gá, te ñá cùndèe iní-yu chi dàñá-yu tnúhu-gá cuèndá sá ñà túú nihí ndéè-yu. **18**Te triú sá ñi ngava núú yúcu ndìquíⁿ tnu ìñu xíáⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní tecú dóho-xi tnúhu Yá Ndiöxí, **19**dico cuèé cuèé ní nacuanaá-yu tnúhu-gá, chi cuèndá mee-ni sǎ cúú-xí mèe-yu ñuhu iní-yu, ndìhi cuèndá sá ìo sàni iní-yu cuu cuicá-yu, ndìhi cuèndá sá ìo cùdíí iní-yu nchaa sá ìo ñuyíú-a, te ñá túú ñuhu iní-yu tnúhu sá ñi xíndedóho-yu-áⁿ nàcuáa cada váha-yu cundecú-yu. **20**Dico triú sá ñi ngava núú ndécú ñuhu cocoⁿ, xíáⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu Yá Ndiöxí te quidè-yu nchaa nàcuáa càháⁿ tnúhu-áⁿ. Te cada iní-ndó sǎ ñáyiu-áⁿ cúú-yu dàtná triú sá ñi nguíhi yoco-xi ócò úxí triú-xi, ndìhi triú sá ñi nguíhi yoco-xi únídico triú-xi, ndìhi triú sá ñi nguíhi yoco-xi ìⁿ cièndú triú-xi. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùú-yu chi ìo váha quidè-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii cue tée xìca cuu ndìhi-gá ndìhi cue ñáyiu-áⁿ.

Cuèndá iti*(Lc. 8:16-18)*

21Te xǎhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiu:

—Ñá túú nì ìⁿ ñáyiu tènñuhú iti te chiváha-yu ìⁿ xití quídi, àdi chiváha-yu ìⁿ caha càmá, chi tàxi ndecú-yu ìⁿ núú dùcúⁿ cuèndá cutnùnì núú nchaa ñáyiu. **22**Te ni ìⁿ tnúhu sá ñǎ tècú tnùnì ñáyiu vitna cachí-ó sǎ vǎ tècú tnùnì-yu chi dacuitíí sǎ tècú tnùnì-yu, te ni ìⁿ tnúhu sá càchí-ó cùu yuhu vitna vá cúú yùhu chi dacuitíí sǎ quèé tǔu-xi núú ñáyiu. **23**Te nchòhó cue ñáyiu ní xíndedóho nchaa tnúhu ní cáháⁿ-í-a, te ìo váha chí ná cuáha cuèndá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xií-yu.

24Te ní xáhaⁿ tùcu-gá:

—Ío váha chí cùndèdóho tnúhu na càháⁿ-í-a. Te nàcuáa-ni quide-ndo danehé-ndó ñáyiú tnúhu Yá Ndiöxí, te diu-ni ducaⁿ càda ñaha-gá xii-ndo, te uuⁿ-gá ducaⁿ càda-gá sá cúú-xí-ndó. ²⁵Te nchaa nchòhó ñáyiú tècú tnùnì tnúhu Yá Ndiöxí, uuⁿ-gá cuita tecú tnùnì-ndó tnúhu-gá quíhⁿ. Te nchaa nchòhó ñáyiú ñá túú tècú tnùnì tnúhu-gá, te uuⁿ-gá vá tècú tnùnì-ndó —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

Nàcuáa sàhnu triú

²⁶Te Jèsús xăhaⁿ tùcu-gá:

—Na càni-í ìⁿ cuèndú núú-ndó cuèndá tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii ñáyiú. ìⁿ téé cuángacáⁿ-dé triú.

²⁷⁻²⁸Te sátá ñí yáha ní sacáⁿ-dé triú-áⁿ, te cuánuhú-dé vehe-dé ndétátú-dé. Te ducaⁿ-ni ta xica nduu cuáháⁿ te ní xínu triú-áⁿ, te nàcuáa ta sàhnu-xi cuáháⁿ te ta quèè ndaha-xi, te ducaⁿ-ni cùu ní sáá nduu ñí quene yoco-xi te ní nguíhi triú-xi, dico téé ní sacáⁿ triú-áⁿ ñà túú xìnì-dé nása ní sahnu-xi, chí mee ñùhu ní quide-xi ní sahnu triú-áⁿ. ²⁹Te òré sa ní ndíhi ní cuaaⁿ te ní nguíta téé ní sacáⁿ-áⁿ náquèhndé-dé nátaxi tnahá-dé —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

Cuèndá ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá

(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

³⁰Te xăhaⁿ tùcu Jesús xií-yu:

—Na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó cuèndá tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii ñáyiú. ³¹ìⁿ yutnu nàni mostázá cúú-xí ìⁿ yutnu sá líhli vìhi-gá ndíquíⁿ-xi dàcúxí ndíquíⁿ nchaa cúhú, ³²dico òré ná càcáⁿ-güedé núú ñúhú-güedé, te na xínu-xi te sàhnu-gá-xi dàcúxí nchàa cúhú, te nchaa dité-xi ío cùu cahnu-xi, te ndéé cue quiti ndàva núú tàchí sácõ-güedi nchaa núú dité-xi xínu ndeti-güedi —cachí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

Ío titní cuèndú ní canì Jèsús núú ñáyiú

(Mt. 13:34-35)

³³Te ío-gá vâi cuèndú ní canì Jèsús núú ñáyiú cuèndá tecú tnùnì-yu tnúhu Yá Ndiöxí, dico dava cuèndú ñá túú ní càni-gá núú-yu, chí ní cutnùnì iní-gá sá vă tècú tnùnì-yu nchaa. ³⁴Te mee-ni cuèndú ní canì Jèsús núú ñáyiú ndi tnahá òré ní dánèhé ñáhá-gă xií-yu tnúhu-gá. Te òré ndécú mée Jesús ndíhi cue téé xica cuu ndíhi-gá, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé nàcuáa quèè-xi ìⁿ ìⁿ cuèndú ní canì-gá núú ñáyiú.

Jèsús ngání-gǎ táchí ndihi ndute làgúná

(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)

35Te diu-ni nduu-ǎⁿ òré sa ta cùndiquiⁿ cuáháⁿ ní xáhaⁿ Jèsús xii cue tée xica cuu ndihi-gá:

—Chí ná quíhíⁿ-ó ndàa ingá xio yuhu làgúná —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

36Te ní quide ndee ìní-gá nchaa ñáyiú xixúcu-áⁿ, te diu-ni bàrcú sá ñúhú-gǎ òré ní dánèhé-gá ñáyiú tnúhu-gá diu-ni xǎⁿ ní dácácá cuè tée xica cuu ndihi-gá ndécá ñàha-güedé xii-gá cuáháⁿ, te tnàhá ìⁿ úú-gá bàrcú ní xica-xi nchìcúⁿ-xi bàrcú ñúhú-gǎ-áⁿ cuáháⁿ. **37**Te ñùhu barcú ñúhú-gǎ-áⁿ ichi cuáháⁿ-xi núú ndute, te ní quexìo ìⁿ táchí ñíhi, te ta nàdachitú-xi ndute xití bàrcú-áⁿ cuáháⁿ, te sa cuìní-nǎ-xi quée naa bàrcú-áⁿ xití ndute ni cùu. **38**Te Jèsús cáá-gǎ xidí-gá ìⁿ xichi ndàa sátá bàrcú-áⁿ, te yìnchihi ìⁿ dóo dĩquí-gǎ. Te sá dúcáⁿ cuìní-xi quée naa bàrcú-áⁿ nùu ní sáháⁿ-güedé ní ndocani ñàha-güedě xii-gá, te xǎhaⁿ-güedě:

—ìMèstrú, ndiquíú ìní! ¿Náa ñá túú ndìhú ìní-n sǎ tá quée naa-o cuáháⁿ-ǎⁿ? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

39Te Jèsús ní ndiquíú ìní-gá te ní ndacóo-gá, te ní tenàá-gá táchí-ǎⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii ndute làgúná:

—ìTnavíí-nǎ cuhuⁿ, chi ío dusaⁿ! —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii ndute-áⁿ.

Te òré-ni ní ngüíñí táchí-ǎⁿ te ní nucúndecu nahi-nǎ ndute làgúná-áⁿ.

40Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Ná cuèndá ndée dúcáⁿ yùhú-ndó-í? ¿Náa ñá túú sàndáá ìní ñáhá ndìsa-ndo xii-í-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

41Dico mee-güedě chi ío ní yùhú-güedé sá ducaⁿ ñí quide-gá ní xiní-güedé, te ní xítnàha-güedé:

—¿Te ná tée cùu tée-a núu ní cáháⁿ-ni-dé, te ní ngüíñí táchí te ní nucúndecu nahi ndute làgúná-a-ì? —càchí-güedé xítnàha-güedé.

Ìⁿ tée yìhi ñàha espíritú cùndìhi yucu ñávǎha

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

5¹Te ní sáá Jèsús ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá ndàa ingá xio yuhu làgúná yucu cue tée ñuú Gàdará. ²Te òré ní quene-gá xití bàrcú te ìⁿ tée yìhi ñàha espíritú cùndìhi yucu ñávǎha ní quee-dé núú yíndüxi ndíyi cuáháⁿ-dé núú-gǎ. ³Te mee-ni nùú yíndüxi ndíyi-áⁿ quidé vèhe-dé, te cuèi dàcutu ñàha-güedé cadèná xii-dé dico ñá túú tnàhí ndàcu-güedé núú-dě. ⁴Te ío titní xito ní dácútú-güedě cadèná sáhá-dě ndihi ndaha-dé dico ní dándává-ni-dě, te ní xóo dacàchi-gá-dé nchaa cadèná-áⁿ, te ñá túú tnàhí ni ndàcu-güedé núú-dě. ⁵Te cuèi nduu cuèi niú ní xóo cana saa-dé, te váha-ni

núu xítí yucu ndècu-dé àdi núu yíndüxi ndíyi dico càna saa nahi-ni-dé, te ío ní xóo dànícuehé-dé méé-dě ndíhi yúu. ⁶Te òré ní xiní-dé Jèsús te xínu-dé ní sáháⁿ núu-gă, te ní ngüíñí xítí-dě, ⁷te espíritú yíhí ñàha xii-dé-áⁿ nĩ quide-xi níhi ní cáháⁿ-dé, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

—¿Ná cuendá véxi yòhó Jèsús Déhe Dútú Ndiöxí sàdí-n ìchi-í? Te càháⁿ ndàhú-í núu Ndiöxí yuhu nŭú-n să vă dándòho ñaha-n xii-í —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

⁸Te ducaⁿ nĩ cáháⁿ-dé cuendá sá Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii-dé-áⁿ să quéé ñàha-xi xii-dé.

⁹Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gă núu-dě, te xăhaⁿ-gă:

—¿Nása nàni-n-i? —cachí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te ní xáhaⁿ-dě:

—Vài Sandadú, duha nàni-í chi ío cuéhé-ndí —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁰Te cue espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ nĩ cáháⁿ ndàhú-xi núu Jèsús sá vă téndàha ñaha-gá xii-xi quíhíⁿ-xi ingá xichi. ¹¹Te diu-ni yatni yucu núu ndécú Jèsús-áⁿ yíhí vâi cuchí xixexi-güedi. ¹²Te nchaa cue espíritú-áⁿ nĩ cáháⁿ ndàhú-xi núu-gă, te xăhaⁿ-xi xii-gá:

—Càháⁿ ndàhú-ndí núu-n să dăná-n quíhu-ndí yiqui cùñú nchaa cùchí-ăⁿ —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-gá.

¹³Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă sá cúu quíhu-xi yiqui cùñú-güedi, te xínu dàtná úu mĩl-güedi yìhi yucu-áⁿ. Te nchaa espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii téé-áⁿ nĩ quee ñaha-xi xii-dé, te cuánguihu-xi yiqui cùñú nchaa cùchí-áⁿ, te nchaa-güedi ní xínu-güedi duha ní quéé-güedi ndàa núu dèhvă yuhu làgúná-áⁿ, te ní ngaunihnu-güedi xítí ndute te ní ndíhi-güedi ní cáhá.

¹⁴Te òré ní xiní cue téé xìto cuchí-áⁿ nàcuáa ní cuu te ní xínu-güedé, te ní sáháⁿ-güedé ní cani-güedé cuendú núu cuè ñáyiu ndècu xítí ñuú, ndíhi núu cuè ñáyiu ndècu xítí yucu. Te nchaa ñáyiu ní níhí tnŭhu ní xicá-yu cuáháⁿ ndéhě-yu nàcuáa ní cuu. ¹⁵Te òré ní quexìó-yu núu ndécú Jèsús te ní xiní-yu téé ní xíhi ñaha cuè espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ núcöo-dé núu sáhá Jèsús, te nihnu-ná-dé dóó-dě te núcöo-ná-dé dàtná ìⁿ ñáyiu váha, te ní yùhú-yu òré ní xiní ñáhă-yu xii-dé. ¹⁶Te nchaa ñáyiu ní xiní nàcuáa ní cuu ní ndúha téé yìhi ñaha cue espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ ní cùu ní caní-yu cuendú núu nchàa ñáyiu ní quexìó-áⁿ nàcuáa ní cuu ní ndúha téé-áⁿ ndíhi nàcuáa ní cuu cuendá nchaa cùchí-áⁿ. ¹⁷Te sá dúcáⁿ ni níhí ñáyiu-áⁿ tnŭhu nàcuáa ní cuu núu ncháa-yu ní ngüíta-yu càháⁿ ndàhú-yu núu Jèsús sá ná quèe-gá yucu ñuú-yu núhú-gá.

¹⁸Te ní xica-gá cuáháⁿ-gá núu ndécú bàrcú, te òré ndée-gá bàrcú-áⁿ nŭhú-gá ní ngüíta téé ní xíhi ñaha cuè espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ càháⁿ ndàhú-dé núu-gă nŭu vá cúndèe iní-gá quíhíⁿ ndíhi ñaha-gă xii-dé.

19 Dico ñá túú ní sãha-gá tnúhu quíhíⁿ ndíhi ñaha-gã xii-dé, te ní xáhaⁿ-gã xii-dé:

—Cuanùhú vehe-n, te cani-n cuèndú núú cuè ñáyiú sá Yã Ndiöxí ní cundàhú iní ñáhá-gã xii-n, te ío càhnu cuu nchaa sá vãha ní quide-gá sá cúú-xí-n —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-dé.

20 Te téé-áⁿ ñí xica-dé cuánuhú-dé, te ní sáháⁿ-dé ndí ùxí ñuú nání Dècápolís, te ní cani-dé cuèndú núú nchàa ñáyiú sá ío càhnu cuu nchaa sá vãha ní quide ñaha Jèsús xii-dé, te ncháá-yu ío ní cuñúhu-yu.

Cuèndá déhe yoco té Jàirú ndíhi cuèndá ìíⁿ ñadìhí ní tnándeé dóó Jèsús

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

21 Te Jèsús cuándeé-gá bàrcú, te ní natehdé-gá ndàa ingá xio yuhu làgúná, te ío vài ñáyiú ní tacá núú ñí quexìo-gá-áⁿ, te xíáⁿ ndécú-gã 22 ní quexìo ìíⁿ téé tàxi tnuní veñúhu núú-gã, te téé-áⁿ nání-dě Jàirú, te ní ngüíñí xítí-dě núú-gã. 23 Te ní ngüíta-dé càháⁿ ndàhú-dé núú-gã, te xãhaⁿ-dě xii-gá:

—Ío càhú tnàhá déhe yoco-í cùhú-xi, te ndècu-ná-xi sá cùú-xi, te véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n ñúu vá cùndèe iní-n quíhíⁿ-ó vèhe-í tendaha-n-xi cuèndá ndúha-xi, te cundecu-xi —càchí-dé xãhaⁿ-dě xii-gá.

24 Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndíhi téé-áⁿ, te ío vài ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te dàdehnde ñaha-ná-yu xii-gá ni cùu. 25 Te tnuú nchaa ñáyiú-áⁿ ñútnàhá ìíⁿ ñaha cùhú, te ñaha-áⁿ sa ní cuu úxúú cuíá sã cùhú-aⁿ ngòyo ñaha níñí xii-aⁿ. 26 Te ío ta ndòho-aⁿ véxi, te ío cuéhé ñátátná ñí cuu ta quide tátna ñaha xii-aⁿ, te sa ní ndíhi nchaa sá ndécú ndíhi-aⁿ ní nadico-aⁿ cuèndá ní níhí-aⁿ díhúⁿ ñí queheⁿ nchaa ñáyiú ní quide tátna ñaha xii-aⁿ dico ni ìíⁿ-yu ñá túú ní ndàcú-yu ndúha-aⁿ, chi da uuⁿ-gá tá cùu cahú-aⁿ cuáháⁿ. 27 Te òré ní níhí-aⁿ tnúhu cuèndá Jèsús, te ní xica-aⁿ cuáháⁿ-aⁿ núú ndécú-gã. Te òré ní quexìo-aⁿ núú ndécú-gã te ní sáháⁿ ndehe yatni-aⁿ ndàa sátá-gã ní tnándeé-aⁿ dóó-gã. 28 Te ducaⁿ ñí quide-aⁿ chi ní sani iní-aⁿ sá ñúu ndacu-aⁿ tnándeé-aⁿ cuèdicó luha yuhu dǒó Jèsús te ndúha-aⁿ ní sani iní-aⁿ. 29 Te òré ducaⁿ ñí quide-aⁿ te ñá túú-gã ní ngòyo ñaha-gá níñí xii-aⁿ, te òré-áⁿ ñí cutnùní iní-aⁿ sá ñí ndúha-aⁿ cuéhé tnàhá-aⁿ. 30 Te Jèsús ní cutnùní iní-gá sá ìíⁿ ñáyiú ní ndúha sá cuèndá-gá, núú ní nchócótó-gã ndàa sátá-gã te ní xicáⁿ tnúhú-gã núú nchàa ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá, te xãhaⁿ-gã xii-yu:

—¿Ndèdacàa-ndo ní tnándeé ñáhá xii-í? —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-yu.

31 Te cue téé xica cuu ndíhi-gá ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, ndèhe-n sá vái ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xii-n, te texio texio dàdehnde ñahá-yu xii-n te xicáⁿ tnúhú-gã-n yòo ní tnándeé ñáhá xii-n —cachí-güedé xãhaⁿ-güedě xii-gá.

32Te Jèsús ní xíndéhé vǎha-gá xio xio ðĩni-gá nõu ndēdacàa ñáyiú ní tnándeé ñáhá xii-gá. 33Te sá dúcáⁿ ñi cutnùní iní ñadìhí-áⁿ nàcuáa ní cuu, núu yùhú yùhú-aⁿ ní sáháⁿ-aⁿ ní ngüíñí xítí-áⁿ nõú Jèsús, te ní xáhaⁿ ndǎá-aⁿ xii-gá nàcuáa ndùu cuendá-aⁿ. 34Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-aⁿ:

—Yòhó ñaha cùhú ní cùu, ní sándáa iní ñáhá-n xii-í, núu ní ndúha-n, te vitna cuanùhú te vǎ ndìhú-gá iní-n, chi vǎ dúcáⁿ-gǎ ndoho-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-aⁿ.

35Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní sáa cue téé xínu cuechi vehe té Jàirú téé tàxi tnuní veñúhu-áⁿ, te xǎhaⁿ-güedě xii-dé:

—Sa ní xíhí déhe-n, vǎ chíchiùⁿ-gá-n Mèstrú —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-dé.

36Dico Jèsús ñá túú ní quide cuendá-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní cáháⁿ cue téé-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii téé tàxi tnuní veñúhu-áⁿ:

—Ñá túú ñá caní iní-n, quindáa iní ñáhá-ní-n xii-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

37Te Jèsús vǎ yõo-gá ní cuení-gá canchicúⁿ ñáhá xii-gá quíhíⁿ, chi té Pèlú-ni, ndihí té Jàcobó-ni, ndihí ñaní-ni-dé té Juàa cuáháⁿ ndihí ñaha-gǎ xii-güedé. 38Te òré ní quexìo-gá ndihí-güedé vehe téé tàxi tnuní veñúhu-áⁿ, te ní xiní-gá sá ìo vǎi ñáyiú xíndecu, te súúni dùsaⁿ quidé-yu te níhi xícáháⁿ-yu te xíndáhí-yu. 39Te òré cuánguihu-gá xití vehe, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-yu:

—¿Ná cuendá ndéé dúcáⁿ ìo dusaⁿ quide-ndo, te ndàhyú-ndó? Te xíchí-a ñá túú ní xíhí-xi chi ðicó xidí-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

40Te ní sácú ndéé ñáhǎ-yu xii-gá sá dúcáⁿ ñi cáháⁿ-gá, chi sá cúu-xí mèé-yu chi ní xíhí ndisa xíchí-ǎⁿ. Te òré-áⁿ ñi queñuhu-gá nchaá-yu quehé, te cuánguihu-gá núu cándòdo yiqui cuñú xíchí ñi xíhí-áⁿ. Te ndèca-gá tǎtá xíchí ñi xíhí-áⁿ ndihí ñaná-xi cuánguihu, te tnàhá cue téé úní ndihí-gá-áⁿ cuánguihu ndihí-gá. 41Te ní tñii-gá ndaha xíchí ñi xíhí-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ:

—Tàlíta, cúmí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ.

Te tnúhu-áⁿ quée-xí: Yòhó xíchí cuéchí yúhú càchí-í sá ndácõo-n, duha quèe-xi tnúhu-áⁿ.

42Te òré-ni-áⁿ ñi ndoto xíchí cuéchí-ǎⁿ ñi ndacóo-xi ní nacaca cuu-xi, te ndècu-xi úxúú cuía-xi. Te ío ní cuñúhu nchaa ñáyiú sá dúcáⁿ ñi dándótó ñàha Jesús xii-xi. 43Te Jèsús ní cáháⁿ víhí-gǎ dóho tǎtá-xi ndihí ñaná-xi sá vǎ yõo ñiⁿ cuñàhá-yu sá ñi dándótó ñàha-gá xii-xi. Te sáta dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-gǎ xii-yu sá cuñàhá-yu xii-xi sá cáxí-xí.

Jèsús ndécú-gă ñuú Nazàrét*(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)*

6 ¹Te Jèsús ní ndee-gă ñuú núú nǐ dándótó-gă xíchí nǐ xíhí-án, te cuánuhú-gă núú cúú ñùú-gă, te tnahá cue téé xica cuu ndihi-gă cuánuhú ndihi-gă. ²Te ndècu Jesús ñuú-gă ní tnahá nduu ndètátú ñáyiú. Te nduu-ǎⁿ cuànguihu-gă xití veñúhu dàcuaha ñaha-gă xíi-yu. Te vài ñáyiú ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-gă, te xícuñúhu vǐhí-yu, te xǐtnàhá-yu:

—¿Ndèé ní sáháⁿ dácuahá tǎe-a núú ndéé duha váha càháⁿ-dé, nása ní quide-dé ñúú ndéé duha ío váha cùtnuní iní-dé, te ndàcu-dé quídé-dě nchaa sá vǎ yǒo tnahí ndàcu cada-i? ³Te dìcò carpintèrú cúú-dě, dìcò déhe tá Màriá cúú-dě, te ñaní-dé cúú tǎ Jàcobó, ndihi té Chèé, ndihi té Jùdás, ndihi té Xímú, te diu-ni cue cúha-dé cúú ñáyiú ndècu ndihi-o ñuú-a —càchí-yu xǐtnàhá-yu.

Te ñá túú ní cuíní-gă-yu cáháⁿ ndihi váha ñàhá-yu xii-gă. ⁴Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xíi-yu:

—Te núú ìiⁿ téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ná nàsáá-dé ñuú-dé dacuàha-dé ñáyiú tnúhu-gă, te nchaa ñáyiú ñuú-dé-án, ndihi nchaa ñáyiú ndècu ndihi-dé vehe-dé, ndihi nchaa ñáyiú cùu ndi mee-dé ñá túú nèhé-yu sá yǐñùhu núú-dě, dico cue ñáyiú nchaa dava-gă ñuú chi nèhé-yu sá yǐñùhu núú-dě —càchí-gă xǎhaⁿ-gă xíi-yu.

⁵Te ñá túú ní quide tátna Jèsús vài ñáyiú cuèndá sá ñà túú ní sàndáá iní ñáhǎ-yu xii-gă, dico ní quide tátna-gă ìiⁿ úú ñáyiú cùhú ní sàndáá iní ñáhǎ xii-gă. Te ní tendaha ñàha-ni-gă xíi-yu te ní ndúha-yu. ⁶Te ío ní cuñúhu-gă sá dúcáⁿ ñà túú ní cuíní-yu quíndáá iní ñáhǎ-yu xii-gă. Te sátá dúcáⁿ te ní xica-gă cuáháⁿ-gă nchaa dava-gă ñuú líhli càa yatni xíaⁿ cuèndá dacuàha-gă ñáyiú tnúhu-gă.

Jèsús táúchiuⁿ-gă quíhíⁿ cue téé xica cuu ndihi-gă cáháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiǒxí núú ñáyiú*(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)*

⁷Te Jèsús ní cana-gă ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihi-gă, te ní sáñaha-gă xii-güedé tnúhu ndee ìní cundecu ndihi-güedé cuèndá queñuhu-güedé nchaa espíritú cùndìhi yucu ñávǎha yǐhi ñaha xii ñáyiú. Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé sá ndi ndúú ndi ndúú-güedě quíhíⁿ-güedé cáháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiǒxí núú ñáyiú. ⁸⁻⁹Te cùmání-gă caca-güedé quíhíⁿ-güedé, te ni xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Vá cánèhe-ndo ñunu cuhuⁿ ndachiuⁿ-ndo, te ni vǎ cánèhe-ndo sá cáxí-ndó, te ni vǎ cánèhe-ndo díhúⁿ, chi ìiⁿ caa-ni tàtnu canehe-ndo, te chàú yǐhí-ní-ndó-ǎⁿ xǎⁿ-ni quíhi-ndo, te vǎ cánèhe-gă-ndó ìngá ichi

dóo-ndó chi diu-ni dóo níhnú-ndó-ǎⁿ xiǎⁿ tnàhí-ni cuihnu-ndo te ñá túú tnàhí-gá ná canehe-ndo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

10Te xǎhaⁿ tùcu-gá:

—Te òré ná sàá-ndó ìiⁿ ñuú, te ìó ñáyiú cáháⁿ ñáhǎ-yu xii-ndo vèhé-yu, te xiáⁿ-ni cundecu-ndo ndèé ná sàá nduu ndèe-ndo ñuú-áⁿ. **11**Te núú ìó dava ñuú ñá túú cuìní-yu cáháⁿ ndihi ñaha vǎha-yu xii-ndo, te ni ñà túú cuìní-yu cundedóho-yu tnúhu càháⁿ-ndó, te ndee-ni-ndo ñuú-áⁿ te naquidi-ndo tìcáchúhmá nǐ tñi sáhá-ndó cuèndá ná cùtnuní iní-yu sá ñà túú quide váha-yu. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ná sàá nduu càda ndáá Yǎ Ndiǒxí cuéchi nchaa ñáyiú, te cue ñáyiú ducaⁿ na càda ñaha xii-ndo-áⁿ ìo-gá ndohó-yu dàvá-áⁿ dàcúúxí dàtná ndoho cue ñáyiú ñuú Sòdomá ndihi cue ñáyiú ñuú Gòmorrá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

12Te cue téé-áⁿ nǐ xica-güedé cuáháⁿ-güedé te ní ngüíta-güedé dácuaⁿ-güedé cue ñáyiú tnúhu Yá Ndiǒxí, te xǎhaⁿ-güedé xií-yu:

—Chí dándixi túú iní sá ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo, te dañà-ndo nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo. —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xií-yu.

13Te vǎi espíritú cùndìhi yucu ñávǎha yìhi ñaha xii ñáyiú ta quèñuhu-güedé yiqui cùñú-yu cuáháⁿ, te vǎi tucu ñáyiú cùhú tá quide tátna-güedé cuáháⁿ chíhí ñàha-güedé acítí xií-yu te ndǔha-yu.

Nàcuáa ní cuu ní xíhí té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú

(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

14Te nchaa xichi ní níhí ñáyiú tnúhu nchaa nàcuáa quide Jesús, te tnàhá té Hèrodés téé yìndaha ñaha xii ñáyiú ní níhí-dě tnúhu nchaa nàcuáa quide-gá, te ní cachí-dé:

—Té Juàá téé ní xóo dacuandute ñaha xii ñáyiú ní ndoto núú dàcáⁿ ndácú-dě quidé-dě nchaa sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada —duha ní cachí-dé.

15Te dava ñáyiú càchí-yu sá tǎ Èliás téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha ní nasáá-dé.

Te davá-yu càchí-yu sá cúú-gǎ dàtná ìiⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha. **16**Te té Hèrodés ní níhí-dě tnúhu nchaa nàcuáa càháⁿ-yu, te ní cachí-dé:

—Diu té Juàá téé ní táuchíùⁿ-í ní xehndé-güedé díquí-xi ní ndoto —càchí-dé.

17-18Te duha ní cuu cútnàhá ní sahani té Hèrodés té Juàá, chi dàvá-áⁿ nǐ naqueheⁿ té Hèrodés-áⁿ ìiⁿ ñaha nàni Herodiás ndécá-dě, te ñaha-áⁿ sà ní cándeca ñaha ñàní-dé té Lìpé. Te té Juàá ní xáhaⁿ-dě xii té Hèrodés sá ñà túú ní quide váha-dé sá dúcáⁿ nǐ naqueheⁿ-dé ñaha ní cándeca ñàní-dé, núú sá cuèndá ñaha-áⁿ nǐ táuchíúⁿ tǎ Hèrodés ní tñi-güedé té Juàá ní chihi

ñaha-güedë vecaá, te ní dácútú ñaha-güedé xii-dé, te ducaⁿ ñi quide-dé cuëndá sá ndécá ñaha-dé xii-aⁿ.

19Te ñaha nàni Herodiás ndécá tē Hèrodés-áⁿ ïo ní cuu úhú iní-aⁿ té Juàá, te ní cuiní-aⁿ cahni-aⁿ-dé, dico ñá túú ní ñhí-aⁿ nàcuáa cada-aⁿ. 20Te mee tē Hèrodés chi ní cutnùní ndáá iní-dé sá tē Juàá cúú-dě ïⁿ tée quide mee-ni sá vãha, te quide ndáá-dé núú Yã Ndiöxí, te ní xóo yùhú ñáhá-dě nõu xíãⁿ ñá túú ní dàña-dé ná cada ñaha ñaha ndeca-dé-áⁿ xii té Juàá. Te té Hèrodés-áⁿ ïo ní cudíí iní-dé ní xíndedóho-dé nchaa tnúhu ní xáhaⁿ tē Juàá xii-dé, dico ñá túú ní sàni iní-dé duuⁿ duuⁿ tñi-dé tnúhu-áⁿ. 21Te ïⁿ nduu ní xóo vico vehe té Hèrodés ní quide càhnu-dé nduu ñi cacu-dé. Te nduu-ãⁿ ñi ñhí ñaha nàni Herodiás-áⁿ nàcuáa cada-aⁿ cuëndá cuú té Juàá. Te nduu-ãⁿ ní cáháⁿ té Hèrodés nchaa cue tée cùchiuⁿ, ndihi nchaa cue tée tàxi tnuní ñáhá xii cue sandadú, ndihi nchaa cue tée cuica ndècu distritú Galileá cuëndá cudini ndihi ñaha-dé xii-güedé nduu-ãⁿ. 22Te ndècu ïⁿ déhe yoco ñaha nani Herodiás-áⁿ, te xíchí-ãⁿ ñi quíhu-xi vehe núú cúú vico-áⁿ ñi xita saha-xi mèi oré yíhí tē Hèrodés mèsá ndihi nchaa cue tée ní cáháⁿ-dé, te ío ní cudíí iní-dé ndihi nchaa cue tée-áⁿ nàcuáa ní xita xíchí-ãⁿ. Te té Hèrodés ní xáhaⁿ-dě xii-xi:

—Cácaⁿ núù-í nõu ná cuiní-n te taxi-í —càchí-dé xãhaⁿ-dě xii-xi.

23Te ní cacunehe-dé ndéé Yã Ndiöxí nàcuáa cutnùní iní xíchí-ãⁿ sã ndàa cuãñaha-dě nõu ná cúú sã ná càcáⁿ-xi núú-dě cuèi ndéé cuádava nchaa sá ndécú ndihi-dé, te núu na càcáⁿ-xi. 24Te sá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ-dě xii-xi núu ní quee-xi quehé ní xáhaⁿ-xi xii náná-xi:

—Nãá, ¿ná cúú sã càcáⁿ-í núú tē Hèrodés? —càchí-xi xãhaⁿ-xi xii-aⁿ.

Te nãná-xi-áⁿ ñi xáhaⁿ-aⁿ xii-xi:

—Cuáháⁿ cácaⁿ-n díquí tē Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiu —càchí-aⁿ xãhaⁿ-aⁿ.

25Te ndihi-ni cuándihu xíchí-ãⁿ xití vehe núú yíhí tē Hèrodés-áⁿ, te xãhaⁿ-xi xii-dé:

—Cuiní-í sá mèi nduu vitna quehdé-n díquí tē Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiu te taxi-n, dico na cùhuⁿ ïⁿ xití cóhó taxi-n —càchí-xi xãhaⁿ-xi xii-dé.

26Te té Hèrodés ní ngüíta-dé ndihú víhí iní-dé sá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ-xi xii-dé, dico ñá túú ní cùyii-dé cúñaha-dě xii-xi sá vã cúú cuãñaha-dě sá xicáⁿ-xi, chi cuëndá sá nõú nchaa ñáyiu ní xáhaⁿ-dě sá cúú cuãñaha-dě nõu ná cúú sã ná càcáⁿ-xi, te ní cacunehe-dé ndéé Yã Ndiöxí nàcuáa cutnùní iní-xi sá ndàa cuãñaha-dě sá ná càcáⁿ-xi núú-dě. 27Te té Hèrodés-áⁿ ndihi-ni ní xáhaⁿ-dě xii ïⁿ sandadú sá quíhíⁿ-dé quehdé-dé díquí tē Juàá. 28Te sandadú-áⁿ ñi xica-dé cuáháⁿ-dé vecaá núú yíhí tē Juàá-áⁿ, te ní quexìo-dé te ní xehndé-ni-dé díquí tē Juàá, te ní chihi-dé ïⁿ xití cóhó te

nèhe-dé cuánuhú ní sáha-dé xíchí xicáⁿ-áⁿ, te xíchí-ǎⁿ nǐ nacuáha-xi náná-xi. **29**Te òré ní níhí nchaa cue téé ní xica cuu ndìhi ndíi Juàá-áⁿ tnúhu sá dúcáⁿ nǐ sahani ñaha-güedě xii ndíi, te ní sáháⁿ-güedé ní ndocani-güedé yiqui cùñú ndíi te ní chindúxi-güedé.

Jèsús dácàxi-gá úhúⁿ mǐl cue téé te dǐiⁿ ñáyiu dǐhí ndìhi landú

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30Te nchaa cue téé ní táuchíúⁿ Jèsús cuáháⁿ cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí núú ñáyiu ní ndexìo-güedé núú-gǎ te ní ngüíta-güedé nácàni tnúhu-güedé nchaa nàcuáa ní quide-güedé ndìhi nchaa nàcuáa ní dánèhé ñáhá-güedě xii-yu. **31**Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí nèhé ná quìhíⁿ-ó ìⁿ xichi núú ñà túú ñáyiu ndetatú-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ducaⁿ nǐ xáhaⁿ-gǎ xii-güedé, chi ío cuéhé ñáyiu cuáháⁿ véxi-yu cùú-yu núú ndécú-gǎ. Te ni ñǎ níhí-gá nása cada-gá caxi-gá ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gá. **32**Te Jèsús cuánguee-gá bàrcú ndìhi mee-ni cuè téé ní táuchíúⁿ-gǎ cáháⁿ tnúhu-gá, te cuáháⁿ-gá ndìhi-güedé ìⁿ xichi núú ñà túú ñáyiu ndècu. **33**Dico vài ñáyiu ní cutnùnì iní-yu sá díú-gǎ ñúhú bàrcú-áⁿ cuáháⁿ ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gá, te nchaa ñuú cáá yàtni xíaⁿ nǐ quee ñáyiu xixinú-yu cuáháⁿ núú nǐ quidé-yu cuèndá quexìo Jesús, te sa ndècú-yu xíaⁿ nǐ quexìo-gá. **34**Te òré ní quene Jèsús xití bàrcú, te ní xiní-gá cuéhé víhí ñáyiu xixúcu núú nǐ quexìo-gá-áⁿ, te ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-yu chi ndècú-yu dàtná xǐndecu cue mbéé cue quiti ñà túú tòli-xi, te ío vài núú sǎ nǐ ngüíta-gá ní dácúáhá ñàha-gá xii-yu. **35**Te sátá tá cuàa cuáháⁿ te ní sáháⁿ cue téé xica cuu ndìhi Jesús núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sa ní cuaa te ñà túú ñáyiu ndècu yatni iha. **36**Váha-gá dandàca nchaa ñáyiu-a chi na quìhíⁿ-yu nchaa vehe càa xití yucu-a, ndìhi nchaa ñuú cáá nchàa yatni iha cuaáⁿ-yu sá caxí-yu —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

37Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ:

—Mee-ndo chǐ cuǎñaha sǎ ná càxí-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—¿Te nása cada-ndí, chi xìni ñuhu-xi datná úú cièndú díhúⁿ denàriú cuèndá cuaaⁿ-ndí sá caxí-yu? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

38Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí cuáháⁿ cundehe-ndo nǔu ná daha pàá ndécú ndìhi-ndo te cachí tnúhu-ndo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní sáháⁿ ndéhé-güedě nǔu ná daha pàá ndécú, te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Úhúⁿ duha-ná pàá ndihi úú-nă chácá ndécú —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

39Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii nchaa ñáyiú sá ná nihí tnáhă-yu cuu titní xichí-yu, te ngóo-yu nchaa núú cŭhú cuíí cãa xíaⁿ. **40**Te nchaá-yu ní ngóo-yu, te dava xichí-yu ní ngóo ìⁿ cièndú-yu, te dava xichí-yu ní ngóo údico úxí-yu. **41**Te sátá ñí ndihí-yu ní ngóo, te ní queheⁿ Jèsús ndi ùhúⁿ pàá ndi úú chácá-ăⁿ, te ní ndacoto-gá andiú te ní ndacáⁿ táhú-gă núú Yă Ndiöxí, te dătnùní ní táhú cuèchi-gá pàá-áⁿ te ní sãñaha-gă xii cue tée xica cuu ndihi-gá ní dácăhñu-güedé nchaa ñáyiú-áⁿ ñí xexí-yu. Te diu-ni ducaⁿ ñí quide tucu-gá úú chácá-ăⁿ. **42**Te nchaá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. **43**Te sátá ñí túhú cóhő-yu te ní nadatácá-güedé nchaa sá ñí quendóo, te ní chítú ùxúú tnáhá tídihi mee-ni sã ñí quendóo núú ùhúⁿ-ni pàá, ndihi núú ùú-ni chácá. **44**Te nchaa ñáyiú ní xexi-áⁿ chi xínu úhúⁿ mĩl mee-ni cuè tée chi diu-ni cue tée-áⁿ ñí quíúndehu, te ðiⁿ ñáyiú ðihí ndihi cue landú.

Jèsús xícá-gă núú ndute

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

45Te òré-ni-áⁿ ñí xáhaⁿ Jèsús xii cue tée xica cuu ndihi-gá sá quëe-güedé bàrcú codonùu-güedé quíhíⁿ-güedé ìⁿ ñuú nání Bètsaidá cáá ndàa ingá xio yuhu làgúná núú ndécú-güedě-áⁿ, te mee-gă quendóo-gá cada ndee ìní tnáhă-gă ndihi cue ñáyiú. **46**Te sátá ñí yáha ní quide ndee ìní tnáhă-gă ndihí-yu, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ìⁿ tìndúú cáá yàtni xíaⁿ cuèndá cáháⁿ ndihi-gá Yă Ndiöxí. **47**Te òré sa ní cundiquíⁿ te bàrcú sá ñúhú cuè tée xica cuu ndihi-gá sa cuáháⁿ-xi ndéé cuádava xití làgúná-áⁿ, te mee-gă ndécú-gă ìⁿ núú tìndúú. **48**Te túu ndèhe-gá sá sũúní ndòho-güedé tá dácaca-güedé bàrcú-áⁿ cuáháⁿ, chi cuèndá ndàa nacuáa cuáháⁿ-xi-áⁿ duha véxi táchí te nàtúndaha-xi. Te ingá nduu-ăⁿ tàcuíhndá-gá sa ní cuyatni vií-nă Jèsús bàrcú ñúhú-güedě-áⁿ, dico núú ndute tá xica-gá cuáháⁿ te luha-ná te yáha ñaha-gă xii-güedé ní cùu. **49-50**Te òré ní xiní ñáhá cuè tée ñuhu bàrcú-áⁿ xii-gá te ní yùhú-güedé ní cana saa-güedé, chi ní sani ìní-güedé sá ìⁿ almá cúú-gă. Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—iÑíí cunduu-ndo, vá yùhú-ndó, chi yúhú cúù-í! —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

51Te Jèsús cuánguee-gá xití bàrcú ñúhú-güedě-áⁿ, te sátá cuánguee-gá te òré-ni ní ngúíñí táchí, te ní cuñúhu vîhi-güedé. **52**Te ducaⁿ chi cue tée-áⁿ ñà túú ní cùtnuní ìní-güedé nása quide-gá, chi ñà túú ní cùtnuní váha ìní-güedé năcuáa ndùu sá ñí quide-gá òré ní nadacàyá-gá pàá, chi ío ñí ðíquí-güedě.

Jèsús quidé tātna-gá ñáyiú cùhú ñuú Genesàrét*(Mt. 14:34-36)*

53Te ní yáha-güedé ndihi-gá ndàa ingá xio yuhu làgúná, te ní sáa-güedé ndihi-gá yucu cue téé ñuú Genesàrét. Te yàcáⁿ ní dácútú ndèé-güedé bàrcú-güedé yuhu làgúná. **54**Te òré ní quene Jèsús ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá xití bàrcú, te nchaa ñáyiú xĩndecu-áⁿ ñĩ cutnùnĩ iní-yu sá dífú-gă. **55**Te ñáyiú-áⁿ ndihi-ni ní sáháⁿ-yu nchaa núú xĩndecu cue ñáyiú cùhú, te cue ñáyiú cùhú-áⁿ ñĩ quée-yu xító nchido ñahá-yu cuáháⁿ ndi tnahá ñĩ ñĩ xichi núú ñihí-yu tnúhu quèxio Jesús. **56**Te nchaa ñuú náhnú ndihi nchaa ñuú líhli núú cuáháⁿ Jèsús, ducaⁿ xĩndecá-yu nchaa ñáyiú cùhú cuáháⁿ xití ñuú sàcáⁿ ñáhă-yu núú-gă cuendá cada tātna ñaha-gă xii-yu. Te diu-ni ducaⁿ xĩquidé-yu nchaa dava-gá xichi núú cuáháⁿ-gá núú xĩndecu cue ñáyiú, te càháⁿ ndàhú-yu núú-gă sá ná dāná-gă tnāndeé cue ñáyiú cùhú-áⁿ cuèdicó luha yuhu dōó-gă cuendá ndúha-yu. Te nchaa ñáyiú cùhú ní tnāndeé yuhu dōó-gă ní ndúha-yu.

Cuendá nchaa sá quidé-xí ngũndecu cuéchi ñáyiú*(Mt. 15:1-20)*

7¹Te ñuú Jerusàlén ní quee cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnĩ ndíi Moisés, te ní quexìo-güedé núú ndécú Jèsús, te tnàhá cue téé cùu fariséú ní quexìo ndihi-güedé. ²Te cue téé-áⁿ ñĩ xiní-güedé sá dāva cue téé xica cuu ndihi Jesús ñá túú ndàha-güedé dàtná ndáhá mèe cue téé cùu fariséú-áⁿ òré caxi-güedé. Te xĩaⁿ ñũu cue téé ní quexìo-áⁿ ñĩ cáháⁿ cuèhé-güedé cuendá cue téé xica cuu ndihi-gá. ³Te ducaⁿ chi nchaa cue téé cùu fariséú-áⁿ ndihi nchaa ñáyiú isràèl nchìcúⁿ nihnú-yu quidé-yu dàtná ní xóo cada nchaa cue ñanĩ tnáhă-yu ní xĩndecu ndéé sanaha, chi nchaa ñáyiú-áⁿ và caxĩ-yu te núú vá ndáhă-yu dàtná ní xóo ndaha nchàa cue ñanĩ tnáhă-yu ní xĩndecu ndéé sanaha-ăⁿ. ⁴Te ñáyiú-áⁿ ndi tnahá òré cuáháⁿ-yu núú yăhu te nāsáa-yu, te ndàhá-yu nàcuáa sàni iní-yu ndùvétú iní Yă Ndiöxí, te núú vá dúcáⁿ càdá-yu te vá caxĩ-yu. Te tnàhá náquète-yu vāsú sá sácúhuⁿ sá xihĩ-yu, ndihi lítu, ndihi cóhó càá, ndihi càamá. Te nchaa xéhé náquète-yu nàcuáa sàni iní-yu ndùvétú iní Yă Ndiöxí. Te ío-gá titní sá ñĩ xóo cada nchaa ñáyiú ní xĩndecu ndéé sanaha-ăⁿ nchìcúⁿ nihnú-yu quidé-yu. ⁵Te cue téé cùu fariséú-áⁿ, ndihi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnĩ ndíi Moisés-áⁿ ñĩ xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—¿Ná cuendá cue téé xica cuu ndihi-n ñá túú nàquete-güedé ndaha-güedé òré caxi-güedé dàtná ní cachí nchaa cue téé ní xĩndecu ndéé sanaha-i? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

6Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchòhó cúú-ndó cuè téé ío dándahú méé-xí chi càchí-ndó sǎ ío quíde ndáá-ndó te ñá ndàá sá quíde ndáá-ndó. Te ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha nǔú tütú-gá núú càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ-gá cuèndá-ndó, te duha ní cachí-gá:

Ñáyiú-a càchí-yu sá ío càhnu cuu-í, dico dícó-ni yuhu càháⁿ-yu, chi ñá túú ñùhu iní ñáhǎ-yu xii-í.

7Te àúⁿ nǎ cuu chĩñuhu ñahá-yu xii-í, chi ñá túú vèdana ndèé nándĩhi-xi,

chi cue ñáyiú-a dàcuahá-yu cue tnàha ñáyiú-yu nàcuáa cundecú-yu, dico mee-ni tnúhu sá ñí cahu iní cue ñáyiú ñuyíú-a càháⁿ-yu.

Duha ní chídó tnùní ndíi Chàíá núú tütú Yá Ndiöxí nàcuáa ní cáháⁿ-gá cuèndá-ndó. 8Te nchòhó ní dáñá-ndó nàcuáa ní cachí Yá Ndiöxí cada-ndo, te nchìcúⁿ nihnu-ndo quíde-ndo nàcuáa ní cahu iní cue ñáyiú ñuyíú-a, chi nàquete-ni-ndo lítu, te nàquete-ni-ndo vasú sácũhuⁿ sá xíhí-ndó nàtava-ndo nàcuáa ní xóo cada ñáyiú-áⁿ ñí xóo naqueté-yu nchaa xíǎⁿ, te nándi-gá nchaa núú sǎ quíde-ndó —càchí Jèsús xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

9Te ní xáhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Te nchòhó, ñá túú cuíní-ndó càda-ndo nàcuáa cuíní Yá Ndiöxí, chi mee-ni nàcuáa ní cachí cue téé ní xíndecu ndéé sanaha nchìcúⁿ nihnu-ndo quíde-ndo. 10Te ndíi Moisés ní cachí ndíi sá ncháá ñáyiú canehé-yu sá yíñùhu núú tǎtǎ-yu ndíhi núú nǎnǎ-yu. Te nchaa ñáyiú na càháⁿ úhú cuèndá tǎtǎ-yu àdi cuèndá nǎnǎ-yu te cahni ñaha-güedě xii-yu ní cachí ndíi. 11Te nchòhó càchí-ndó sǎ nǔu ìⁿ téé na cũñaha-dě xii tǎtǎ-dě ndíhi nǎnǎ-dě sá sǎ ñí sani iní-dé cuañaha-dě xii-yu cùu-xi Corbán, te ñá túú-gǎ xíní ñùhu-xi sá cuañaha-dě xii-yu, te tnúhu Còrbán-áⁿ queé-xí: Sá cúú cuèndá Yá Ndiöxí. 12Te sá dúcáⁿ ná càháⁿ ìⁿ téé-áⁿ te nchòhó chíndèe tnúhu-ndo-dě cuèndá sá vǎ chíndèe-gá-dé tǎtǎ-dě ndíhi nǎnǎ-dě. 13Te ducaⁿ quíde-ndo chi ní dáquéé tǐhú-ndó nàcuáa ní cachí Yá Ndiöxí cada-ndo, te mee-ni nàcuáa ta quíde cue téé ñuyíú-a véxi nchìcúⁿ nihnu-ndo quíde-ndo, te ñiú-ni ducaⁿ ta sànu ichi tnaha-ndo véxi, te nándi-gá nchaa sá cáhú ìní-ndó quíde-ndo —cachí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

14Te Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xii cue ñáyiú xíndecu-áⁿ:

—Chí táquixi ndehe iha, te cundedóho váha-ndo tnúhu na càháⁿ-í-a te ío váha cuáha-ndo cuèndá. 15Nchaa sá xéxí-ndó chi ñá túú nǎ quíde-xí ìní-ndó, dico nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní-ndó quíde-ndo, nchaa xíǎⁿ quíde-xí ndècu cuéchi-ndo. 16Te nchaa nchòhó ñáyiú ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-í-a ío váha chí cuáha cuèndá —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-yu.

17Te Jèsús ní dándöo-gá nchaa ñáyiú núú xixúcu-yu-áⁿ te cuándihu-gá xití vehe. Te cue téé xica cuu ndihi-gá ní xicáⁿ tnúhú-güedě núú-gă nõu nása quèe-xi cuendú ní cani-gá núú ñáyiú-áⁿ. 18Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Te náa tnàhá nchòhó ñá túú ní tècú tnùnì-ndó cuendú ní cani-í núú ñáyiú-ăⁿ? Nchaa sá xéxi-yu cuánguee xití-yu ñá túú quide-xi iní-yu nàcuáa ngúndecu cuéchi-yu. 19Chi ñá díú iní-yu cuánguee-xi chi cuánguee ndáá-xi xití-yu, te náyáha ñaha-xi xii-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá te ní dátüu-gá sá cúú càxi-o nchaa núú sã cúú càxi-o. 20Te ní xáhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Nchaa sá cuèhé sá dúhá quide ñáyiú xíăⁿ cáciú ñihnu-xi iní-yu, te nchaa xíăⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu. 21Te iní-yu-áⁿ cáciú ñihnu nchaa sá cuèhé sá dúhá, chi sàni cuehé sání dùha iní-yu. Te cue téé càháⁿ ndihi-güedé ñadìhí te ñá díú ñàdihí-güedé cúü-yu, te ñi-ni ducaⁿ quide cue ñáyiú ñadìhí càháⁿ ndihí-yu téé te ñá díú yì-yu cùu-güedé. Te sàhní-yu cue tnàha ñáyiú-yu, te mee-ni ìchi díí ñí cúdíí ñí-yu cundecú-yu. 22Te dùhu ndachiuⁿ tnahá-yu, te xihó-yu cundecu ndihí-yu sá ndécú ndìhi tnaha ñáyiú-yu, te ío quide úhú iní-yu sá cúú-xí tnàha ñáyiú-yu, te ío dándahú tnáhă-yu, te mee-ni nchàa sá cuèhé sá dúhá cùdíí ñí-yu quidé-yu, te ío cuédú ñí-yu, te ío yití yùhú-yu, te ío quide cahnú-yu mèé-yu, te quidé-yu nándi-gá sá ñà túú tàú-yu cadá-yu. 23Te nchaa sá cuèhé sá dúhá-ăⁿ cáciú ñihnu-xi iní-yu, te nchaa xíăⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu, te ñá túú cùu-xi sá văha sá cúú-xí ñí-yu.

İⁿ ñadìhí véxi ñuú xicá ñí sándáá iní-aⁿ Jèsús

(Mt. 15:21-28)

24Te ní xica Jèsús cuáháⁿ-gá ndéé yucu cue téé ñuú Tìrú, ndihi yucu cue téé ñuú Sidón. Te òré ní quexìo-gá xíăⁿ te cuánguihu-gá İⁿ vehe te xíăⁿ cundecu-gá, te cuìní-gá sá vă quìní ñáyiú sá xíăⁿ ndécú-gă ní cùu, dico dai ní ñíhí-yu tnúhu. 25Te İⁿ ñadìhí ndécú İⁿ déhe yoco-aⁿ, te yèhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávăha xii-xi, te ñaha-áⁿ ïo ndìhi ní ñíhí-aⁿ tnúhu sá ñí quexìo Jesús xíăⁿ nõu ní sáháⁿ-aⁿ núú ndécú-gă, te ní ngüñí xití-áⁿ nõú-gă. 26Te ní ngüíta-aⁿ càháⁿ ndàhú-aⁿ núú-gă, te xăhaⁿ-aⁿ sã nõu vá cùndèe iní-gá queñuhu-gá espíritú cùndìhi yucu ñávăha yèhi ñaha xii déhe-aⁿ. Dico ñá díú ñàha israél cúú-áⁿ chi ñaha ñuú Sirofèniciá cúú-áⁿ te tnúhu grìégú cúú tnùhu-aⁿ. 27Te xíăⁿ nõu ní xáhaⁿ Jèsús xii-aⁿ:

—Daña na càxi tnaa nchaa landú chítú xití-güexi, te dătnùnì caxi cue iná, chi ñá túú ndùu váha-xi queheⁿ-o sã xéxi làndú te cuáha-o ñá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-aⁿ.

28Te ní xáhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—Mèstrú, ndáá-ni càháⁿ-n, dico iná chi nàdatacá-güedi sá ngóyó yùhu cóhó làndú —càchí-aⁿ xăhaⁿ-aⁿ xii-gá.

29Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-aⁿ:

—Ío váha ní cáháⁿ-n, te cuanùhú te ñá túú-gă ná caní iní-n, chi sa ní quee espíritú cündìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii déhe-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-aⁿ.

30Te ñaha-áⁿ ñí nasáá-aⁿ vehe-aⁿ te càa déhe-aⁿ núú càamá, dico ñá túú-gă espíritú cündìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii-xi chi sa ní quee ñaha-xi.

Jèsús quidé tătna-gá ìiⁿ tée ñá cúú càháⁿ váha te doho-dě

31Te Jèsús ní ndee-gá yucu cue tée ñuú Tírú te ní yáha-gá yucu cue tée ñuú Sìdón, ndìhi yucu ndi ùxí ñuú nání Dècápolís, te ní sáá-gá ndéé yuhu làgúná distrítú Galileá. **32**Te xíáⁿ ndécú-gă ní quexìo ñáyiu ndéé núú-gă ndécă-yu ìiⁿ tée ñá cúú càháⁿ váha-dé te doho-dě. Te càháⁿ ndàhú-yu núú-gă sá ná tëndaha ñaha-gá xii-dé cuendá ndúha-dé. **33**Te Jèsús ní queñuhu ñaha-gă xii-dé tnuú-yu, te ndèca ñaha-gá cuáháⁿ ìiⁿ xio, te ní dáquïhu-gá díquí ndáhá-gă yaú lóho-dé, te ní dácánù-gá díí-gá díquí ndáhá-gă, te ní tendaha-gă yàa-dé. **34**Te ní ndacoto-gá andiu te ní sánuu iní-gá, te ní cáháⁿ-gá tnúhu mee-gă, te xăhaⁿ-gă:

—iĒfatá! —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te tnúhu-áⁿ quée-xí: Nacaáⁿ yòhó lóho. **35**Te òré-ni-áⁿ ñí nacaáⁿ lóho-dé, te ní nduu váha yàa-dé, te ní cuu cáháⁿ váha-dé. **36**Te Jèsús ní cáháⁿ víhí-gă dóho ñáyiu ndìhi ñaha xii tée ní quide tătna-gá-áⁿ să vă yòo ìiⁿ cúñàhá-yu sá ñí quide tătna ñaha-gă xii-dé, dico uuⁿ-gá ní quidé-yu ní cáháⁿ-yu núú ñáyiu sá ñí quide tătna-gá tée-áⁿ. **37**Te nchaá-yu ío ní cuñúhu-yu, te ní xítñàhá-yu:

—Váha vîhi quide-dé, chi ncha-ni ndàcu-dé quidé-dě, chi quide tătna-ni-dé ñáyiu doho, te quide tătna-ni-dé ñáyiu ñìhí —càchí-yu xítñàhá-yu.

Jèsús dácàxi-gá cúmí mĭl ñáyiu

(Mt. 15:32-39)

8¹Te ìiⁿ nduu tucu ío cuéhé ñáyiu ní tacá núú ndécú Jèsús, te ñá túú tnàhí sá caxí-yu. Te ní cana-gá cue tée xica cuu ndìhi-gá, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

2—Yúhú, cündahú iní-í ncha ñáyiu-a chi sa ní cuu úní nduu ndècu ndìhi ñahá-yu xii-o ìha, te ñá túú tnàhí ná sá caxí-yu. **3**Te núu na nàtendaha-í-yu núhú tnámă-yu vehé-yu, te cuneé-yu docó ichi, chi davá-yu ío xica ndécú-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

4Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—¿Te ndèé níhí-ó sǎ cuǎñaha-o cǎxi nchaa ñáyi-u-a, te iha ñá túú nǎ ìó chí cùu-xi xití yucu-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁵Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ:

—¿Ná daha-gá pàá ndécú ndìhi-ndo-i? —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ndècu ndìhi-ndí úsá-gá tnàhá —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁶Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyi-u sá ngõo-yu ncháá-yu, te ní ngóo-yu, te ní queheⁿ-gá ndi úsá pàá-áⁿ, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiõxí. Te dǎtnùní ní táhú cuèchi-gá te ní sǎñaha-gǎ xii cue tée xica cuu ndìhi-gá ní dácǎhñu-güedé nchaa ñáyi-u-áⁿ. ⁷Te ndècu ndìhi-güedé ìⁿ úú chácá líhli, te diu-ni ducaⁿ nǐ quide-gá ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiõxí. Te dǎtnùní ní táúchíúⁿ-gǎ ní dácǎhñu ñaha-güedě xii-yu. ⁸Te ncháá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. Te sátá nǐ túhú cóhõ-yu te ní nadatàcá-güedé nchaa sá nǐ quendóo, te ní chítú úsá tnàhá tídihi mee-ni sǎ nǐ quendóo-áⁿ. ⁹Te núú ncháá ñáyi-u ní xexi-áⁿ xǐnu dàtná cúmí mǐl-yu. Te sátá nǐ yáha ní dácáxí ñaha Jesús xii-yu te ní dándácá ñaha-gá. ¹⁰Te dǎtnùní cuánguee-gá bàrcú ndìhi cue tée xica cuu ndìhi-gá cuáháⁿ-gá ndìhi-güedé yucu cue tée ñúú Dalmànutá.

Cue tée cùu fariséú xǎhaⁿ-güedě xii Jèsús cada-gá ìⁿ sá vǎ yõo tnàhí ndàcu cada

(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹Te núú nǐ quexìo Jesús xíaⁿ nǐ sáá cue tée cùu fariséú, te ní ngüíta-güedé nándi tnúhu xáhaⁿ-güedě xii-gá xító ndèé ñáhá-güedě. Te xǎhaⁿ-güedě sá ná cádá-gǎ ìⁿ sá vǎ yõo tnàhí ndàcu cada cundehe-güedé nàcuáa cutnùní iní-güedé nǔu ndáá sá Yǎ Ndiõxí ní tendaha ñaha-gá xii-gá véxi-gá ñuyíú-a. ¹²Te ní sánuu iní-gá te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchaa nchòhó ñáyi-u ndècu ñuyíú-a cuìní-ndó càda-í ìⁿ sá vǎ yõo tnàhí ndàcu cada nacuáa cutnùní iní-ndó nǔu ndáá sá Yǎ Ndiõxí chíndèe ñaha-gá xii-í. Dico na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ vǎ càdà-í sá cuìní-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹³Te ní dándõo-gá ñáyi-u xǐndecu-áⁿ, te cuánde-gá bàrcú ndìhi cue tée xica cuu ndìhi-gá te cuáháⁿ-gá ndìhi-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná.

Nàcuáa quède cue tée cùu fariséú

(Mt. 16:5-12)

¹⁴Te ní cunaa-güedé canehe-güedé sá cǎxí-güedě quíhíⁿ, te ìⁿdii-ni pàá ndécú xití bàrcú-áⁿ nǐ naníhí-güedě. ¹⁵Te Jèsús ní cáháⁿ-gá dóho-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sã ïo quihi iní-ndó cùndecu-ndo te vá cádá cuèndá tnàhí-ndo lèvadurá cue tée cùu fariséú, ndihi levadurá cue tée cùndihi té Hèrodés —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

16Te ní ngüíta-güedé xïtnàha-güedé:

—Cuèndá sá ñà túú ní cãnehe-o pàá quixi núu xiãⁿ duha càháⁿ-gá —càchí-güedé xïtnàha-güedé.

17Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu xïtnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—¿Ná cuèndá da sá ñà túú ní cãnehe-ndo pàá quixi càháⁿ-ndó? Te ñá díú cuèndá pàá-áⁿ ní cãháⁿ-í, te dìcò-ni sá méé-ndó ñà túú quide cuèndá váha-ndo nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í, te ni ñã tècú tnùní-ndó chi ío ñi dïquí-ndó. 18Te cuèi ndèhe-ndo dico ñá túú cùtnuní iní-ndó ñã cúú nchàa sá quídè-í, te cuèi ndèdóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ-í dico ñá cùtnuní iní-ndó ñãsa ndùu-xi, te ni ñã ndácú iní-ndó nchàa sá tá quide-í véxi. 19Te chí dándacu iní cùtnàhá ní táhú cuèchi-í úhúⁿ-ni pàá te ní xexi úhúⁿ mïl mee-ni cuè tée chi diu-ni cue tée-áⁿ ñi quíundehu. Te chí càchí tnúhu ná daha tídihi ní chítú mee-ni sã ñi quendóo òré ní nadatàcá-ndó —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Úxúú tnàhá tídihi ní chítú mee-ni sã ñi quendóo —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

Te xáhaⁿ tucu-gá:

20—Te cùtnàhá ní táhú cuèchi tucu-í úsá tnàhá pàá ní xexi cúmí mïl ñáyiú, te chí càchí tnúhu ná daha tucu tídihi ní chítú mee-ni sã ñi quendóo —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Úsá tnàhá tídihi ní chítú mee-ni sã ñi quendóo —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

21Te Jèsús ní xáhaⁿ tucu-gá xii-güedé:

—Vitna, ¿te sa ní tecú tnùní-ndó tnúhu ní cáháⁿ-í ãⁿ ñãhá? —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

Jèsús quídé tãtna-gá ïiⁿ tée cuàá ñuú Bètsaidá

22Te Jèsús ní sáa-gá ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá ñuú Bètsaidá. Te ñuú-áⁿ ndécú-gã ní quexìo ñáyiú núú-gã tánèhé-yu ïiⁿ tée cuàá, te càháⁿ ndàhú-yu núú-gã ñuú vá cùndèe iní-gá tendaha ñàha-gá xii-dé cuèndá ndúha núú-dé. 23Te Jèsús ní tñi-gá ndaha tée cuàá-áⁿ, te ní queñuhu ñàha-gã tnuú-yu, te ndèca ñàha-gá cuáháⁿ ïiⁿ xio yuhu ñuú. Te yacáⁿ ní dácànùu-gá díí-gá núú-dé te ní tendaha ñàha-gá xii-dé, te dãtnùní ní xicáⁿ tnúhú-gã núú-dé, te xáhaⁿ-gã:

—¿Cùtnuní núú-n-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

24Te té cuáa-áⁿ nǐ ndonehe núú-dě, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Cùtnuní núù-í ndéhè-í nchaa cue té-ǎⁿ, dico dà ndáa yutnu cuì ndáa-güedé te xìca-güedé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

25Te Jèsús ní tendaha tùcu-gá núú-dě te ní cuu ní ndacoto váha-gá-dé, te òré-áⁿ nǐ ndúha núú-dě. Te nchaandi túhú sá ndéhé-dě ní cutnùní váha núú-dě nándi cùu nchaa xǎⁿ. 26Te ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé:

—Vitna te núhú-n, dico ndáa ichi vehe-n nǔhú-n te ñá díú dà xití ñúú quíhíⁿ-n, te vá yǒo ìⁿ cúñaha-n sǎ yǔhú ní quide tátna-í núú-n nǐ ndúha —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Té Pèlú xǎhaⁿ-dě xii Jèsús sá díú-gǎ cúú-gǎ Crìstú

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

27Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndìhi cue té xìca cuu ndìhi-gá nchaa ñúú lǐhli càa ñúú Cèsareá Fìlipú, te òré ñúhú-gǎ ndìhi-güedé ichi te ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí càchí tnúhu nása càháⁿ ñáyiu cuèndá-í. ¿Yoo cùu-í càchí-yu-va? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

28Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Davá-yu càchí-yu sá cúú-n ndíi Juáa té ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiu, te davá-yu càchí-yu sá cúú-n tǎ Èlías, te dava tucú-yu càchí-yu sá cúú-n ìⁿ té ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha, duha càchí-yu —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

29Te ní xícáⁿ tnúhú tùcu-gá núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, ¿yoo sàni iní-ndó cùu-í-i? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó cúú-n Crìstú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

30Te Jèsús ní cáháⁿ-gá dóho-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Vá yǒo ìⁿ cúñaha-ndo yòo cuu-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús càháⁿ-gá sá cáhni ñaha-güedé xii-gá

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

31Te Jèsús ní ngüíta-gá xǐtnúhu-gá cue té xìca cuu ndìhi-gá nàcuáa yáha-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo chi ío ndoho-í, chi daqueè tíhú ñáhá nchàa cue té cùu sacuéhé nǔú ñáyiu isràél, ndìhi cue dútú cúnùu, ndìhi cue té dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ní chídó tnùní ndíi Moisés, nchaa cue té-áⁿ dàquee tíhú ñáhá-güedě xii-í. Te

sáá nduu te cahni ñaha-güedě xii-í, dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

32Te ducaⁿ ñí cáháⁿ Jèsús núú cuè téé xica cuu ndihi-gá nàcuáa tecú tnùní váha-güedé tnúhu càháⁿ-gá. Te té Pèlú ní cana ñaha-dě xii-gá ìⁿ xio, te ní ngüíta-dé ténàá ñáhá-dě xii-gá ní cùu. **33**Dico Jèsús ndíhi-ni ní nchócuĩhnu-gá ní ndàcoto-gá núú nchàa-güedé chi ndàa sátá-gă xĩndecu-güedé, te ní ngüíta-gá ténàá-gá té Pèlú, te xăhaⁿ-gă xii-dé:

—iXocuñí yòhó núù-í-a, chi dàtná càháⁿ yucu ñávaha càháⁿ-n! Chi ñá túú sàni iní-ò dàtná sání iní Yă Ndiöxí, chi ìⁿ-ni sàni iní-ò ndihi dava-gá cue ñáyiú ndècu ñuyíú-a —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

34Te Jèsús ní cana-gá nchaa cue téé xica cuu ndihi-gá, ndihi nchaa ñáyiú xĩndecu-áⁿ, te ní xăhaⁿ-gă:

—Nchaa ñáyiú cuení chitnahá ñáhá xii-í, te xini ñuhu-xi vá cádá-gă-yu sá sání iní méě-yu, te ío cada ndee iní-yu cundecu túha-yu ndohó-yu cuendá-í, te cuèi na ndòhó-yu dàtná ndoho-í. **35**Te nchaa ñáyiú cuení sá ñá túú tnàhí ná yáha cundecu ñuyíú-a cuíta nihnú-yu, dico nchaa ñáyiú ñá túú tnàhí yùhú cuèi nándi sá ná yăha-yu cundecú-yu ñuyíú-a sá cuendá-í, ndihi sá cuendá tnúhu-í, te ñáyiú-áⁿ naníhí tàhú-yu. **36**Te cuèi nchaandi túhú sá ìó ñuyíú-a na ñíhí ñáyiú cundecu ndihí-yu, dico núú diu nchaa xíăⁿ ná càda cuíta nihnú-yu te ñá túú vèdana nàndíhi-xi sá dúcáⁿ ndècu ndihí-yu nchaa xíăⁿ. **37**Te ni ìⁿ sá ìó ñuyíú-a vá chindèe-xi ñáyiú cuendá naníhí tàhú-yu. **38**Te nchaa ñáyiú na cùcahaⁿ núú-xi cáháⁿ váha cuendá-í, ndihi cuendá tnúhu-í núú nchàa ñáyiú dàquee tihú ñáhá xii Yá Ndiöxí, ñáyiú xĩndecu ichi cuèhé ichi duha, te tnàhá yùhú Téé cùu ñaní tnáhă-yu ncháa-yu cucahaⁿ núù-í núŭ-yu òré ná quixi tucu-í ndihi cue espíritú xínú cuèchi núú Tătà-í Dútú Ndiöxí. Te mee-gă cada cutnùní iní nchaa ñáyiú sá yùhú ío càhnu cuu-í.

9¹Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să ìó dava nchòhó ñáyiú xĩndecu iha vitna vá cùú-ni-ndo, chi cundecu-ni-ndo ndèé quiní-ndó sáá nduu ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiöxí xii ñáyiú, te dàvá-áⁿ quiní-ndó să ndácú-gă quídé-gă nchaandi túhú sá văha —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii cue téé xica cuu ndihi-gá ndihi cue ñáyiú-áⁿ.

Jèsús ní nadama dóó-gă ndihi núú-gă

(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

2Te núú ìñú nduu sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ Jèsús te ní xica-gá cuásaá-gá ìⁿ yucu dùcúⁿ, te ndèca-gá té Pèlú, ndihi té Jàcobó, ndihi té Juàá cuásaá, te úní tnàhí-ni cue téé-áⁿ ndécá-gă cuásaá. Te yucu-áⁿ ndécú-gă ní nadama núú-gă, **3**te ní nadama dóó-gă. Te dóó-gă-áⁿ sùúní ñí nduu cuixíⁿ quiyí te tăsaⁿ, te ni ìⁿ ñáyiú ñuyíú-a ñá túú ndàcú-yu naqueté-yu ìⁿ dóó nduu

cuixíⁿ dàtná ní nduu dóó-gă. ⁴Te ní xiní-güedé té Moisés ndihi té Èliás nútnî-güedé ndihi-gă ndátnûhu ndihi ñaha-güedě xii-gă. ⁵Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii Jèsús:

—Mèstrú, iváha ní cuu sá ndécú-ó ìha vitna! Te na dàcaa-ndí úní tnàhá vehe tnuvixiⁿ, te ìiⁿ cuu cuendá-n te ìiⁿ cuu cuendá té Moisés te ìiⁿ cuu cuendá té Èliás —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gă.

⁶Te ducaⁿ ñí cáháⁿ-dé chi ío ní yùhú-güedé, te cuendá-ni ní cuu yáchí-dé ní cáháⁿ-dé, te ni mée-dé ñá túú ní cùtnuní iní-dé nása ndùu tnúhu ní cáháⁿ-dé. ⁷Te òré-áⁿ ñí quexìo ìiⁿ vícò nùú ndécú-güedě ndihi Jèsús ní dádăhu ñaha-xi xii-güedé ndihi-gă, te xití vícò-ăⁿ ñí cáháⁿ Yă Ndiöxí ní tecú dóho-güedé, te xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Tée-a cùu-dé Déhe-í tée ío cùu iní-í, te cundedóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ-dé —càchí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedé.

⁸Te òré ní quide cuendá-güedé, te ñá túú-gă ní xiní-güedé cue tée úú-áⁿ chi mee-nă Jèsús ndécú.

⁹Te òré cuánuu ndihi ñaha-gă xii-güedé yucu-áⁿ, te ní cáháⁿ-gă dóho-güedé, te xáhaⁿ-gă:

—Vá yõ ìiⁿ cúñaha-ndo nchàa sá ñí xiní-ndó nùú ñí sáá-ó-á, te cuu cáháⁿ-ndó dico ndée ná yăha ndoto yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sá cùú-í —càchí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedé.

¹⁰Núu xíăⁿ cue tée-áⁿ ñí xúhuⁿ nahi-ni ìní-güedé nchaa sá ñí xiní-güedé núú ñí sáháⁿ-güedé ndihi Jèsús te ñá túú tnàhí ni cãháⁿ-güedé, dico ní ndúcú tnúhu núú tnáhá-güedě ná cuendá ducaⁿ ñí cáháⁿ-gă sá ndèe ná yăha ndoto-gă sá cùú-gă te dătnùní cáháⁿ-güedé nàcuáa ndùu nchaa sá ñí xiní-güedé. ¹¹Te ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú Jèsús, te xáhaⁿ-güedě xii-gă:

—¿Cuiní-ndí cachí tnúhu-n nă cuendá càchí cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés sá dîhna-gă té Èliás ndixi-dé te dătnùní quixi Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a? —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gă.

¹²Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă:

—Ndáá sá códó nùu ìiⁿ tée quixi-dé te cada-dé dàtná ní quide té Èliás, te tée-áⁿ cada ndáá-dé nchaa nàcuáa cùu. Dico núú tütú Yă Ndiöxí càháⁿ-xi cuendá yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sá ìo ndoho-í, te daquèe tîhú ñáhá ñáyiu xii-í. ¹³Te na càchí tnúhu-í xii-ndo vitna sá sà ní quixi ìiⁿ tée ní quide dàtná ní xóo cada té Èliás, te cue ñáyiu ñá túú ní cãnehé-yu sá yíñùhu núú-dě, te ní quide ñáhá-yu xii-dé nchaa nàcuáa ní quixi iní mée-yu. Te núú tütú Yă Ndiöxí sa ndèe tnuní nchaa nàcuáa yáha-dé, te nchaa xíăⁿ sa ní quide ñaha ñáyiu xii-dé —càchí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús quidé tātna-gá ìⁿ tée cuechi yìhi ñaha espíritú cúndìhi yucu ñávàha
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

14Te Jèsús ní ndexìo-gá ndìhi cue tée úní-áⁿ nùú xĩndecu dava-gá cue tée xìca cuu ndìhi-gá, te vài vihi ñáyiu ndècu núú ndécú-güedě-áⁿ, te tnàhá cue tée dàcuaha ñaha xií-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés xĩndecu, te cue tée-áⁿ nãndì tnúhu xãhaⁿ-güedě xii cue tée xìca cuu ndìhi Jesús. 15Te òré ní xiní-yu ní ndexìo-gá, te nchaá-yu ío ní cuñúhu-yu, te xinú-yu ní sáháⁿ ní cáháⁿ ndìhi ñàhá-yu xii-gá. 16Te ní xícáⁿ tnúhú-gã núú cuè tée xìca cuu ndìhi-gá nùu ná tnúhu ndàtnúhu-güedé ndìhi cue tée-áⁿ. 17Te ìⁿ ñáyiu xĩndecu xíaⁿ ñí xãháⁿ-yu xii-gá:

—Mèstrú, ndèca-í déhe-í véxi nànducu ñaha-í xii-n, chi yèhi ñaha espíritú cúndìhi yucu ñávàha xii-dé, te diu xíaⁿ ní quide ní cuu ñìhí-dé. 18Te ío ndòho-dé chi súúnì ndèni ní cuu ngötnì ñaha-xi xii-dé, te òré ducaⁿ quide ñaha-xi xii-dé te dànduá ñáhá-xí, te quène tíñú yuhu-dé, te cùrúhñú nùhu-dé, te ndàda ruúⁿ ñáhá-xí xii-dé. Te sa ní xãhaⁿ-ì xii cue tée xìca cuu ndìhi-n sá queñùhu-güedé espíritú cúndìhi yucu ñávàha yèhi ñaha xii-dé dico ñá túú ní ndàcu-güedé queñuhu-güedé-xi —càchí ñáyiu-áⁿ xãháⁿ-yu xii-gá.

19Te Jèsús ní xãhaⁿ-gã:

—ìNchaa nchòhó ñáyiu ndècu ñuyíu-a ío sàá iní-ndó, chi ñá túú cuìnì-ndó quèndáá iní-ndó Yã Ndiöxí, te ní cuu vài nduu quide ndee iní-í nchaa sá quidé-ndó! ¿Te ná ndéé ama vá dúcáⁿ-gã cada-ndo-i? Te chí cándèca tée cùhú-áⁿ táquìxi iha —cachí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

20Te ñáyiu ndìhi ñaha xii tée yèhi ñaha espíritú cúndìhi yucu ñávàha-áⁿ ndécá ñàhá-yu xii-dé cuáháⁿ ndéé núú Jèsús, te òré ní xiní ñáhá espíritú cúndìhi yucu ñávàha-áⁿ xii-gá, te ní ngúíta-ni-xi sàhni yíhí ñáhá tùcu-xi xii-dé, te ní dándùá ñáhá-xí xii-dé, te ní ngúíta-dé xíchí ñùhu-dé, te quène tíñú yuhu-dé. 21Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gã núú tātá-dě, te xãhaⁿ-gã xii-dé:

—¿Ná ndéé ama ní ngúíta-xi duha ndòho déhe-n? —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-dé.

Te tée-áⁿ ñí xãhaⁿ-dě xii-gá:

—Ndéé cútnàhá cúú lĩhli-dé ní ngúíta espíritú cúndìhi yucu ñávàha duha quide ñaha-xi xii-dé. 22Te ní cùtìtní xito dàngaunihnu ñaha-xi xii-dé núú ñùhú, te ní cutìtní tucu xito dàngaunihnu ñaha-xi xii-dé ndute cuìnì-xi cahni ñaha-xi xii-dé. Te ndèca-í-dé véxi núú-n te núú ndacu-n càda tātna-n-dě, te cundàhú iní ñáhá-n xii-ndí chindee ñàha-n —cachí-dé xãhaⁿ-dě xii-gá.

23Te Jèsús ní xãhaⁿ-gã:

—Te ná cuèndá cächí-n nũu ndacu-í cada tátna-í déhe-n, chi nchaa ñáyiú na quèndáá iní ñáhá xii-í te ñihí-yu sá ná càcáⁿ-yu núu-í —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

24Te tătă tēe cuechi-ăⁿ ñihí ní cáháⁿ-dé xăhaⁿ-dē xii-gá:

—Sàndáá iní ñáhà-í xii-n, dico chindee ñàha xii-í cuèndá ná quèndáá iní ñáhá-gă-í xii-n —cächí-dé xăhaⁿ-dē xii-gá.

25Te Jèsús ndéhé-gă sá ïo vâi ñáyiú ta tàcá núú ndécú-gă-áⁿ. Te ní tenàá-gá espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ, te xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Yòhó espíritú cúndìhi yucu ñávăha, ní quide ñihí-n ñi quide doho-n tēe-a, dico vitna yúhú cächí-í sá quée-n yìqui cuñú-dé te vá ndïhu-gá-n —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ.

26Te espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ ñi dácáná sàa ñàha-xi xii tée-áⁿ, te ní sahní yìhí ñáhá tùcu-xi xii-dé, te dătnùní ní quee ñàha-xi xii-dé cuáháⁿ-xi, dico tée-áⁿ chi dacàa-ni ndíyì càa-dé cătùu-dé. Te nchaa ñáyiú xĩndecu xíaⁿ cächí-yu sá ñi xihí-dé ní cùu. 27Te Jèsús ní tñii-gá ndaha-dé ní ndocani ñàha-gă xii-dé, te ní ndacóo-dé ní nucúnutnî-dé.

28Te Jèsús cuándìhu-gá xití vehe ndihí cue tée xica cuu ndihí-gá, te òré ndéhé-güedě ñá túú-gă ñáyiú, te ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú-gă, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí ná cuèndá ñá túú ní ndàcu-ndí queñuhu-ndí espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñàha xii tée-ăⁿ —cächí-güedě xăhaⁿ-güedě xii-gá.

29Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na cächí tnúhu-í xii-ndo să nũu òré cuíní-ndó queñuhu-ndo espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñàha xii ñáyiú dătná cúú espíritú cúndìhi-xi yìhi ñàha xii tée-ăⁿ ní cùu ña, te xini ñuhu-xi sá ïo cáháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí te ñá túú tnàhí ná caxi-ndo căháⁿ ndihí-ndo-gă, te ducaⁿ te ndacu-ndo queñuhu-ndo espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñàha xii ñáyiú —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús cäháⁿ tucu-gá sá cáhní ñàha-güedé xii-gá

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

30Te Jèsús ní quee-gá núú ndécú-gă-áⁿ ndihí cue tée xica cuu ndihí-gá cuáháⁿ-gá ndihí-güedé distrítú Galileá, te cuíní-gá sá vă quíní ñáyiú ndèè ichi cuáháⁿ-gá. 31Te ducaⁿ ñi sani iní-gá, chi mee-gă sa ñàha-gá sá ndàá cada-xi nàcuáa xăhaⁿ-gă xii cue tée xica cuu ndihí-gá, te duha xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sáá ïiⁿ nduu te cuáha cuèndá ñáhá-güedě xii-í núú cuè tée cùu úhú iní ñáhá, te cahni ñàha-güedě xii-í, dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

32Dico ñá túú tnàhí ni tècú tnùní-güedé nása ndùu tnúhu ní cáháⁿ-gá, te ni ñà túú ní cùyii-güedé cácaⁿ tnúhú-güedě núú-gă.

Cue tée ndùcu tnúhu núú tnáhá nũu ndëdacàa-güedé ío-gá cúnùu

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

33Te Jèsús ní quexìo-gá ndihi cue tée xìca cuu ndihi-gá ñúú Capèrnaúm, te òré sa ndècu-gá iiⁿ vehe te ní xícáⁿ tnúhú-gă núú-güedě, te xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Nándi cùu tnúhu ta xìtnàha-ndo véxi? —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

34Dico ñá túú tnàhí ni cáháⁿ-güedé cúñaha-güedě xii-gá nũu ná tnúhu xìtnàha-güedé òré ñúhú-güedě ichi. Te ducaⁿ ñí quide-güedé chi cuendá tá ndàtnúhu-güedé nũu ndëdacàa-güedé ío-gá cúnùu. **35**Te Jèsús ní ngóo-gá, te ní xăhaⁿ-gă xii ndi ùxúú cue tée xìca cuu ndihi-gá:

—Chí táquixi iha te cundedóho-ndo tnũhu na càháⁿ-í-a. Te núu ìo dava-ndo cuiní-ndó cùnuu-ndo, te cada-ndo să cúú-ndó ñăyiu nchìcúⁿ cuíí-ñă, te cunu cuechi-ndo nũú tnàha ñăyiu-ndo —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

36Te Jèsús ní sanutnîi-gá iiⁿ té lîhli cuádava tnuú-güedé, te dàtnùnî ní nguídèhé ñáhá-gă xii-dé, te xăhaⁿ-gă xii-güedé:

37—Nchaa ñăyiu na quèheⁿ cuendá iiⁿ té lîhli dàtná té lîhli-a cuendá sá ñúhú ìní ñáhă-yu xii-í ñă, te cada ìní-yu sá yũhú ní queheⁿ cuendá-yu. Te nchaa ñăyiu na quèheⁿ cuendá ñáhá xii-í te ñă díú-ní mē-í ní quèheⁿ cuendá-yu, chi tnàhá Tătà-í Dútú Ndiöxí Yaá ní tendaha ñàha xii-í véxi-í ñuyú-a ní queheⁿ cuendá-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Nchaa ñăyiu ñá túú cùu úhú ìní ñáhá xii-o te cùndihi ñahá-yu

(Mt. 10:42; Lc. 9:49-50)

38Te té Juàá diu-ni iiⁿ tée xìca cuu ndihi-gá ní xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, ní xiní-ndí iiⁿ tée càcunehe ñaha-dé xii-n, te quèñuhu-dé espíritú cùndihi yucu ñávăha yîhi ñaha xii ñăyiu, te nchúhú ñá túú ní dàña-gá-ndí ducaⁿ càda-dé, chi ñá túú xìca cuu ndihi ñaha-dé xii-o —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

39Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Daña-ndo na càda nahi-dé ní cùu, chi ñá túú nì iiⁿ ñăyiu ndîhi ndîhi-ni ndacu cáháⁿ cuèhé cuendá-í te núu càcunehe ñahá-yu xii-í, te quidé-yu sá vă yõ tnàhí ndàcu cada. **40**Te nchaa ñăyiu ñá túú cùu úhú ìní ñáhá xii-o te cùndihi ñahá-yu. **41**Te na càchí tnúhu-í xii-ndo să cuè ñăyiu na tàxi iiⁿ yaxiⁿ ndute coho-ndo cuendá sá cúú-ndó cuè tée xìca cuu ndihi-í, te ñăyiu-áⁿ săá nduu te dacuèi sá nîhí-yu sá ndúú tăhŭ-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Cada cuendá-ó vă cündècu-o ichi cuehé ichi duha*(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)*

42Te xăhaⁿ tùcu Jesús xii-güedé:

—Te núu iiⁿ téé na dàcaháⁿ-dé cue ñáyiú sàndáá iní ñáhá xì-í cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá, te váha-gá sá nũu na dàcutu ndeé-güedé iiⁿ yúú yödó dǔcúⁿ-dě, te dàquée ñaha-güedě xii-dé xití ndute làmár, te ñá díú sǎ cündècu-dé ducaⁿ càda-dé. **43**Te núu iiⁿ xio ndaha-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te quehdé-ndó cuíta-xi, chi váha-gá sá nánihí tǎhú-ndó cuèi na cuíta iiⁿ xio ndaha-ndo te ñá díú sǎ quihíⁿ-ndó ñihí ní ndúú-ndó nũú ùhú núú ndàhú núú dícó sàá ndáhá itá ñuhú ni caa ni quihíⁿ. **44**Chi yàcáⁿ cúú-xí nũú ñà túú tnàhí ndàhvá ñuhú, te ío ndoho-ndo cündecu-ndo xíaⁿ ni caa ni quihíⁿ. **45**Te núu iiⁿ xio sáhá-ndó quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te quehdé-ndó cuíta-xi, chi váha-gá sá nánihí tǎhú-ndó cuèi na cuíta iiⁿ xio sáhá-ndó, te ñá díú sǎ quihíⁿ-ndó ñihí ní ndúú-ndó nũú ùhú núú ndàhú núú dícó sàá ndáhá itá ñuhú ni caa ni quihíⁿ. **46**Chi yàcáⁿ ñá túú tnàhí ndàhvá ñuhú, te ío ndoho-ndo cündecu-ndo xíaⁿ ni caa ni quihíⁿ. **47**Te núu iiⁿ xio tinùu-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te tava-ndo cuíta-xi, chi váha-gá sá cündècu-ndo núú ndécú Yǎ Ndiöxí táxí tnùnigá cuèi na cuíta iiⁿ xio tinùu-ndo, te ñá díú sǎ ndì nduú xio núú-ndó quihíⁿ-ndó nũú ùhú núú ndàhú. **48**Chi yàcáⁿ ñá túú tnàhí ndàhvá ñuhú, te ío ndoho-ndo cündecu-ndo xíaⁿ ni caa ni quihíⁿ.

49Te dàtná quidé-güedě quiti sàhni-güedé chihigüedé cuñú-di ñíí te dàquée-güedé núú ñuhú, ducaⁿ sǎtnahá-xi ndoho cue ñáyiú chi ío ndohó-yu. **50**Te ñíí chi ío váha nándihixi, dico núu na ndùu víxiⁿ-xi te ñá túú-gǎ nándihixi te ni ñà túú-gǎ nása cada-o ndùu úhá tucu-xi. Te ío váha cada cuendá-ndó nàcuáa cundecu-ndo cuendá cuu-ndo ñáyiú váha, te ducaⁿ te cuu-ndo dàtná ñíí sǎ ñà túú ndùu víxiⁿ, te ío váha cundecu ndihitnàha-ndo —cachí-gá xăhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús càháⁿ-gá cuendá cue ñáyiú dàña tnaha*(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)*

10¹Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní yáha-gá yucu distritú Jùdeá ní téhdé-gá ndàa ingá xio yúte Jòrdán. Te yàcáⁿ ndécú-gǎ ní tacá tucu cuèhé víhí ñáyiú, te ní ngüíta-ni tucu-gá dánèhé ñáhá-gǎ xíi-yu tnúhu-gá chi ducaⁿ tnàhí quide-gá. ²Te ní quèxio iiⁿ úú cue téé cùu fariséú núú ndécú Jèsús xíto ndèé ñáhá-güedě xii-gá nũu nása cunduu tnúhu càháⁿ-gá, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Véxi-ndí xicáⁿ tnúhú-ndí núú-n nūu cuu dañá ìíⁿ téé ñadìhí-dé ǎⁿ ñǎhá —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, ǎnása ní cachí ndíi Moisés cada-ndo-i? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁴Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ndíi Moisés ní cachí ndíi sá cúú dàña ìíⁿ téé ñadìhí-dé dicó-ni sá cadúha-dé ìíⁿ tutú cuǎnaha-dě, te núú tütú-áⁿ codo tnùní sá ní dáña ñàha-dé, te ducaⁿ te cuu dañá-dě ñadìhí-dé —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁵Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te ducaⁿ ní chídó tnùní ndíi Moisés cada-ndo cuendá sá ìo sàá iní-ndó.

⁶Dico Yá Ndiǒxí cútnàhá ní cadúha-gá ñuyíú ndíhi nchaa sá ìo, chi téé ñadìhí ní cadúha-gá. ⁷Te xǎáⁿ nūu nchaa cue téé na ñihí ñadìhí-xi, te dèíⁿ-ná cada-güedé tǎtá-güedě ndíhi ñáná-güedě, chi mee-nǎ ñadìhí-güedé cuu cuu ndíhi-güedé. ⁸Te cue ñáyíu úú-áⁿ ñà túú-gǎ ndí dííⁿ ndí dííⁿ yìqui cuñú cúú-yu, chi cada iní-ndó sǎ ìíⁿ-nǎ yìqui cùñú cúú-yu. ⁹Te xǎáⁿ nūu ñà túú ndùu váha-xi dañá cuè téé ñadìhí-güedé, chi mee Yǎ Ndiǒxí ní cachí-gá sá cúú úú-yu cundecú-yu ndéé naa ndéé cuú-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁰Te òré yíhí Jèsús ndíhi cue téé xica cuu ndíhi-gá vehe, te ní xicáⁿ tnúhú-güedě núú-gǎ nása ndùu tnúhu ní cáháⁿ-gá cuendá cue ñáyíu dàña tnaha. ¹¹Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te núu ìíⁿ téé na dàña-dé ñadìhí-dé te naqueheⁿ-dé ingá ñadìhí, te ìo nèhé quídé-dě, te ìíⁿ-ni cuèchi cùu-xi ndíhi cuèchi quide téé ndèca ñadìhí te càháⁿ ndíhi-dé ingá ñadìhí. ¹²Te diu-ni ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu tucu ñáyíu dèhí te núu na dàña-yu yíí-yu te naquehéⁿ-yu ingá téé, chi ìíⁿ-ni cuèchi cùu-xi sá quídé-yu ndíhi sá quídé cuè ñáyíu dèhí ndécú yìi-xi, te càháⁿ ndíhí-yu ingá téé —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús xicáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuendá landú

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³Te ìíⁿ úú ñáyíu ndècá-yu landú líhli cuáháⁿ núú Jèsús, chi cuíní-yu sá téndàha ñaha-gá xii-güexi. Te cue téé xica cuu ndíhi-gá ní ngúíta-güedé ténàá ñáhá-güedě xii-yu, te xǎhaⁿ-güedě sá vǎ dúcáⁿ càdá-yu. ¹⁴Te òré ní xiní-gá sá dúcáⁿ quide-güedé, te ní cudééⁿ-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí dáña ná quixi nahi cue landú líhli-áⁿ nùu-í-a te vá càdí-ndó ìchi-güexi, chi dàtná cúú váha iní cue landú líhli-áⁿ ducaⁿ cùu váha iní cue ñáyíu yìndaha Yá Ndiǒxí. ¹⁵Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nūu vá

quìndáá iní ñáhá-ndó dàtná quidé cuè landú lĩhli sàndáá iní ñáhá xii-í, te vá ndĩhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii-ndo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

16Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-gǎ te ní nguídèhé-gá cue landú-áⁿ te ní tendaha ñàha-gá xii-güexi, te ní xícáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiõxí cuèndá-güexi.

Īⁿ téé cuica càháⁿ ndihi-dé Jèsús

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

17Te òré sa ñùhu ichi Jesús caca-gá quíhíⁿ-gá ingá xichi ni cùu ní quexìo cunu ĩⁿ téé ní nguíñí xítí-dě núú-gǎ, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó Mèstrú, cùu-n téé ío váha iní-xi, te cuíní-í nũu vá cúndèe iní-n càchí tnúhu-n ñá cúú sǎ cádà-í cuèndá nduu táhù-í cundecu-í ndihi Yá Ndiõxí ni caa ni quíhíⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

18Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—¿Te cùtnuní iní-n nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-n sǎ yǔhú váha iní-ǎⁿ? Chi ĩⁿ dīi díi-ni Yá Ndiõxí ío váha iní-gá. 19Te yòhó xìní-n nàcuáa ní cachí Yǎ Ndiõxí cada ñáyiu, te duha ní cachí-gá: “Nchòhó cue téé vá càháⁿ ndihi-ndo ñàdihí te núu ñá díú ñàdihí-ndó cùú-yu, te ducaⁿ-ni nchòhó cue ñáyiu dīhí tucu vá càháⁿ ndihi-ndo tée te núu ñá díú yìi-ndo cuu-güedé, te vá cáhní-ndó tnàha ñáyiu-ndo, te ni vǎ dúhú-ndó sǎ ndécú ndìhí-yu, te ni vǎ dácàcu-ndo cuéchi neñúú sá cúú-xí tnàha ñáyiu-ndo, te ni vǎ dácùandehnde-ndo, te canehe-ndo sǎ yíñùhu núú tǎtá-ndó ndihi núu nǎná-ndó”, duha ní cachí Yǎ Ndiõxí cada ñáyiu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

20Te téé-áⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, nchaa xíǎⁿ ní nguíta-í quídè-í ndéé cútnàhá cúú landú-í —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

21Te Jèsús ní xíndéhé ñàha váha-gá xii-dé, te ní cuu váha iní ñáhá-gǎ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Dico cùmání ìngá núú sǎ cádá-n. Vitna te quíhíⁿ-n te dico-n nchàa sá ndécú ndihi-n, te díhúⁿ-n cuǎha táhú-n cuè ñáyiu ndàhú. Te ducaⁿ, te nduu táhú-n núcúndecu váha-n nũú ndécú Yǎ Ndiõxí táxí tnùní-gá, te sátá ná yǎha ducaⁿ càda-n, te quixi-n chìtnahá ñáhá-n xii-í cuèi na ndòho-n datná ndoho-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

22Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ Jèsús xii-dé te ío ní cundìyí-dé chi ío cuica-dě, te ní xica-dé cuánuhú-dé.

23Te ní ndacoto-gá ñi càndéé dīñi-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii cue téé xica cuu ndihi-gá:

—Cue ñáyiu cuica chi ío úhú quíndáá iní-yu Yá Ndiõxí cuèndá ndĩhu ndaha ñàha-gá xií-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

24Te cue téé xica cuu ndihi-gá-áⁿ ío ní cuñúhu-güedé nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te ní xáhaⁿ tucu-gá xii-güedé:

—Nchòhó cue téé xìca cuu ndìhi-í càchí tnúhu tucu-í xii-ndo sã ïo úhú quíndáá iní cue ñáyiú cuica Yã Ndiöxí cuendá ndíhu ndaha ñaha-gá xií-yu, chi sàni iní-yu sá ncháá sã ndécú ndìhí-yu dàcácu nihnu ñaha-xi xií-yu núú ùhú núú ndàhú. **25**Te yáchí-gá yáha ìíⁿ càméyu yaú ìíⁿ yiqui tìcú dàcúxí sã quíndáá iní ìíⁿ ñáyiú cuica Yã Ndiöxí cuendá ndíhu ndaha ñaha-gá xií-yu —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

26Te cue téé xìca cuu ndìhi-gá ní cuñúhu vîhi-gá-güedé sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá, te ní nguíta-güedé xĩtnàha-güedé:

—¿Te yoo sa ndacu naníhí tàhú te núú ducaⁿ vâíⁿ? —càchí-güedé xĩtnàha-güedé.

27Te Jèsús ní xíndéhé vãha ñaha-gã xii-güedé, te ní xáhaⁿ-gã:

—Nchaa ñáyiú ñuyíú-a chi vá ndácü-yu ná cadá-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiöxí xií-yu, dico mee-gã chi ndacu-gá ndíhu ndaha ñaha-gá xií-yu, chi nchaandi túhú sá vãha ndacu-gá quídé-gã —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

28Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dë xii-gá:

—Nchúhú ní dándöo-ndí nchaandi túhú sá ndécú ndìhi-ndí te ní tuha ñaha-ndí xii-n —càchí-dé xãhaⁿ-dë xii-gá.

29Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-dé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ncháá ñáyiú na dándöo vehe-xi, àdi ñaní-xi, cúha-xi, tãtã-xi, nãná-xi, déhe-xi, àdi ñuhu-xi, te núú ducaⁿ na càdá-yu sá cuendá-í ndìhi sá cuendá tnúhu-í, **30**te ío-gá cuéhé sã cuãñaha Yã Ndiöxí cundecu ndìhí-yu, chi níhí-yu vehé-yu, ñuhú-yu, ñaní-yu, cúha-yu, nãñã-yu, déhe-yu, te ñã díú-ní sã nchàa xíãⁿ níhí-yu cundecu ndìhí-yu, chi tnàhá nduu táhü-yu cundecu ndìhi ñahá-yu xii-í ñí caa ñí quíhíⁿ ná sàá nduu. Dico díhna-gá ndoho tnahá-yu núú ñuyíú-a sá cuendá-í. **31**Te dava ñáyiú cùnuu ndecu ichi Yá Ndiöxí vitna, ñáyiú-áⁿ sãá nduu te vá ïo-gá cunúú-yu dàtná cúnúú-yu vitna, te dava ñáyiú nchìcúⁿ ñã túú cùnuu vitna ñáyiú-áⁿ sãá nduu te ío cunúú-yu —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Jèsús càháⁿ tucu-gá sá cáhñí ñaha-güedé xii-gá

(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

32Te ñuhu Jesús ichi ndìhi cue téé xìca cuu ndìhi-gá cuásaá ndìhi ñaha-gã xii-güedé ñuú Jerusàlén, te yòdo nuu-gá núú-güedé cuásaá. Te cue téé-áⁿ xicuñúhu-güedé sá dúcáⁿ cuáháⁿ-gá ñuú Jerusàlén, te dava cue ñáyiú xínchícúⁿ xiyùhú-yu. Te ní taudìⁿ-gá ndí ùxúú cue téé xìca cuu ndìhi-gá, te ní nguíta-gá cání-gã cuendú núú-güedé nchaa nàcuáa yáha-gá. **33**Te xãhaⁿ-gã xii-güedé:

—Vitna ñùhu-o ichi cuásaá-ó ñúú Jerusàlén, te yàcáⁿ cuáha cuèndá ñáhá-güedě xii yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo núu cuè tée cùu dútú cúnùu, ndihi núu cuè tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés. Te diu cue tée-áⁿ cũñaha-güedě xii dava-gá cue tée sá cáhni ñaha-güedé xii-í, te cuáha cuèndá ñáhá-güedě xii-í núu cuè tée ñá túú cùu cue tée isràél. ³⁴Te cue tée-áⁿ cudíquí ndeé ñáhá-güedě xii-í, te caniha-güedě ndihi ñii, te tiú díí ñáhá-güedě, te cahni ñaha-güedě xii-í dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Té Jàcobó ndihi té Juàá càháⁿ ndàhú-güedé núu Jèsús sá cádá-gă ìⁿ sá cuìní-güedé
(Mt. 20:20-28)

³⁵Te cue déhe té Zebèdeú té Jàcobó ndihi té Juàá ní quexìo-güedé núu Jèsús, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-ndí càháⁿ ndàhú-ndí núu-n nũ vá cùndèe iní-n càda-n ìⁿ sá cuìní-ndí —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁶Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gă núu-güedě, te xáhaⁿ-gă:

—¿Ná cúú sã cuìní-ndó càda-í-i? —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁷Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuìní-ndí sá òré ná sàá nduu cùndecu-n núu táxí tnùní-n, te ìⁿ-ndí cunucóo-ndí xio cùha-n te ìⁿ-ndí cunucóo-ndí xio dàtni-n —cachí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁸Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó, ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa ndùu sá xìcáⁿ-ndó nũù-í. ¿Te náa cundee iní-ndó dándoho ñaha ñáyiú xii-ndo dàtná dandòho ñahá-yu xii-í, te cundee tùcu iní-ndó càhni ñahá-yu xii-ndo dàtná cahni ñahá-yu xii-í-ăⁿ? —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁹Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cundee iní-ndí yáha-ndí nchaa nàcuáa càháⁿ-n-ăⁿ —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Ndáá sá cùndèe iní-ndó ndòho-ndo nchaa nacuéa ndoho-í, te cundee tùcu iní-ndó càhni ñahá-yu xii-ndo, chi yúhú cahni ñahá-yu xii-í. ⁴⁰Dico sá dúcáⁿ cuìní-ndó sã ìⁿ-ndó cùnucóo-ndo xio cuha-í te ìⁿ-ndo cùnucóo-ndo xio datni-í, te xíăⁿ chi ñá díú yúhú tàú-í cachí-í te núu sá cúú cùnucóo-ndo àdi sá vã cúú cùnucóo-ndo, chi mee Tătà-í Dútú Ndiöxí cachí-gá te núu ná cúú ñáyiú nduu táhú cunucóo dñi-í dává-áⁿ —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴¹Te òré ní níhí ùxí-gá cue tée xica cuu ndihi-gá tnúhu nàcuáa ndùu sá cuìní té Jàcobó ndihi ñaní-dé té Juàá, te ní cudééⁿ-güedě núu cuè tée úú-áⁿ.

42Te Jèsús ní cana-gá ncha cue tée xica cuu ndihi-gá-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó xìní-ndó sã cuè tée yìndaha ìíⁿ nacióⁿ quède-güedé sá ìo cùnuu-güedé, te ncha dava-gá cue tée cùndihi-güedé tnàhá-güedé quidé-güedé sá ìo cùnuu-güedé. 43Dico nchòhó chi vá dúcáⁿ càda-ndo. Chi núu dava-ndo cuìní-ndó cùnuu-ndo te xini ñuhu-xi cunu cuechi núú tnàhá-ndó te vá cáda-ndó sã cùnùu-ndo. 44Te núu dava-ndo cuìní-ndó quène cáva-ndo, te cuu-ndo dàtná cue ñáyiu ñá túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi cunu cuechi núú tnàhá-ndó. 45Te yúhú Tée cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo, chi ñá túú vèxi-í sá cúnú cuèchi ñáyiu núù-í, chi véxi-í sá cúnú cuèchi-í núù-yu. Te cuú-í ñuyíú-a cuèndá vài-yu cácu nihnu núú ùhú núú ndàhú —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús quidé tãtna-gá ìíⁿ tée cuàá nání-dě Bartimeú

(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

46Te Jèsús ní quexìo-gá ñuú Jericó ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te ní yáha-gá ndihi-güedé ichi xití ñuú-áⁿ, te ío cuéhé ñáyiu nchicúⁿ ñáhá xì-gá cuáháⁿ te ìíⁿ xio yuhu ìchi sá ñí quee xití ñuú-áⁿ núcõo ìíⁿ tée cuàá nání-dě Bartimeú, te tãtá-dě nání-dě Tìmeú, te tée-áⁿ núcõo-dé yuhu ìchi-áⁿ xicáⁿ ndàhú-dé. 47Te tée-áⁿ ñí cutnùní iní-dé sá Jèsús tée ñuú Nazàrét ñúhú-dě ichi, te ní ngúíta-dé níhi càháⁿ-dé, te xáhaⁿ-dě xii-gá:

—ìJèsús, ñaní tnàhá ndíi Dàvíí, cundàhú ínì ñáhá xì-í! —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

48Te vài ñáyiu tènáá ñáhă-yu xii-dé, te xáhăⁿ-yu sá ná càdí-dé yuhu-dé dico uuⁿ-gá níhi ní cáháⁿ-dé xáhaⁿ-dě xii-gá:

—ìJèsús, ñaní tnàhá ndíi Dàvíí cundàhú ínì ñáhá xì-í! —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

49Te Jèsús ní ngúíñí-gá te ní xáhaⁿ-gă xii cue tée ndihi-gá:

—Chí cuànguaca tée cuàá-ãⁿ candeca-ndo-dě quixi iha —càchí-gá xáhaⁿ-gă.

Te cue tée-áⁿ ñí xica-güedé cuànguaca-güedé tée cuàá-áⁿ, te òré ní quexìo-güedé núú-dě te ní xáhaⁿ-güedé xii-dé:

—Ndacuíñí te vá ndìhú-gá ínì-n, na quèhíⁿ-ó chi càna ñaha Jesús xii-n —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-dé.

50Te tée-áⁿ ñí xócání-dě dóo ndíxí-dě, te ndíhi-ni ní ndacuíñí-dé te ní xica-dé cuáháⁿ-dé núú Jèsús. 51Te òré ní quexìo-dé te ní xicáⁿ tnúhú-gă núú-dě, te xáhaⁿ-gă xii-dé:

—¿Ná cuìní-n càda ñaha-í xii-n-i? —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-dé.

Te tée cuàá-áⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, cuení-í cada tátna-n nùu-í cuendá cundehe-ĩ —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

52Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Cuanùhú vitna, chi sa ní ndúha núu-n chi ní sándáá iní-n Yă Ndiöxí —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te òré-ni-áⁿ nĩ ndúha núu-dě te nchìcúⁿ-dé Jèsús cuáháⁿ.

Jèsús cuánguihu-gá ñuú Jerusàlén

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11 ¹Te Jèsús ní cuyatni-gá ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá ñuú Bètaniá, ndihi ñuú Bètfagé, te xíaⁿ cáá yùcu nani Olívú, te yatni vií-nă xíaⁿ cáá ñuú Jerusàlén. Te Jèsús ní cana-gá úu-ni tnàhá cue téé xica cuu ndihi-gá. ²Te ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cuáháⁿ ñuú cáá yàtni yacáⁿ, te òré quexìo-ndo yacáⁿ te naníhí-ndó ìⁿ búrru ndètníi-di, te vátá yõ ìⁿ-gá codo ñàha xii-di, te nandaxi-ndo-di te candeca-ndo-di quixi. ³Te núu yoo na càcáⁿ tnúhú nùú-ndó nă cuendá nándàxi-ndo-di, te cúñaha-ndo să yũhú Yaá xícá cùu ndihi-ndo xini ñuhu-í-di, te na yăha canehe chiuⁿ-í-di te ndihi-ni natendaha-ĩ-di, duha cúñaha-ndo —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴Te cue téé-áⁿ nĩ xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te òré ní quexìo-güedé ñuú-áⁿ te ní naníhí-güedé ìⁿ búrru ndètníi-di ìⁿ yutnu nihnu yatni ìⁿ yuyehe vehe caa yatni yuhu ichi, te ní ngüíta-güedé nándàxi-güedé-di.

⁵Te mei òré nándàxi-güedé-di ní quexìo ñáyiu xăhăⁿ-yu xii-güedé:

—¿Ná cuendá nándàxi-ndo búrru-áⁿ-i? —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-güedé.

⁶Te cue téé-áⁿ nĩ xăhaⁿ-güedé xií-yu nàcuáa ní xăhaⁿ Jèsús cúñaha-güedé. Te sátá dúcáⁿ te ní dáñă-yu ndèca-güedé búrru-áⁿ cuáháⁿ núu ndécú Jèsús. ⁷Te òré ní quexìo-güedé ndihi-di núu ndécú-gă, te ní sacáⁿ ndodo-güedé dóo-güedé sátá-di, ní ngódó ñàha Jesús xii-di. ⁸Te ío cuéhé ñáyiu ta sàcáⁿ-yu dóo-yu ichi cuáháⁿ-gá cuendá núu dõo-yu-áⁿ yăha-gá ndihi quitì yòdo-gá, te davá-yu xèhndé-yu ndaha yùtnu ta sacáⁿ-yu cuáháⁿ.

⁹Te nchaa ñáyiu yòdo nuu núu-gă ndihi nchaa ñáyiu nchìcúⁿ ndàa sátá-gă ní ngüíta-yu níhi càháⁿ-yu, te càchí-yu:

—Íó càhnu cuu Yaá-a! ¡Te Yă Ndiöxí ná chindee ñaha-gá, chi diu-gá cúu-gă Yaá ní tendaha-gă véxi quide núu-gă! ¹⁰¡Te diu-ni Yaá-á cúu-gă Yaá véxi quindaha ñàha xii-o datná ní xóo cada ndíi Dàvií! ¡Te ndéé nchaa sá ío andiù na càchí-xi sá ío càhnu cuu-gă! —duha càchí-yu.

¹¹Te Jèsús ní quexìo-gá ñuú Jerusàlén, te cuánguihu-gá xití veñúhu càhnu sá ío cùnuu, te ní xíndéhé văha-gá nchaa sá ndécú xití veñúhu-áⁿ. Te

sátá dúcáⁿ te ní ndee-gá cuáháⁿ-gá ñúú Bètaniá ndihi ndi ùxúú cue téé xìca cuu ndihi-gá chi sa ní cuaa.

Jèsús xǎhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí sá vǎ cúúⁿ-gǎ sávidí-xi

(Mt. 21:18-19)

12Te nduu tnée-áⁿ ñí quee Jèsús ñúú Bètaniá ndihi cue téé xìca cuu ndihi-gá, te ichi ñùhu-gá ní xíhí-gá docó. **13**Te xica ñí xiní-gá nútní ñíⁿ yutnu ngǔxí, te ní xica-gá cuándéhé-gǎ ñúu ndèé sávidí-xi te ñá túú ñá ndèé, chi mee-ni ndàha-xi ndeé chi ñá díú yóó sácǔndéé sávidí-xi. **14**Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí-áⁿ:

—Vitna te vá yóó ñíⁿ-gǎ caxi sávidí-n, chi vá cúúⁿ-gǎ —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí-áⁿ.

Te cue téé xìca cuu ndihi-gá ní tecú dóho-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí-áⁿ.

Jèsús ñá túú tnàhá iní-gá nàcuáa quide ñáyiu xití veñúhu

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15Te Jèsús ní quexìo tucu-gá ndihi cue téé xìca cuu ndihi-gá ñúú Jerusàlén, te cuánguìhu tucu-gá xití veñúhu càhnu sá ìo cùnuu, te xití veñúhu-áⁿ xíndecu cue ñáyiu quide ndáhú nádìcò-yu, ndihi cue ñáyiu xísaaⁿ. Te nchaá-yu ní queñuhu ñaha Jèsús xii-yu quehé, te ní dándùá-gá mèsá cue ñáyiu dàma díhúⁿ, ndihi nchaa xilé sácóo nchihi cue ñáyiu dìco lómá xíndecu xití veñúhu-áⁿ. **16**Te ñá túú tnàhí-gá ní dàña-gá yáha cue ñáyiu ndihi nchaa sá nchídö-yu ichi xití veñúhu-áⁿ. **17**Te ní xáhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Núú tütú Yǎ Ndiöxí càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ-gǎ, te ní cachí-gá: “Vehe-í cúú-xí vèhe núú tàcá ñáyiu nihí ñuyíú càháⁿ ndihi ñàhá-yu xii-í”, duha ní cáháⁿ-gǎ càchí-xi núú tütú-gǎ. Dico nchòhó quidé-ndó vèhe-gǎ vèhe ñadúhú —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

18Te nchaa dútú cúnùu, ndihi nchaa cue téé dàcuaha ñaha xii-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní tecú dóho-güedé nàcuáa ní cáháⁿ-gǎ te ní ngüíta-güedé ndúcú-güedě nàcuáa cada-güedé cahni ñaha-güedě xii-gǎ, chi yùhú-güedé sá ìo cunuu-gǎ, te ducaⁿ chi nchaa ñáyiu ío cùñúhu-yu nchaa tnúhu càháⁿ-gǎ. **19**Te òré sa ní cuaa cuíi-ñǎ, te ní quee tucu Jèsús ndihi cue téé xìca cuu ndihi-gá ñúú Jerusàlén cuáháⁿ-gǎ ndihi-güedé ingá xichi.

Ní yíchí yutnu ngǔxí*(Mt. 21:20-22)*

20Te nduu tněé nehé-ni ní yáha tucu Jèsús ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá núú níhnú yùtnu ngǔxí, te ní xiní-güedé sa ní yíchí nihí ndée yóho-xi. 21Te té Pèlú ní ndacu iní-dé nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús xii yutnu ngǔxí-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, cundehe nă ní yíchí yutnu ngǔxí sá nǐ xáhaⁿ-n sǎ vǎ cúúⁿ-gǎ sávídí-xi —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

22Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Quindáá ndisa iní-ndó Yǎ Ndiöxí. 23Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nǔu nchòhó cúñaha-ndo xii tindúú-a xocuñí-xi núú ndécú-xí, te quíhíⁿ-xi quée-xi xití làmár. Te diu ducaⁿ càda-xi te núu nchòhó vá cání ìñ cani úú iní-ndó, te quindáá iní-ndó sǎ dúcáⁿ càda-xi. 24Te xiǎⁿ nǔu càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ nchàa sá ná càcáⁿ-ndó nǔú Yǎ Ndiöxí òré càháⁿ ndihi-ndo-gǎ, te taxi-gá te núu nchòhó sàndáá ndisa iní-ndó sǎ táxí-gǎ sá xicáⁿ-ndó nǔú-gǎ. 25Te òré càháⁿ ndihi-ndo Yǎ Ndiöxí te dandacu iní-ndó te núu ndècu ñáyiú ñá túú cùu váha iní ñáhá xii-ndo, te cada càhnu iní-ndö-yu cuendá ducaⁿ càda cahnu iní ñáhá Tǎtá-ndó Dǔtú Ndiöxí Yaá ndécú àndiú xii-ndo cuendá nchaa sá ñà túú váha quide-ndo. 26Dico núu nchòhó vá cadá càhnu iní-ndó sǎ quidé ñàha tnaha ñáyiú-ndo xii-ndo, te ni Tǎtá-ndó Dǔtú Ndiöxí vá cadá càhnu iní ñáhá-gǎ xii-ndo cuendá nchaa sá ñà túú váha quide-ndo —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús ndécú ndihi-gá tnúhu ndee ìní*(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)*

27Te Jèsús ní ndexìo tucu-gá ñuú Jerusàlén ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te cuánguihu tucu-gá xití veñúhu càhnu sá ïo cùnuu ndihi-güedé. Te xití veñúhu-áⁿ yíhí-gǎ ní quexìo cue dútú cùnùu ndihi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndihi cue tée cùu sacuéhé nǔú ñáyiú isràél. 28Te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuìní-ndí cachí tnúhu-n xii-ndí nása ndùu tnúhu ndee ìní ndécú ndihi-n núu quide-n nándi sá quidé-n, ¿te yoo ducaⁿ nǐ taxi tnúhu ndee ìní-áⁿ xii-n-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

29Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Yúhú tnàhá-í cuìní-í cácaⁿ tnúhu-í ìñ sá càcáⁿ tnúhu-í núú-ndó te núu na càchí tnúhu-ndo, te cachí tnúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tnúhu ndee ìní xii-í duha quide-í. 30Te chí càchí tnúhu xii-í yoo ní táuchíúⁿ nǐ dácuañdùte ndíi Juàà ñáyiú, ¿Yá Ndiöxí ǎⁿ cuè tée ñuyíú-a ní táuchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi? Te chí càchí tnúhu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

31 Te ní ngüíta-güedé xǐtnàha-güedé:

—¿Nása cūñaha-o? Chi núu na cūñaha-o sǎ Yǎ Ndiǒxí ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi Juàá ñá, te quesaha-dě: “¿Ná cuendá ñá túú ní sàndáá iní-ndó tñǎhu ní cáháⁿ ndíi vǎiⁿ?”, quesaha-dě. **32** Te ni vǎ cúú cūñaha-o sǎ cuè ñáyiú ñuyíú-a ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi Juàá —càchí-güedé xǐtnàha-güedé.

Te ducaⁿ ñǎ xǐtnàha-güedé chi ñá túú ní cùtnuní iní-güedé nása cūñaha-güedě xii-gá, chi xǐyùhú-güedé cue ñáyiú chi nchaa ñáyiú-áⁿ ñǎ cutnùní ndáá iní-yu sǎ Yǎ Ndiǒxí ní táúchíúⁿ-gǎ ducaⁿ ñǎ quide ndíi Juàá.

33 Te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Ñá túú xìní-ndí yoo ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní dácuándùte ndíi Juàá ñáyiú —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te núu ducaⁿ te ni yǎhú vá càchí tñúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tñúhu ndee ìní duha quide-í —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá cue tée cuihna ìní-xi

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

12 ¹ Te Jèsús ní ngüíta-gá cání-gǎ ìiⁿ cuendú núú ñáyiú nàcuáa tecú tñùní-yu tñúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Ìiⁿ tée ní nacúxi-dé mee-ni yòho yaha stilé núú ñǎhú-dě, te ní chidoco-dě cuendá sǎ vǎ cúú dàñú, te ní cadúha-dé núú quíhni-dě ndéhé yoho yàha stilé-áⁿ òré ná cùu, te ní cadúha-dé ìiⁿ xító dùcúⁿ núú cáundòdo cue tée coto yoho yàha stilé-áⁿ.

“Te ní sǎá ìiⁿ nduu quèe-dé quíngaca cuu xica-dě vǎi nduu, te ní dándöo ndaha-dě sǎ ñǎ xitu-dé-áⁿ xii ìiⁿ úú cue tée càháⁿ ndíhi-dé cuendá cada chiuⁿ-güedé, te ní ndatnúhu-güedé sǎ òré ná cúú te cuu cuendá dava-güedé te ducaⁿ te ní quee-dé cuáháⁿ-dé. ² Te sǎtá ñǎ sǎá nduu ñǎ cuu ndéhé yoho yàha stilé sǎ ñǎ xitu-dé-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě xii ìiⁿ tée xínu cuechi núú-dě: “Cuàháⁿ cácaⁿ-n sǎ cúú cuendá-í núú cuè tée ní dándöo ndàha-í nchaa yoho yàha stilé sǎ ñǎ xitu-í-áⁿ”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě. Te tée xínu cuechi-áⁿ ñǎ xica-dé cuáháⁿ-dé. ³ Te cue tée-áⁿ ñǎ tñii-güedé tée xínu cuechi-áⁿ, te ní caniha-güedě xii-dé, te dǎtnùní ní nacuícúⁿ ñáhá-güedě, te ñá túú tñàhí ná ní sǎñaha-güedě. ⁴ Te tée cùu xítóhó yoho yàha stilé-áⁿ ñǎ tendaha tùcu-dé ingá tée xínu cuechi núú-dě cuáháⁿ-dé. Te òré ní quexìo tée xínu cuechi-áⁿ te cue tée-áⁿ ñǎ sáha ñaha-güedě yúú xii-dé, te ní táhú-güedě díquí-dě, te ní xícuèhé ñáhá-güedě xii-dé. ⁵ Te tée cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ ñǎ tendaha tùcu-dé ingá tée xínu cuechi núú-dě cuáháⁿ-dé núú cuè tée-áⁿ, dico tée-áⁿ òré ní quexìo-dé te ní sahani ñaha-güedě xii-dé. Te tée cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ ñǎ tendaha-dě vǎi-gá cue tée xínu cuechi núú-dě

cuáháⁿ ngácáⁿ-güedé sá cúú cuendá-dé ní cùu dico diu-ni ducaⁿ ñi quide ñaha tùcu cue téé ndèé nchaa yoho yàha stilé-áⁿ xii-güedé, chi dava-güedé ní caniha-güedě te dava-güedé ní sahni ñaha-güedě.

6^oTe téé cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ ndécú ìⁿdii-ná téé tendaha-dě quíhíⁿ núú cuè téé ní dándóo ndaha-dě sá ñi xitu-dé-áⁿ, te téé tendaha-dě-áⁿ cúú-dě déhe ducuⁿ-dé, te ío cùu iní ñáhá-dě. Te ní sani iní-dé: “Váha-gá ñuu tendaha-í déhe-í-a núhú-dé, chi òré quiní ñáhá-güedě xii-dé te cànehe-güedé sá yíñùhu núú-dě”, duha ní sani iní-dé. Te ducaⁿ te ní xáhaⁿ-dě xii déhe-dé-áⁿ sã nùhú-dé, te téé-áⁿ cuñuhú-dé cuáháⁿ ngácáⁿ-dé sá cúú cuendá tãtã-dě núú cuè téé-áⁿ. 7^oDico òré ní xiní cue téé quide chiuⁿ-áⁿ dēhe téé cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ, te ní xítñaha-güedé: “Téé-ãⁿ téé véxi nduu táhú ñuhu-a ndíhi sá cáá ñúú-xi, dico cahni-o-dě te mee-o ndùu táhú-ó sã ndúú táhú-dě”, duha ní xítñaha-güedé. 8^oTe ní tñii-güedé téé-áⁿ, te ní sahni ñaha-güedě, te ní dáquéné-güedě yiqui cùñú-dé ìⁿ xio yuhu ñuhu núú cáá yòho yaha stilé-áⁿ —duha cuáháⁿ cuendú ní caní Jèsús núú-yu.

9^oTe Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xií-yu:

—¿Te nchòhó sa cùtnuní iní-ndó nàcuáa cada xítóhó ñuhu-áⁿ ãⁿ? Chi núhú-dé te cahni-dé cue téé-áⁿ te dándóo ndaha-dě ñuhu-dé xii cue téé cùtnuní iní-dé cada ndáá —càchí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

10^oTe xãhaⁿ tùcu-gá xií-yu:

—Te nchòhó, náa ñá túú dàcuaha-ndo núú tütú Yã Ndiõxí núú càchí-xi: Yúú sã ñi dáquée tñhú cue téé dàcaa vehe, ní cuu-xi yúú cúnùu vitna.

11 Chi mee Yã Ndiõxí ducaⁿ ñi cachí-gá cunduu, te cùu-xi ìⁿ sá ìo cùñúhu-o vitna.

Duha càchí-xi núú tütú-gá —càchí Jèsús xãhaⁿ-gã xií-yu.

12^oTe cue téé ní xíndedóho nàcuáa ndùu tñuhu ní cáháⁿ-gá ní cuiní-güedé tñii ñaha-güedě xii-gá ní cùu, chi ní cutnùní iní-güedé sá cuendá-güedé ní cáháⁿ-gá, dico ní yùhú-güedé tñii ñaha-güedě xii-gá cuendá sá ìo vai ñáyiu, te ná ìó ná cada ñáhá-yu xii-güedé ní sani iní-güedé, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé.

Cuendá impuèstú

(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

13^oTe sátá ñi xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní tendaha-güedě ìⁿ úú cue téé cùu fariséú, ndíhi ìⁿ úú cue téé cùndíhi té Hèrodés cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús ndúcú-güedě nàcuáa cada-güedé datìcánuu ñaha-güedě xii-gá núú tñuhu càháⁿ-gá. 14^oTe cue téé-áⁿ ñi quexìo-güedé núú Jèsús, te xãhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, cùtnuní iní-ndí sá ïo ndáá càháⁿ-n, te ñá túú quèide cuendá-n nàcuáa càháⁿ ñáyiú, te cuèi ndèdani càá-yu ìⁿ-ni càháⁿ-n ndìhí-yu chi ñá túú quèide cuendá-n cuèi ná ñáyiú cùú-yu, te càháⁿ ndáá-n nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí cundecu-o ñùyíú-a. Te cachí tnúhu xii-ndí nũu váha-ni quèide-ndí sá chăhu-ndí té Cèsár tée ío cùnũu cuendá impuèstú äⁿ ñähá —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

15Dico Jèsús ní cutnùní iní-gá sá xító ndèè ñähá-güedě xii-gá, núu ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Ná cuendá ducaⁿ xìto ndeé ñähá-ndó xii-í? Chí dánèhé ñähá xii-í ìⁿ díhúⁿ să chăhu-ndo cuendá impuèstú te núu nása càa —cachí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

16Te cue tée-áⁿ ñí dánèhé ñähá-güedě xii-gá ìⁿ díhúⁿ să chăhu-güedé cuendá impuèstú. Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí càchí tnúhu xii-í nũu yoo núú-xi ndèè ndìhi yoo òu-xi ndeé —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Te ní xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Núú tē Cèsár ndèè ndìhi òu-dé —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

17Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Te núu ducaⁿ te chí nàcuăha té Cèsár sá cúú cuendá-dé, te sá cúú cuendá méé Yă Ndiöxí te xiăⁿ nacuáha-ndo-gă —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Te cue tée-áⁿ ïo ní cuñúhu-güedé sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá.

Cuendá cue ñáyiú ndoto

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo ìⁿ úú cue tée cùu saducéú núú ndécú Jèsús, te cue tée-áⁿ ñá túú sàndáá iní-güedé sá ndótó cuè ñáyiú ní xíhí, te ní xăhaⁿ-güedě xii-gá:

19—Mèstrú, ndíi Moisés càchí ndíi núú tütú ndíi ndècu vitna sá nũu ìⁿ tée na cùú-dé te quendóo ñadìhí-dé, te núu ñá túú ní xõ déhe-dé ndìhi ñadìhí-dé-áⁿ, te tée cùu ñaní-dé naqueheⁿ-dé ñaha ní quendóo quèè-áⁿ cuendá coo déhe-dé ndìhi-aⁿ cuendá tée ní xíhí-áⁿ. **20**Te ní xíndecu úsá tnàhá cue tée mee-ni ndì ñaní-güedé. Te tée díhna ní níhí ñadìhí-dé, te ñá túú ní cùdíi-dé cundecu-dé chi ní xíhí-dé, te ni ìⁿ déhe-dé ñá túú ní xõ ndìhi ñadìhí-dé. **21**Te tée cùu uú ní naqueheⁿ-dé ñaha ní quendóo quèè-áⁿ, dico ní xíhí tucu-dé, te ni ìⁿ tucu déhe-dé ñá túú ní xõ ndìhi ñaha-áⁿ. Te òu-ni ducaⁿ ñí xíhí tée cùu uní. **22**Te ní xínu ndi ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedě xii ñaha-áⁿ, dico ni ìⁿ-güedé ñá túú ní xõ déhe-güedé ndìhi-aⁿ, te ní ndìhi-güedé ní xíhí te ndèé núú ñí ndìhi-ná ní xíhí tnàhá ñadìhí-áⁿ. **23**Te na sàá nduu ndòto-güedé ndìhi ñaha-äⁿ, ¿te

ndëdacàa-güedé ñadìhí-güedé cuu-aⁿ-i? Chi ndi ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedé xii-aⁿ —càchí-güedé xàhaⁿ-güedé xii-gá.

24Te Jèsús ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Ní xíta nchòhó tnúhu càháⁿ-ndó, chi ñá túú xìní-ndó nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí núú tütú-gá, te ni ñà túú xìní-ndó sã díú-gă ndácú-gă quidé-gă nchaandi túhú sá vãha. **25**Te na cãchí tnúhu-í xii-ndo sã òré ná sàá nduu ndòto nchaa ñáyiu ní xíhí, te dàvá-áⁿ vã yõo-gá dasaⁿ dëhe yoco-xi chi vá yõo-gá candeca tnàha, chi na ndòtó-yu te cuu-ná-yu dàtná cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí. **26**Te núú nchòhó cuìní-ndó cãháⁿ-ndó cuëndá nchaa ñáyiu ndoto, te díhna-gá dacuàha-ndo nacuáa ní chídó tnùní ndíi Moisés núú tütú ndíi ni cùu. Chi ñiú núú tütú ndíi càháⁿ-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi cútnàhá ní cãháⁿ ndíhi ñaha-gă ñⁿ xichi núú ñíhnú tnùtaú nchìcúⁿ ñuhú. Te ñuha ní xáhaⁿ-gă xii ndíi: “Yúhú cùú-í Ndiöxí tã Àbrahám, ndíhi té Isàác, ndíhi té Jàcób”, ñuha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi cãchí-xi núú tütú ndíi. **27**Te Yă Ndiöxí ñá túú cùu-gá Ndiöxí cue ñáyiu ní xíhí, chi cùu-gá Ndiöxí cue ñáyiu xíndecu vívú, núú xíãⁿ nchòhó ío xíta-ndo tnúhu càháⁿ-ndó. Te sá dúcáⁿ ñí cãháⁿ-gá cuëndá cue tée-áⁿ, te xíãⁿ cútnùní sá cuèi ní xíhí-güedé sá cúú-xí tnàha ñáyiu-güedé, dico ndècu vívú-güedé sá cúú-xí-gă —càchí-gá xàhaⁿ-gă xii-güedé.

Tnúhu sá ïo-gá cúnùu

(Mt. 22:34-40)

28Te tnàhá ñⁿ tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ndèdóho-dé nchaa tnúhu càháⁿ Jèsús ndíhi cue tée cùu saducéú-áⁿ, te ndèdóho-dé sá sũúní vãha ñíhí-gá tnúhu nàdanchocáva-gá. Te ní sãndehe yatni-dé núú-gă, te xàhaⁿ-dë xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-í ndëdacàa tnúhu sá ñí cãháⁿ Yă Ndiöxí ío-gá cúnùu cuu díhna —càchí-dé xàhaⁿ-dë xii-gá.

29Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Duha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu: “Nchòhó ñáyiu isràél ío váha chí cùndèdóho tnúhu-a. ñⁿdíi díi-ni Yă Ndiöxí ndécú, te ñiú-ni-gá cúú-gă Ndiöxí-ó. **30**Te cuu iní-ndó Dütú Ndiöxí Yaá cúú Ndiöxí-ndó ñè yuhu ni iní-ndó, te cani iní-ndó càda-ndo datná cuìní mée-gă, te mee-ni tnúhu váha cani iní-ndó cuëndá cuu vii cuu váha-ndo nũú-gă, te coo iní-ndó càda-ndo nacuáa cuu váha iní-gá”, ñuha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu. **31**Te ñuha càháⁿ tucu ñngá tnúhu cùu uú sá ïo cùnùu: “Cuu iní-ndó tnàha ñáyiu-ndo dàtná cúú ñn-ndó mée-ndo”, ñuha càháⁿ tnúhu cùu uú-áⁿ. Te uú ñuha-ni tnúhu-a cùu-xi tnúhu sá ïo-gá cúnùu —cachí-gá xàhaⁿ-gă xii-dé.

32Te tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní xáhaⁿ-dë xii-gá:

—Mèstrú, váha-ni càháⁿ-n chi ndáá sá ìⁿdii-ni Yá Ndiöxí ndécú, te ñá túú-gă ndèè ndécú ìngă ndiöxí. ³³Te dàtná ní cachí-n sã ñè yuhu ñè iní-ó cùu iní-ó Yă Ndiöxí, te cani iní-ó càda-o nacuáa cuu vii cuu váha iní-gá te ío vii ío váha cuu iní-ó dàtná cuìní mée-gă, te coo iní-ó càda-o nacuáa cuu váha iní-gá, te cuu iní-ó cuè tnaha ñáyiu-o dàtná cúú ìní-ó mée-o. Te nchaa xíãⁿ ío-gá xíní ñùhu-xi cada-o dacúúxí sã cuãñaha-o quìti cahni-güedé te cáyú-di nduu táhú ñáhá Yă Ndiöxí, ndìhi dàcúúxí nchàa dava-gá sá sãñaha-o ndùu táhú-gă —càchí-dé xăhaⁿ-dë xii-gá.

³⁴Te sá dúcáⁿ ìo váha ndùu tnúhu ní cáháⁿ téé-áⁿ, núu ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé:

—Luha-ná cúmăní xii-n te ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-gă xii téé-áⁿ, núu vá yöo ìⁿ-gá ní cùyii nágá tnúhu nducu tnúhu-yu núú-gă.

Yoo cùu Xítóhó Jesucrìstú

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵Te Jèsús yíhí-gă xití veñúhu càhnu sá ìo cùnuu danehé-gá ñáyiu, te xăhaⁿ-gă xii-yu:

—Cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés càchí-güedé sá Crìstú Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a cùu-gá déhe ndíi Dàvíí, te ndíi-áⁿ ñí cunaha vìhi ní xíhí ndíi. ¿Te ná cuèndá ducaⁿ càháⁿ-güedé? ³⁶Te mee ndíi Dàvíí-áⁿ ñí dácáhu ìní ñáhá Espíritú Yă Ndiöxí xii ndíi nàcuáa cáháⁿ ndíi, te duha ní cachí ndíi:

Dútú Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii Yaá cúú Xítóhó-í:

“Ngóo xio cùha-í,

te yúhú cada-í te nchaa sá cúú ùhú ìní ñáhá xii-n canehe-xi sá yíñùhu núú-n.”

Duha ní xáhaⁿ Dútú Ndiöxí xii Yaá cúú Xítóhó-í.

Duha ní cachí ndíi. ³⁷¿Te nása cùu Crìstú déhe ndíi Dàvíí, te mee ndíi ní cachí ndíi sá cúú-gă Xítóhó ndíi? —càchí Jèsús xăhaⁿ-gă xii-yu.

Te ío cuéhé ñáyiu ní xíndedóho nchaa tnúhu ní cáháⁿ-gá, te ío ní cudíí ìní-yu ní xíndedóho ñàhá-yu xii-gá.

Jèsús càháⁿ-gá cuèndá cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

³⁸Te òré dánèhé ñáhá Jèsús xii cue ñáyiu, te xăhaⁿ-gă xii-yu:

—Cada cuèndá-ndó vă cadá-ndó dàtná quídé cuè téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, chi cue téé-áⁿ tnàhá

iní-güedé cuihnu-güedé dóó nání sǎ sácuĩhnu cue téé cùnuu-gá te cuíní-güedé sá méé-ní ndìhi tnúhu yĩñùhu cáháⁿ ndìhi ñaha ñáyiu xii-güedé nchaa núú xíca cùu-güedé. ³⁹Te nàcáxi-güedé xilé sácóo nchihi cue téé cùnuu-gá xití veñúhu sácóo nchihi-güedé. Te ducaⁿ-ni quide-güedé cuèi òré quĩhu-güedé mèsá caxi-güedé òré ndécú-güedé ìiⁿ vico, chi mee-ni núú sácóo cue téé cùnuu cuíní-güedé coo-güedé. ⁴⁰Te quèndeé-güedé vehe nchaa ñáyiu quèé, te ío naha càháⁿ ndìhi-güedé Yǎ Ndiöxí dándahú-güedé méé-güedé sá ìo quide ndáá-güedé cuendá sá cuíní-güedé cáháⁿ váha ñáyiu cuendá-güedé. Te sá dúcáⁿ quide-güedé te ío-gá ndoho-güedé núú ùhú núú ndàhú dácúxí dáva-gá ñáyiu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

Díhúⁿ nduu táhú Yǎ Ndiöxí ní dáquèe ìiⁿ ñaha ndàhú ñaha quèé

(Lc. 21:1-4)

⁴¹Te núcóo Jèsús xití veñúhu yatni núú ndécú àlcanciá te ndèhe-gá xídáquèe ñáyiu díhúⁿ xití alcanciá-áⁿ, te tnàhá cue ñáyiu cuica xídáquèe-yu vǎi díhúⁿ. ⁴²Te ní quexìo ìiⁿ ñaha ndahú ñaha quèé, te ndèhe-gá ní dáquèe-aⁿ úú tnàhá díhúⁿ còbrí xití alcanciá, te díhúⁿ-ǎⁿ ìo sacú yáhu-xi. ⁴³Te Jèsús ní cana-gá cue téé xica cuu ndìhi-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ñaha ndahú ñaha quèé-a ío-gá nándĩhi díhúⁿ nǐ dáquèe-aⁿ xití alcanciá dácúxí díhúⁿ nǐ dáquèe dáva-gá-yu. ⁴⁴Chi nchaa ñáyiu-áⁿ nǐ dáquèe-yu mee-nǎ díhúⁿ sǎ nǐ quendóo-ná, dico ñaha quèé-a cuèi ndàhú-aⁿ dico ní dáquèe-aⁿ nihíi díhúⁿ sǎ cuááⁿ sǎ cáxí-áⁿ ní cùu —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús càchí-gá sá ngóyó vèñúhu

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

13 ¹Te òré ní ndee Jèsús xití veñúhu càhnu sá ìo cùnuu, te ìiⁿ téé xica cuu ndìhi-gá ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—ìMèstrú, cundehe nǎ ío vii ní sáá veñúhu-aⁿ ndìhi nchaa vehe nèhe tnaha ndìhi-xi, te ío vii ndǎa nchaa yúú yíhí! —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

²Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Nchaa nàcuáa càa nchaa vehe sá cúñũhu-n-a vītna sáá nduu te vá cúndùu-gá-xi dàtná cáá-xí vītna, chi ni ìiⁿ-gá yúú vǎ códó nchìhi tnaha-xi, chi ndìhi ngoyo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Nàcuáa cada-xi nduu ta cùyatni naa ñuyúú

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³Te Jèsús ní xica-gá ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gá cuáháⁿ ndìhi ñaha-gǎ xii-güedé yucu nàni Olívú, te yucu Òlívú-áⁿ tũu ndáá núú cáá vèñúhu càhnu sá ìo cùnuu. Te Jèsús ní quexìo-gá ndìhi-güedé yucu

Òlívú-áⁿ, te xíaⁿ nǐ ngóo-gá te núú núcõo-gá-áⁿ nǐ sáháⁿ té Pèlú ndihí té Jàcobó ndihí té Juàá ndihí té Ndrìxí, te dayuhu nǐ xáhaⁿ-güedě xii-gá:

4—Cuìní-ndí cachí tnúhu-n nǎ nduu dùcaⁿ cada-xi ngoyo veñúhu càhnu sá ìo cùnuu, àdi nándi cùu sá cáda-xí cuendá cutnùnì iní-ndí sá sà ta cuyatni nduu ducaⁿ cada-xi —cachí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

5Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ío quihí iní-ndó cùndecu-ndo cuendá sá vǎ yõo dandàhú ñáhá xii-ndo.

6Chi ío cuéhé cue tée coo ñuyíú te danàni-güedé méé-güedě dàtná nánì-í, te cachí-güedé: “Yúhú cù-í Crìstú Yáá ní tendaha Yǎ Ndiõxí véxi ñuyíú-a”, duha cachí-güedé. Te sá dúcáⁿ cǎháⁿ-güedé te ío vǎi ñáyiú dandàhú-güedé.

7Te òré ná nihí-ndó tnúhu sá nàá-güedé ndèni ní cuu, te vǎ yùhú-ndó chi dacuítí sǎ dúcáⁿ càda-xi, dico vátá sàá-gá nduu nàa ñuyíú òré ducaⁿ càda-xi. 8Chi cue tée ìⁿ nàcióⁿ nàá-güedé ndihí cue téé ingá nàcióⁿ, te titní ñúú ngüíta-güedé nàá-güedé, te titní xichi ñuyíú nǐhi vǐhi tnáa, te titní tucu xichi ñuyíú coo tnamá, te ío-gá cuéhé sǎ yǎha ñáyiú. Te nchaa sá dúcáⁿ càda-xi-áⁿ cúú-xí tnùndòho sá vítná vǎha váha quèsaha-xi sácúú-xí cuè ñáyiú ndècu ñuyíú-a.

9Dico nchòhó ío quihí iní-ndó cùndecu-ndo, chi nchaa ñáyiú na cùu úhú iní ñáhá xii-ndo cuáha cuendá ñáhǎ-yu xii dava-ndo nǔú cuè téé cùchiuⁿ, te candeca ñaha-güedě xii-ndo quǐhíⁿ xití veñúhu-güedé, te yàcáⁿ caniha-güedě xii-ndo. Te quǐhíⁿ-ndó nǔú cuè téé yìndaha nacióⁿ àdi núú dàva-gá cue téé cùnuu sá cuendá-í, te nchòhó nihí-ndó nàcuáa cada-ndo cǎháⁿ váha-ndo cuendá-í núú-güedě. 10Te cùmání-gǎ sáá nduu nàa ñuyíú-a te sa cuténuu tnúhu-í ni càa xico ñuyíú-a, te tnúhu-áⁿ cǎháⁿ-xi nàcuáa naníhí tǎhú ñáyiú. 11Te òré ná càndeca ñaha ñáyiú xii-ndo quǐhíⁿ núú cuè téé cùchiuⁿ cuáha cuendá ñáhǎ-yu, te òré vátá sàá-gá-ndó nǔú-güedě te vǎ cánì ìní-ndó nǔu nása cunduu tnúhu cúñaha-ndo xii-güedé. Chi òré-nǎ te Yá Ndiõxí dacàhu iní ñáhá-gǎ xii-ndo nǎsa cunduu tnúhu cúñaha-ndo xii-güedé, te ñu-ni tnúhu sá dacàhu iní ñáhá-gǎ-áⁿ cǔñaha-ndo xii-güedé. Te ñá díú mèe-ndo cáháⁿ-ndó chi Espíritú Yǎ Ndiõxí cáháⁿ-xi yuhu-ndo. 12Te dava cue téé cuáha cuendá-güedé ñaní-güedé núú cuè téé cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedě. Te dava cue téé cùu tátá ñu-ni ducaⁿ càda-güedé cuáha cuendá-güedé déhe-güedé núú cuè téé cùchiuⁿ. Te dava cue téé cùu déhe cuu úhú iní-güedé tǎtá-güedě ndihí nǎná-güedě, te cuáha cuendá ñáhá-güedě xií-yu núú cuè téé cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedě xií-yu. 13Te ío cuéhé ñáyiú cuu úhú iní ñáhǎ-yu xii-ndo sǎ cuendá-í, dico nchaa nchòhó ñáyiú na càda ndee-ni iní canchicúⁿ nihnu ñaha-ni xii-í te naníhí tǎhú-ndó.

14Te ndíi Dàniél téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha nǐ chídó tnùnì ndíi núú tütú ndíi cuendá ìⁿ sá dáquèe tǐhú Yǎ Ndiõxí cundecu ìⁿ

xichi núú ñà túú tàú-xi cundecu-xi, te xíáⁿ cada-xi sá vǎ cúndècu-gá ni ìíⁿ ñáyiu xíáⁿ. Te cada cuèndá váha-ndo nàcuáa ní cáháⁿ ndíi, chi nduu na quíní-ndó xǎⁿ cundecu-xi ìíⁿ xichi núú ñà túú tàú-xi cundecu-xi, te dàvǎ-áⁿ nchaa ñáyiu xǐndecu distritú Jùdeá xíní ñùhu-xi cunú-yu quíhíⁿ-yu xití yucu. ¹⁵Te nchaa ñáyiu ndáa ndódó òíquí véhé-xí vǎ ndíhu-gá-yu vehé-yu quehéⁿ-yu ìíⁿ ndachíúⁿ-yu canehé-yu quíhíⁿ. ¹⁶Te nchaa ñáyiu cuáháⁿ yucu ni vǎ nùhú-gá-yu vehé-yu cúnúquehéⁿ-yu dóö-yu. ¹⁷iTe ndàhú ní cuu nchaa ñáyiu òíhí ñùhú òéhe-xi, ndíhi cue ñáyiu òíhí xǐndeca òéhe vitna sàdi na saá nduu dùcaⁿ cada-xi! ¹⁸Te nchòhó ío chí càcáⁿ táhú nùú Yǎ Ndiòxí cuèndá sá vǎ dúcáⁿ ndòho-ndo yóó quídé vǐxiⁿ-xi. ¹⁹Chi dàvǎ-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi ñuyíú, te vátá ííⁿ ndùu-gá coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ ndéé cútnàhá ní cadúha Yá Ndiòxí ñuyíú, chi òíu-ni dàvǎ-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te ni nùú cuáháⁿ núú vǐxi vǎ cóó-gǎ tnúndòho-áⁿ. ²⁰Te Yá Ndiòxí càchí-gá sá vǎ òo vǎi nduu coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ ñuyíú sǎ cuèndá nchaa ñáyiu ní cáháⁿ-gá cundecu ndíhi-gá. Te núú vǎi nduu na coo tnúndòho-áⁿ, te vǎ yóo cácu nihnu.

²¹Te dàvǎ-áⁿ cǔñaha ñáyiu xii-ndo: “Chí cúndèhe iha, chi iha ní quexìo Cristú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiòxí véxi ñuyíú-a”, duha cúñàhá-yu xii-ndo. Àdi quesahá-yu: “Chí cúndèhe yacáⁿ chi yàcáⁿ ndécú-gǎ”, quesàhá-yu. Te vǎ quèndáá iní-ndó tnùhu càháⁿ-yu. ²²Te coo cue tée danàni-güedé méé-güedé dàtná nánì-í te cachí-güedé sá cúú-güedé Yaá ní tendaha Yǎ Ndiòxí véxi ñuyíú-a. Te dava-güedé cachí-güedé sá cúú-güedé cue tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí dico ñá ndàá sá cúú-güedé cue tée càháⁿ tnúhu-gá, te cada-güedé titní núú sǎ vǎ yóo tnàhí ndàcu cada cuèndá dandàhú-güedé ñáyiu, te caní iní-güedé dandàhú-güedé ndéé cue ñáyiu ní cáháⁿ Yǎ Ndiòxí cundecu ndíhi-gá. ²³Te vitna ío váha cuáha-ndo cuèndá, te quíhi iní-ndó cundecu-ndo, chi nchaa sa ní dátùha ñaha-í xii-ndo.

Nàcuáa cada-xi òré quixi tucu Tée cùu ñaní tnáhá nchàa ñáyiu

(Mt. 24:29-35,42 -44; Lc. 21:25-36)

²⁴Te nà yáha-ni coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te vǎ dáyhé-gá nchíanchii te ni vǎ dáyhé-gá yóó. ²⁵Te ngoyo nchaa chódíní ndéè andíu, te quidi-xi andíu. ²⁶Te dàvǎ-áⁿ quíní ñáhá nchàa ñáyiu xii yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-yu ncháa-yu quee-í andíu quèxi-í ichi xití vícò, te quíní-yu sá òo càhnu cuu-í, te quide-í nchaa sá vǎha. ²⁷Te tendaha-í cue espíritú xínú cuèchi núú-í quíhíⁿ-xi nadatàcá-xi nchaa ñáyiu ní cáháⁿ-í chitnahá ñáhá xii-í xǐndecu ni càa xico ñuyíú.

²⁸Te cundehe-ndo nàcuáa quide yutnu ngúxí, chi yutnu-áⁿ ndúú yùte núú òité-xi te nàtahú ndaha-xi, te òré ducaⁿ quide-xi te càchí-ndó sǎ sà ní cuyatni nuu cahni. ²⁹Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cada-xi òré ná quíní-ndó càda-xi

nchaa nacuaá ní cáháⁿ-í, te cutnùní iní-ndó sã sà ní cuyatni vií-nã nduu nàa ñuyúú. ³⁰Te na cãchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã òré vátá cùú-gá cue ñáyiu xĩndecu ñuyúú-a vitna, te cada-xi nchaa nãcuáa ní cáháⁿ-í. ³¹Te andiu ndìhi ñuyúú-a chi ndìhi nihnu-xi, dico tnúhu-í chi vá ndíhí nihnu-xi chi cùu-xi tnúhu ndáá.

³²Dico ñá túú cùtnuní ná nduu quìxi tucu-í, te ni ñà túú cùtnuní ná òré chi vá yõ xìní, te ni cuè espíritú xínú cuèchi núú Yã Ndiõxí ñá túú xìní-xi ná nduu quìxi-í, te ni mèe yúhú tée cùu Déhe Dútú Ndiõxí ñá túú xìní-í ná nduu quìxi tucu-í, chi ìⁿdii díí-ni mee Tãtà-í Dútú Ndiõxí xìní-gá ñuu ná nduu quìxi-í.

³³Te nchòhó xíní ñuhu-xi sá ïo quìhi iní-ndó cùndecu-ndo, te cáháⁿ ndìhi-ndo Yã Ndiõxí, chi ñá túú xìní-ndó ñã nduu quìxi tucu-í. ³⁴Te na cãchí tnúhu-í xii-ndo cuèndá ìⁿ tée cuìní quíngaca cuu xica. Te tée-áⁿ cùmání-gã quee-dé vehe-dé te ní xáhaⁿ-dẽ xii cue tée xĩnu cuechi núú-dẽ sá ná cádá cuèndá-güedé vehe-dé. Te ní sãñaha-dẽ xii-güedé ndí dííⁿ nũú-güedẽ chiuⁿ cada-güedé. Te ní xáhaⁿ-dẽ xii tée ndéè yuyèhe sá ná cùndecu túha-ni-dé yuyèhe ndéè nàsáá-dé. ³⁵Te duha ndùu tnúhu càháⁿ-í cuèndá nchòhó cundecu túha-ndo, chi ñá túú xìní-ndó ñã nduu te ni ñà túú xìní-ndó ñã òré quixi tucu yúhú Yaá cúú Xĩtohó-ndó, núu òré sa ní cundiquiⁿ, àdi dava niú, àdi oré sa ní cana uuⁿ líhi, àdi oré sa ta cùditó cuáháⁿ, núu xĩãⁿ ío chí cùndècu túha. ³⁶Te duha càháⁿ-í chi na cuáháⁿ òré ñá túú ñã yíhí ìní-ndó quèxio-í, te ñá túú ndècu túha-ndo. ³⁷Te dàtná-ni xáhaⁿ-í xii nchòhó sá cùndècu túha-ndo, te diu-ni ducaⁿ xáhaⁿ-í xii nchaa dava-gá ñáyiu sá cùndècu túha-yu —cãchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

Ndùcu-güedé nãcuáa cada-güedé cahni-güedé Jèsús

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14 ¹Te cùmání ũú-gá nduu te quesaha vico pascuá, vico xèxi ñáyiu pàá sá ñà túú yìhi levadurá. Te cue dútú cùnùu, ndìhi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ndúcú-güedẽ nãcuáa cada-güedé dandàhú-güedé Jèsús cuèndá tniì ñaha-güedẽ xii-gá te cahni ñaha-güedẽ. ²Te ní xítnàha-güedé:

—Váha-gá sá vã tñí-ó Jèsús mei ndùu vico, chi núu ducaⁿ na càda-o te ío dusaⁿ càda ñáyiu —cãchí-güedé xítnàha-güedé.

Ìⁿ ñadìhí chíhí-áⁿ àcití díquí Jèsús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³Te Jèsús ndécú-gã ñuú Bètaniá vehe ìⁿ tée nàni Xímú, tée ní tnahá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó. Te yìhi Jesús mèsa xéxí-gã ní quexìo ìⁿ ñadìhí néhé-áⁿ ìⁿ sá ñĩ cuáha yúú vãha yúú nání àlabastrú, te

xítí xíáⁿ ñúhú àcítí sàháⁿ tnámí sǎ nání nǎrdú sá ïo ndèyáhu, te ní táhú-áⁿ xíáⁿ te acítí ñúhú xítí-xi-áⁿ ñí sódó-aⁿ díquí Jèsús. ⁴Te ìíⁿ úú cue tée xĩndecu-áⁿ ñí cudééⁿ-güedě sá dúcáⁿ ñí quide-aⁿ, te ní xítñàha-güedě:

—Ñá túú quide váha ñaha-ǎⁿ dàcáⁿ quídé-áⁿ, chi íí ñí dácúíta-aⁿ acítí váha-ǎⁿ. ⁵Chi váha-gá ñúu cuyáhu acítí-ǎⁿ sá ùní cièndú díhúⁿ denàriú, te díhúⁿ sǎ cùyáhu acítí-ǎⁿ cuu cuèndá ñáyíu ndàhú ní cùu —cachí-güedě xítñàha-güedě.

Te ní tenáa-güedě ñaha-áⁿ sǎ dúcáⁿ ñí quide-aⁿ.

⁶Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedě:

—Chí dǎñá, vá dásátú-ndó ìní ñadìhí-a, chi sá ñí quide ñaha-aⁿ xii-í cùú-xí ìíⁿ sá vǎha. ⁷Chi cue ñáyíu ndàhú ducaⁿ-ni cùtnahá ñáyíu-áⁿ tnuú-ndó, te nání òré cǎchí iní-ndó te chindee-ndǒ-yu. Dico yúhú chi vá ncháá ndùu cundecu ndìhì ñaha-í xii-ndo ñùyíú-a. ⁸Te ñadìhí-a ní quide-aⁿ ìíⁿ sá vǎha ndèé není ní ndacu-aⁿ, chi sá dúhá ñí quide ñaha-aⁿ xii-í ní chihì ñaha-aⁿ àcítí, te xíáⁿ cada iní-ndó sǎ sà quide túha-aⁿ yiqui cùñú-í cuèndá quíndúxi-xi. ⁹Te na cǎchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nděni ní cuu ñihì ñuyíú ná cǎháⁿ ñáyíu tnúhu-í, te cǎháⁿ-yu tnàhá cuèndá ñadìhí-a cuèndá quiní nchaa ñáyíu nàcuáa ní quide-aⁿ, te ducaⁿ vǎ nácuànaá-yu —cǎchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xii-güedě.

Té Jùdás ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha cuèndá-dé Jèsús núú cue tée cùu úhú iní ñáhá xii-gǎ

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰Te té Jùdás Iscàrioté ní sáháⁿ-dé ní ndatnúhu-dé ndìhì cue tée cùu dútú cúnùu sá cuǎha cuèndá-dé Jèsús núú-güedě, te núú tnàhá té Jùdás-áⁿ cùú ùxúú tnàhá cue tée xìca cuu ndìhì-gǎ ní cùu. ¹¹Te òré ducaⁿ ñí ndatnúhu-dé ndìhì-güedě, te ío ní cudíí ìní-güedě, te ní xáhaⁿ-güedě xii-dé sá cuǎñaha-güedě díhúⁿ xii-dé. Te té Jùdás-áⁿ ñí ngúíta-dé ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha cuèndá-dé Jèsús núú-güedě.

Cùdini Jesús ndìhì cue tée xìca cuu ndìhì-gǎ

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co.11:23-26)

¹²Te ní sáá nduu ñí quesaha vico pascuá, vico ñá túú xèxi ñáyíu pàá sá ñà túú yìhì levadurá, te diu-ni nduu-ǎⁿ sáhní-güedě ìíⁿ mbéé líhli xèxí-yu nduu vico pascuá-áⁿ. Te cue tée xìca cuu ndìhì Jesús ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú-gǎ, te xáhaⁿ-güedě xii-gǎ:

—Mèstrú, véxi-ndí xícáⁿ tnúhú-ndí núú-n ñúu ndèé cáá vèhe cuíní-n càda túha-ndí sá cùdini-o sacuaa nduu vico pascuá —cǎchí-güedě xáhaⁿ-güedě xii-gǎ.

¹³Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii úú-ni tnàhá cue tée xìca cuu ndìhì-gǎ:

—Chí cuáháⁿ xití ñuú-ǎⁿ, te yàcáⁿ naníhí-ndó ìⁿ té tanehe yóó ndute, te té-áⁿ cándendaha-ndo-dě quíhíⁿ. 14Te núu ndédacàa vehe na ndíhu-dé te xíáⁿ quíhu-ndo. Te cúñaha-ndo xì xítóhó vehe-áⁿ: “Yaá cúú Mèstrú cächí-gá sá nǔu ndédacàa xichi xití vehe-n cuñaha nùu-n xii-gá cudìni-gá ndíhi cue té xica cuu ndíhi-gá sacuaa nduu pàscuá”, duha cúñaha-ndo.

15Te dǎtnùní danèhé ñáhá-dě xii-ndo ìⁿ quartú cáhnú càa núú nǔnu, chi vehe yòdo tnaha cuu-xi, te sa ní quide túha-dé nchaa sá nándíhi, te nchòhó dícó-nǎ comidá cada túha-ndo cùdini-o —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

16Te cue té-áⁿ nǐ xica-güedé cuáháⁿ-güedé xití ñuú-áⁿ, te nchaa-ni nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús ní cuu. Te ní quide túha-güedé sá cùdini-güedé ndíhi-gá sacuaa nduu vico pascuá-áⁿ.

17Te sátá nǐ cundiquiⁿ te ní quexìo Jesús ndíhi ndi ùxúú cue té xica cuu ndíhi-gá. 18Te cuánguìhu-gá mèsá ndíhi-güedé cuèndá cudìni ndíhi ñaha-gá xii-güedé, te òré yíhí-gǎ mèsá ndíhi-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ìⁿ nchohó cue té xèxi ndíhi ñaha xii-í cuáha cuèndá ñáhá-ndó núú cuè té cùu úhú iní ñáhá xì-í —cächí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

19Te sá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ-gǎ xii-güedé, te nchaa-güedé ní ngüíta-güedé cùndìyí-güedé. Te da ìⁿ da ìⁿ-güedé ní ngüíta-güedé xicáⁿ tnúhú-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—¿Ñá díú yǔhú ducaⁿ sàni iní-n càda-í-u? —cächí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

20Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Dìu-ni ìⁿ nchòhó cue tée úxúú xicá cùu ndíhi-í, té na dàquéndaha còhó òré daquëndaha-ì, té-áⁿ cuáha cuèndá ñáhá-dě xii-í núú cuè té cùu úhú iní ñáhá. 21Te yúhú Té cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ñuhu ichi-í cuáháⁿ-í ndoho-í nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yǎ Ndiöxí. Dico ndàhú ní cuu tée ducaⁿ na cuáha cuèndá ñáhá xì-í núú cuè té cùu úhú iní ñáhá, chi váha-gá sá vǎ cacú tée-áⁿ cundecu-dé ní cùu, te ñá díú sǎ nǐ cacu-dé te ducaⁿ càda-dé —cächí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

22Te nini cùdini cue té xica cuu ndíhi Jesús ní queheⁿ-gá pàá, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiöxí, te dǎtnùní ní táhú cuèchi-gá, te ní ngüíta-gá dácǎhñu ñaha-gǎ xii-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Chí quéhéⁿ pàá-a caxi-ndo, te cada iní-ndó sǎ cúú-xí dǎtná yiqui cùñú-í —cächí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

23Te ní queheⁿ-gá vàsú ñúhú ndùdí ndéhé yoho yàha stilé, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiöxí, te dǎtnùní ní ngüíta-gá sǎñaha-gǎ xii-güedé cuèndá coho-güedé luha luha sá ñúhú xìtí-xi, te nchaa-güedé ní xihí. 24Te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ndudí ndéhé yoho yàha stilé-a cada iní-ndó sã cúú-xí dàtná níñì-í sá cáti òré cahni ñaha-güedě xii-í. Te sá dúcáⁿ càti níñì-í xíáⁿ cutnùnì ndáá sá Yă Ndiöxí cada-gá ingá núú sã vâha sá cúú-xí vâi ñăyiu dàtná ní cachí-gá cada-gá. ²⁵Te na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã vítná-nă duha xìhi-í ndudí ndéhé yoho yàha stilé-a te vâ cóhó-gă-í, dico na sàá nduu cùndecu-í núú ndécú Yă Ndiöxí táxi tnùnì-gá, te dàvá-áⁿ cada iní-í sá dàtná sá cóhó tùcu-í chí ío cudíí ìní-í —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús cãháⁿ-gá sá tẽ Pèlú cúñaha-dě xii ñăyiu sá ñà túú xìní ñáhã-dě xii-gá
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁶Te Jèsús ní xita-gá ìíⁿ ndudú ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te dàtnùnì ní xica-gá cuáhãⁿ-gá ndihi-güedé yucu Òlívú. ²⁷Te yàcãⁿ ní xãhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na cächí tnúhu-í xii-ndo sã ncháá-ndó dàña nihnu ñaha-ndo xii-í niú vitna, chí quee ndáá-xi nàcuáa cãháⁿ-xi núú tùtú Yă Ndiöxí núú cächí-xi: “Yúhú cuáha-í tnúhu cahni-güedé tée cùu toli, te nchaa mběé-dě ndihi-güedi cuténuu”, duha cächí-xi núú tùtú-gá. ²⁸Dico na cùú-í te ndoto-í te codonùu-í núú-ndó quíhíⁿ distrítú Galileá —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

²⁹Te té Pèlú ní xãhaⁿ-dě xii-gá:

—Te cuèi nchaa-güedé ná dándóo ñaha-güedě xii-n, dico yúhú chí vâ dándóo ñaha-í xii-n —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

³⁰Te Jèsús ní xãhaⁿ-gă xii-dé:

—Na cächí tnúhu ndáá-í xii-n sã niú vitna cùmání-gă cana líhi úú xito, te únì xito cáháⁿ-n nùú ñăyiu sá ñà túú xìní ñáhã-n xì-í —cächí-gá xãhaⁿ-gă xii-dé.

³¹Dico té Pèlú ní cáháⁿ ñíí-dé, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Cuèi na cùú ndihi ñaha-í xii-n dico vâ cãháⁿ-í núú ñăyiu sá ñà túú xìní ñáhã-í xii-n —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

Te nchaa dava-gá cue tée xica cuu ndihi-gá ñiu-ni ducaⁿ ní xãhaⁿ-güedě xii-gá.

Jèsús cãháⁿ ndihi-gá Yă Ndiöxí ìíⁿ xichi núú nání Gètsemaní

(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

³²Te Jèsús cuáhãⁿ-gá ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá ìíⁿ xichi núú nání Gètsemaní. Te òré ní quexìo-gá ndihi-güedé xíáⁿ, te ní xãhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cúnúcoo iha cundetú-ndo na quíhíⁿ-í yàcãⁿ cáháⁿ ndihi-í Yă Ndiöxí —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

³³Te ndèca-gá té Pèlú, ndihi té Jàcobó, ndihi té Juàá cuáhãⁿ, te ñà túú tnàhí-gá cúú vâha iní-gá te ní ngúíta-xi súúnì ndìhú iní-gá. ³⁴Te ní xãhaⁿ-gă xii cue tée únì-áⁿ:

—Súúní ndìhú iní-í dàtná sá cùú-í, te chí quéndöo iha te vá cùdú-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

35Te sa ñùnchií luha ní xica ndehe Jèsús núú ndécú-güedě, te ní ngáundeyi-gá ndéé ñuhu càháⁿ ndihi-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí sá nñu vá cùndèe iní-gá taunihnu ñaha-gǎ xii-gá cuendá nchaa nàcuáa yáha-gá. **36**Te òré càháⁿ ndihi Jèsús Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Yòhó tǎtá mèè-í, nchaandi túhú sá vǎha ndàcu-n quide-n, te càháⁿ ndàhú-í núú-n nñu vá cùndèe iní-n tàunihnu ñaha-n xii-í cuendá sá vǎ ndóhò-í ná sàá òré, dico vá cadá-n nàcuáa càchí iní mèè-í chi cada-n nàcuáa càchí mee-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí.

37Te sátá ñí yáha ní cáháⁿ ndihi-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí, te cuánuhú-gá núú ñí dándöo-gá cue téé úní-áⁿ, te xìxídí-güedé òré ní nasáá-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii té Pèlú:

—Xímú, ¿náa sama xidí-n? ¿Náa ñá cùndèe tnahi núú-n vǎ cùdú-ni-n cuèdicó ñíⁿ òré-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te ní xáhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

38—Te chí quéndöo tucu, te cuhuⁿ iní-ndó vǎ cùdú-ndó, te cáháⁿ ndihi-ndo Yǎ Ndiöxí cuendá sá vǎ dácàháⁿ ñáhá yùcu ñávǎha xii-ndo càda-ndo sá ñà túú tàú-ndó càda-ndo. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nchòhó cuíní-ndó càda-ndo nchaa nàcuáa càháⁿ-í dícó-ni sá ñà túú ñihí ndéé-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

39Te Jèsús ní xica tucu-gá cuáháⁿ-gá cáháⁿ ndihi-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí, te diu-ni nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ díhna xáhaⁿ tùcu-gá. **40**Te òré ní yáha ní cáháⁿ ndihi-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí, te cuánuhú tucu-gá núú xíndecu cue téé úní xícá cùu ndihi-gá-áⁿ, te xidí-ni tucu-güedé òré ní nasáá-gá, te ducaⁿ ñí quide-güedé chi súúní ñuhu saní núú-güedě, te ñá ní ñihí-güedě tnúhu cúñaha-güedě xii-gá òré ní nasáá-gá. **41**Te ní sáháⁿ tucu-gá xito cùu uní ní cáháⁿ ndihi-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiöxí, te òré ní nasáá tucu-gá núú xíndecu-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Te náa xidí-ni tucu-ndo?, te vitna vá cùdú-gá-ndó chi sa ní sáá òré cuáha cuendá ñáhá-güedě xii yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo núú cuè téé ndècu ichi cuehé ichi duha. **42**Te vitna chí ndácöo na quíhíⁿ-ó chi sa véxi téé cuáha cuendá ñáhá xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Ní tñii-güedé Jèsús ndécá ñaha-güedé xii-gá cuáháⁿ

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

43Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo té Júdás. Te núú tnàhá téé-áⁿ cúú ùxúú tnàhá cue téé xica cuu ndihi-gá. Te ndihi-dé vǎi cue téé ní quexìo, te dava-güedé xínehe-güedé machití te dava-güedé xínehe-güedé carrutí. Te

cue tée-áⁿ ñĩ tendaha ñàha cue dútú cúnùu ndìhi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndìhi cue tée cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél. **44**Te té Jùdás tée cuáha cuèndá ñáhá xii Jesús sa ní xítñúhu-dé cue tée-áⁿ nàcuáa cada-dé cuáha cuèndá ñáhá-dě xii Jèsús núú-güedě. Te duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedě:

—Cundehe-ndo tée na tèyuhu-í, te tée-áⁿ tñii-ndo-dě chi tée-áⁿ cúú-dě tée ndèé iní-ndó, te ío quíhi iní-ndó càndeca-ndo-dé quíhíⁿ —duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedě.

45Te òré ní quexìo té Jùdás ndìhi cue tée-áⁿ nùú ndécú Jèsús, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú —càchí-dé xàhaⁿ-dě xii-gá.

Te ní teyuhu ñàha-dé. **46**Te nchaa cue tée ndìhi-dé-áⁿ ñĩ tñii-güedě Jèsús cuèndá candeca ñaha-güedě xii-gá quíhíⁿ. **47**Te ìiⁿ cue tée cùndìhi Jesús ní tava-dé machítí-dé, te ní xehndé-ni-dé ìiⁿ xio lóho ìiⁿ tée xínu cuechi núú dútú cúnùu, te ní quendeé duuⁿ lóho tée-áⁿ. **48**Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii cue tée ní tñii ñaha xii-gá-áⁿ:

—Nchòhó, nèhe-ná-ndó màchití, nèhe-ná-ndó càrrutí véxi ní tñii ñaha-ndo xii-í, dàtná quídé-ndó ìiⁿ ñadúhú quídé ñàha-ndo xii-í. **49**Te nchaa-ni nduu ní xiní-ndó ñĩ xíndecu-í xití veñúhu càhnu sá ìo cùnùu ní xóo danèhé-í ñáyiú, te ñá túú ní tñii ñaha-ndo xii-í. Dico dàcuití sã dúhá yàha-í cuèndá quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yă Ndiöxí —càchí-gă xàhaⁿ-gă xii-güedě.

50Te nchaa cue tée xica cuu ndìhi-gá ní xínu-güedě ní dándöo ñaha-güedě xii-gá.

Ìiⁿ tée cuechi ñĩ xínu-dé

51Te ìiⁿ tée cuechi ndëndaha-dě Jèsús cuáháⁿ, te lavichi-dě, ìiⁿ-ni dóo yádí yídúcúⁿ nuu-dé ñihí-dé, te ní tñii ñaha-güedě xii-dé, **52**dico ní ndacu-dé ní quenuñii-dě te ní dándöo-dé dóo yídúcúⁿ nuu-dé-áⁿ ñĩ xínu-dé.

Jèsús ndécú-gă jùndá

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

53Te cue tée ní tñii ñaha xii Jesús ndécá ñàha-güedě xii-gá cuáháⁿ núú tée cùu dútú cúnùu-gá. Te xíaⁿ ñĩ tacá nchaa dava-gá cue tée cùu dútú cúnùu, ndìhi cue tée cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél, ndìhi cue tée dàcuaha ñaha xii-yu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés cuèndá cada-güedě jùndá. **54**Te té Pèlú xica xica-ni nchicúⁿ ñáhá-dě xii-gá cuáháⁿ ní sáá-dé ndéé quehé vehe núú ndécú tée cùu dútú cúnùu-gá-áⁿ, te xíaⁿ ñĩ ngóo teté-dé yuhu nùhú ndìhi cue tée cùu poleciá.

55Te cue tée cùu dútú cúnùu ndihi nchaa dava-gá cue tée xĩndecu jùndá ndúcú-güedě ñáyiú dacàa ìⁿ cuéchi díquí Jèsús cuendá ducaⁿ ñhí-güedě nàcuáa cada-güedé cahni ñaha-güedě xii-gá, dico ñá túú ní ndàcu-güedé. 56Te cuéi vài ñáyiú dàcaá-yu cuéchi díquí-gă dico mee-ni sã ñi cahu iní méě-yu ní cáháⁿ-yu, chi tucu càháⁿ ìⁿ tucu càháⁿ ìⁿ-yu. 57Te davá-yu ní ndacuñí-yu te ní ngüíta-yu dàcaá-yu ìⁿ cuéchi neñùú díquí-gă, te xăhăⁿ-yu xii nchaa cue tée cùnùu:

58—Nchúhú ní tecú dóho-ndí cächí-dé sá dąngòyo-dé veñúhu cąhnu sá ïo cùnùu sá ñi dácáa cuè tée ñuyíú-a, te dandàa tucu-dé ingá veñúhu saa, diu-ni núú cáa tnàhí veñúhu-áⁿ te xití úní-ni nduu sa nadaxĩnu-dé, te vá cúú-gă-xi veñúhu sá ñi dácáa cuè tée ñuyíú-a, duha cächí-dé ní tecú dóho-ndí —cächí-yu xăhăⁿ-yu xii-güedé.

59Dico ni dùcaⁿ ñá túú ní cùu ìⁿnuú-yu nchaa tnúhu ní cáháⁿ-yu.

60Te tée cùu dútú cúnùu-gá ní ndacuñí-dé tnuú nchaa ñáyiú, te xăhaⁿ-dě xii Jèsús:

—¿Ná cuendá duha ndùu tnúhu càháⁿ ñáyiú-a cuendá-n? Te cáháⁿ ñuu nása ndùu tnúhu cáháⁿ-n —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

61Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni căháⁿ-gá. Te tée cùu dútú cúnùu-gá-áⁿ ñi xăhaⁿ tucu-dé xii-gá:

—Cuíní-í cachí tnúhu-n xii-ndí ñuu sá díú Crístú Déhe Yá Ndiöxí Yaá ní tendaha-gă véxi ñuyíú-a cùu-n. Te diu Yá Ndiöxí cúú-gă Yaá quidé cąhnu-ndí —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

62Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Diu Yaá-áⁿ cùu-í, te na cächí tnúhu-í xii-ndo sã sàá nduu te quiní-ndó yŷhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo cunucóo-í xio cùha Dútú Ndiöxí Yaá ndácú quide nchaandi túhú sá văha. Te dàvá-áⁿ quiní ñáhá-ndó xii-í quee-í andiu quixi-í ichi xití vícú —cächí-gă xăhaⁿ-gă xii-dé.

63Te dútú cúnùu-gá-áⁿ ñi ndátá-dě dóó cání ñihnu-dé cuendá sá ñà túú ní tnàhá iní-dé nàcuáa ní cáháⁿ Jèsús, te ní xăhaⁿ-dě xii nchaa cue tée xĩndecu jùndá:

—Ñá túú-gă xíní ñuhu-xi cue tée cáháⁿ ñuu ndáá sá ndècuéchi-dé àdi ñá túú ndècuéchi-dé. 64Chi sa ní xĩndedóho-o nàcuáa ndùu tnúhu ní cáháⁿ-dé ní cáháⁿ úhú-dé cuendá Yă Ndiöxí, te nchaa-ndo chĩ càháⁿ vitna núu nása sàni iní-ndó cùnùu cuendá tée-a —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-í-güedé.

Te nchaa-güedé ní cachí-güedé sá ná cùú-dé.

65Te dava-güedé ní ngüíta-güedé ní tiú díí ñáhá-güedě xii-gá, te ní dádăhu-güedé núú-gă, te ní ngüíta-güedé cáníha-güedé xii-gá, te xăhaⁿ-güedě:

—¡Cáháⁿ ná cótó ñă cúú tée ní caniha xii-n! —cachí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

Te cue tée cùu poleciá ní cani-güedé núú-gă.

Té Pèlú càháⁿ-dé núú ñăyiu sá ñà túú xìní-dé Jèsús

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

66Te ndée xití vehe càa núú ñnu quide-güedé jùndá, chi vehe yòdo tnaaha cuu-xi, te té Pèlú núcõo-dé quehé vehe-áⁿ. Te ìⁿ xíchí xínú cuèchi núú dütú cùnùu-áⁿ ñí quexìo-xi núú núcõo té Pèlú. **67**Te òré ní xìní ñáhá-xí xii-dé núcõo teté-dé yuhu nùhú, te ní xíndéhé ñàha váha-xi xii-dé, te xăhaⁿ-xi:

—Yòhó tñàhá-n cùu-n tée xìca cuu ndihi Jèsús tée ñuú Nazàrét —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-dé.

68Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dë xii-xi:

—Yúhú ñà túú xìní-í tée-ăⁿ, te ni ñà túú cùtnuní iní-í nása ndùu tnúhu càháⁿ-n —càchí-dé xăhaⁿ-dë xii-xi.

Te té Pèlú ní xica-dé cuáháⁿ-dé ndàa nacuáa nchìi yuyèhe vehe-áⁿ, te ní cana ìⁿ líhi. **69**Te xíchí xínú cuèchi-áⁿ ñí xìní ñáhá tucu-xi xii-dé, te xăhaⁿ-xi xii nchaa ñáyiu xíndecu-áⁿ:

—Dìu tée-ăⁿ tñàhá-dé xícá cùu-dé ndihi tée ndèca-güedé cuánguihu-a —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-yu.

70Dico té Pèlú ñà túú ní ñnuu tucu-dé sá xícá cùu-dé ndihi Jèsús. Te tna tnaa-ni ní cuu sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ xíchí-ăⁿ xii-dé, te ní xáhaⁿ tucu dava cue ñáyiu xíndecu-áⁿ xii-dé:

—Ndáá sá tñàhá-n cùu-n tée xìca cuu ndihi tée ndèca-güedé cuánguihu-ăⁿ chi cùu-n tée distritú Galileá, te càháⁿ-n dàtná càháⁿ-güedé —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-dé.

71Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dë xii-yu:

—Nchàcuiti Yá Ndiõxí sá yúhú càháⁿ ndáá-í sá ñà túú xìní-í tée càcunehe-ndo-áⁿ —càchí-dé xăhaⁿ-dë xii-yu.

72Te òré-ni-áⁿ ñí cana tucu líhi xito cùu uú, te òré-áⁿ ñí ndacu iní té Pèlú nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé sá cùmání-gă cana ìⁿ líhi úu xito te úní xito cáháⁿ-dé núú ñăyiu sá ñà túú xìní ñáhá-dë xii-gá. Te òré ducaⁿ ñí ndacu iní-dé nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé, te ní ndáhyú-dé ní ndixi cuèchi iní-dé.

Jèsús ndécú-gă núú tē Pìlatú

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15¹Te sátá ñí túnđáá te cue tée cùu dütú cùnùu, ndihi cue tée cùu sacuéhé nűú ñăyiu isràél, ndihi cue tée dàcuaha ñàha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tñuní ndii Moisés, ndihi nchaa dava-gá cue tée cùnùu ní xíndecu jùndá ní natacá-güedé, te ní dácútú-güedë Jèsús te ndèca

ñaha-güedé xii-gá cuáháⁿ núú tẽ Pìlatú. ²Te té Pìlatú ní xicáⁿ tnúhú-dě núú Jèsús, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

—¿Ndáá sá díú-n cùu-n tée yìndaha ñaha xii ñáyiu isràél-ăⁿ? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Dìu-í yíndàha-í-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

³Te cue tée cùu dútú cúnùu dacao-güedé vài cuéchi díquí-gă. ⁴Te té Pìlatú ní xicáⁿ tnúhú tùcu-dé núú-gă, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Cáháⁿ, ná cuendá ñă cáháⁿ-n te cundehe ñă ndéé duha titní cuéchi dăcaa díquí ñáhá cuè tée-a xii-n —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

⁵Dico Jèsús ñă túú tnàhí ni căháⁿ-gá te té Pìlatú ío ní cuñúhu-dé sá dúcáⁿ ñà túú tnàhí ni căháⁿ-gá.

Cue ñáyiu xăhăⁿ-yu xii té Pìlatú sá cáhní-dě Jèsús

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

⁶Te ndi tnahá nduu vico pascuá dácăcu té Pìlatú iiⁿ tée yìhi vecaá chi ducaⁿ tnàhí quide-dé, te mee ñáyiu cáháⁿ-yu te núu ndědacăa tée yìhi vecaá-áⁿ căcu-dé, te tée-áⁿ dácăcu-dé. ⁷Te yìhi iiⁿ tée nàni Barrabás vecaá ndihi dava-gá cue tée cùndihi-dé. Te té Barrabás-áⁿ ñi sanu ichi-dé ñáyiu ñúú ingá ichi, te ní ngúita-yu ndihi-dé ní cuu úhú iní-yu cue tée cùchiuⁿ, te ní sahani-dé ndíyi núu xăăⁿ ní chihi ñaha-güedě vecaá xii-dé. ⁸Te nchaa ñáyiu ní sáháⁿ-yu núú tẽ Pìlatú, te cáháⁿ ndàhú-yu núú-dě sá ná cádá nàhi-ni-dé dàtná quidě-dě. ⁹Te té Pìlatú ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—¿Cuiní-ndó să dácăcu-í tée yìndaha ñaha xii ñáyiu isràél-ăⁿ? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

¹⁰Te ducaⁿ ñi cáháⁿ té Pìlatú, chi ní cutnùní iní-dé sá dicó sá cuèdú ínì cuè dútú cúnùu núu xăăⁿ ducaⁿ ñi quide-güedé ní sáha cuendá ñáhá-güedě xii Jèsús núú-dě. ¹¹Te cue dútú cúnùu ní xáhaⁿ-güedě xii nchaa ñáyiu sá ná cūñàhá-yu xii té Pìlatú dácăcu-dé té Barrabás, te ní quidě-yu năcuăa ní xáhaⁿ-güedě. ¹²Te té Pìlatú ní xicáⁿ tnúhú-dě núú-yu, te xăhaⁿ-dě xií-yu:

—¿Ná cuiní-ndó căda-í tée càchí-ndó yìndaha ñaha xii ñáyiu isràél-i? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

¹³Te nchaá-yu níhi ní cáháⁿ-yu, te xăhăⁿ-yu xii-dé:

—iCata caa-dé núu cùrúxí! —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-dé.

¹⁴Te té Pìlatú ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—¿Te ná cúu cuéchi ní quide-dé te núu ducaⁿ cuiní-ndó căda-í-dé-i? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xií-yu.

Dico nchaá-yu uuⁿ-gá níhi ní cáháⁿ-yu, te xăhăⁿ-yu xii-dé:

—iCata caa-dé núu cùrúxí! —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-dé.

15Te té Pìlatú ní quide-dé nàcuáa ní xáhăⁿ-yu xii-dé cuëndá sá cùdìu-dé núu-yu, te ní dácacu-dé té Barrábás, te ní táuchíúⁿ-dě ní cani-güedé Jèsús ndihi ñii. Te sátá dúcáⁿ ñi quide ñaha-güedě xii-gá, te ní táuchíúⁿ-dě candeca ñaha-güedě quíhíⁿ cata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí.

16Te cue tée cùu sandadú ndécá ñaha-güedé xii-gá cuáháⁿ vechiúⁿ, te diu-ni xíaⁿ cúu vèhe tée cùu gobiernú. Te xíaⁿ ñi tacá nchaa dava-gá cue tée cùu sandadú. 17Te xíaⁿ ñi dácuíhnú ñaha-güedé xii-gá ñi dóó t̃cuèhé víhí, te ní cadúha-güedé ñi coróná iñu ní chihi-güedé díquí-gă. 18Te ní ngüíta-güedé níhi cãháⁿ-güedé cùdiquí ndeé ñáhá-güedě xii-gá, te xãhaⁿ-güedě:

—Ílo cãnu cuu yohó tée yìndaha ñaha xii ñáyiú isràél! —càchí-güedé xãhaⁿ-güedě xii-gá.

19Te cãni-güedé díquí-gă ndihi ñi carrutí, te t̃ú dí ñáhá-güedě xii-gá, te ngüñí xítí-güedě núú-gă quídé-güedě sá néhé-güedě sá yíñuhu núú-gă dico ñá ndàa chi dícó cùdiquí ndeé ñáhá-güedě xii-gá. 20Te sátá dúcáⁿ ñi cudíquí ndeé ñáhá-güedě xii-gá, te ní nataunuu ñaha-güedě xii-gá dóó t̃cuèhé víhí sã ñi dácuíhnú ñaha-güedé, te ní dándíunuu ñaha-güedě xii-gá dóó méé-gă. Te dãtnùní ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ núú catá cã ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí.

Sàta caa-güedé Jèsús núú cùrúxí

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21Te ichi cuáháⁿ-güedé ndihi Jèsús ní naníhí-güedě ñi tée ñuú Cìrené naní-dě Xímú, te déhe-dé cúu ñi tée nani Lijandrú, ndihi ingá tée nani Rúfú. Te té Xímú-áⁿ ñúhú-dě ichi duha cuándixi-dé ní sáháⁿ-dé yucu, te ní quide yica-güedě ní xido-dé cùrúxí sá nchídó Jèsús.

22Te ndèca-güedé Jèsús cuáháⁿ ñi xichi núú naní Gølgotá, te tnúhu-áⁿ quée-xí: ñi xichi núú naní yèquí díquí nd̃yi, duha què-xi tnúhu-áⁿ. 23Te ní sãñaha-güedě xii-gá ndudí sã ñi quée yúcu naní mĩrrá coho-gá ní cùu dico ñá túú ní xìhi-gá. 24Te ní sata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí. Te sátá dúcáⁿ te cue tée cùu sandadú-áⁿ ñi xito ndeé-güedé ñuú ndèdacãa-güedé cuu cuëndá-güedé dóó-gă.

25Te cùu-xi caá íⁿ dátneé òré ní sata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí. 26Te ní taxi ndecu-güedé ñi sã ndèé lètrá núú táca-gá. Te lètrá-áⁿ cãháⁿ-xi ná cuëndá ducaⁿ ñi quide ñaha-güedě xii-gá. Te duha cãháⁿ lètrá-áⁿ: “Tée yìndaha ñaha xii ñáyiú isràél”, duha càchí-xi. 27Te tnàhá úú cue tée cùu ñadúhú ñi sata caa-güedé diu-ni núú cùrúxí tucu. Te ñi-dé ní sata caa-güedé xio cùha-gá, te ingá-dé ní sata caa-güedé xio dàtni-gá. 28Te ducaⁿ ñi cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa cãháⁿ-xi núú tütú Yã Ndiöxí núú

càchí-xi: “Īⁿ-ni nǐ quide ñaha-güedě xii-gá ndihi cue tée ndècu cuéchi-xi”, duha càchí-xi núú tütú-gá.

29Te nchaa ñáyiú yăha yatni núú táca-gá dácuicó-yu díquǐ-yu te xǐcuèhé ñáhă-yu xii-gá, te xăhăⁿ-yu:

—Te ná cuendá ducaⁿ càa-n tacaa-n xíaⁿ, te càchí-n sǎ dàngoyo-n veñúhu cǎhnu sá ĩo cùnuu te dandaa-n ingá veñúhu saa, te xití úní-ni nduu sa nadaxǐnu-n càchí-n. 30Te vitna tanùu núú cùrúxí-áⁿ dàcácu-n mée-n —cachí-yu xăhăⁿ-yu xii-gá.

31Te diu-ni ducaⁿ nǐ quide cue tée cùu dútú cùnùu, ndihi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnǐ ndíi Moisés, chi ní cudíquí ndeé ñáhă-güedě xii-gá, te ní xítñaha-güedé:

—Tée-a ní ndacu-dé ní dácăcu nihnu-dé ñáyiú, ĩte ná cuendá ñă ndácú-dě dàcácu nihnu-dé méé-dě-i? 32Te núu ndáá sá díú-dě cúú-dě Crístú Yaá ní tendaha Yă Ndiöxí véxi ñuyíú-a quindaha ñaha xii ñáyiú isràél, te na cùndehe-o nuu-dé núú cùrúxí, cuendá quíndáá iní-ó-dě —càchí-güedé xítñaha-güedé.

Te ndéé tnàhá cue tée tàcaa xio xio diñi-gá xǐcuèhé ñáhă-güedě xii-gá.

Ní xíhí Jèsús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

33Te òré ní cuu cuádava nduu, te ní cunee nihíi ñuyíú, te ducaⁿ-ni càa ní cuu ndéé caá úní sacuaa. 34Te diu-ni òré caá úní sacuaa-áⁿ nǐhi ní cáháⁿ Jèsús, te xăhaⁿ-gǎ xii Tătá-gǎ Dútú Ndiöxí:

—Elòí, Elòí, láma sabàctaní —càchí-gá xăhaⁿ-gǎ.

Te tnúhu-áⁿ quée-xí: Ndiöxí méè-í, Ndiöxí méè-í, ná cuendá ní dáñă ñaha-n xii-í, duha quèe-xi tnúhu-áⁿ.

35Te dava cue tée xǐndecu yatni núú táca-gá-áⁿ nǐ tecú dóho-güedé nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te ní xítñaha-güedé:

—Chí cùndədóho chi càna-dé té Èliás —càchí-güedé xítñaha-güedé.

36Te ĩⁿ cue tée xǐndecu-áⁿ xínú-dě ní sáhăⁿ ní chindóyo-dé luha cáchí xítí ndudí íá, te ní chinenu-dé díquí ĩⁿ yutnu cǎni te ní ndocani-dé chíhí-dě yuhu-gá cuendá coho-gá. Te ní xáhaⁿ cuè tée xǐndecu-áⁿ xii tée-áⁿ:

—Cundetú tnaa na cùndehe-o nacoto núu quixi té Èliás nunehe ñaha-dě xii-dé núú cùrúxí —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-dé.

37Te Jèsús níhi ní canasaa-gá te ní xíhí-ni-gá. 38Te sátá dúcáⁿ te ní ndátá dǒó cúú còrtiná xití veñúhu cǎhnu sá ĩo cùnuu ní quée dava ndáá, te ndàa núú nǐnu ní ngúíta-xi ní ndátá. 39Te tée cùu capitáⁿ nútnǐ-dé ndàa núú Jèsús, te ndèhe-dé nàcuáa ní quide-gá òré ní xíhí-gá, te ní cachí-dé:

—Sá ndáá ndisa sá díú tée-a cùu-dé Déhe Yă Ndiöxí ní cùu —duha ní cachí-dé.

40Te xica x̄nutn̄íī ì̄ ùú ñáyiú d̄ih̄í ndéh̄ě-yú nchaá nàcuáa ní quide ñaha-güedě xii Jèsús, te tnàhá tá Màriá Magdalèná, ndih̄i tá Salómé, ndih̄i tá Màriá năná tē Chèé ndih̄i té Jàcobó tē cāchí-güedé cúú l̄h̄li-gá. 41Te cue ñáyiú d̄ih̄í-áⁿ ñ̄ xica cuú-yú ndih̄i Jèsús distrítú Galileá ní xinu cuèchí-yú núú-gă. Te cue ñáyiú d̄ih̄í-áⁿ nchìcúⁿ ñáhă-yú xii-gá ní quexìo ndéé ñuú Jerusàlén ndih̄i dava-gá ñáyiú d̄ih̄í nchìcúⁿ ñáhă xii-gá cuáhăⁿ.

Chindúxi-güedé Jèsús

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42Te cùu-xi nduu vispré nduu ndètátú ñáyiú. Te nduu-ăⁿ x̄iquide túha-yú sá cúú ìngá nduu nduu ndètátú-yú-áⁿ, te ñiu-ni nduu-ă sa ní cuaa v̄ih̄i, 43te ì̄ⁿ tēe n̄ani Cheé tēe ñuú Arimàteá ní cuȳī-dě ní sáhăⁿ-dé núú tē Pilatú, te ní xáhăⁿ-dě sá ñ̄u vá cundèe iní-dé ñaňa-dě chindúxi-dé ȳiqui cùñú Jèsús. Te tnàhá té Chèé-áⁿ cúú-dě ì̄ⁿ tēe cùn̄uu cundih̄i-dé cue tēe quide jundá, te tnàhá-dé ndètú-dě sáá nduu nd̄ihu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii-dé ndih̄i cue ñáyiú. 44Te té Pilatú ío ní cuñúhu-dé sá dúcáⁿ ñ̄o nd̄ih̄i ní x̄ih̄í Jèsús, te ní cana-dé tēe cùu capitáⁿ ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-dě ñ̄u ndisa sá sà ní x̄ih̄í-gá. 45Te tēe cùu capitáⁿ-áⁿ ñ̄ xáhăⁿ-dě xii té Pilatú sá ndàá ní x̄ih̄í Jèsús, núu x̄iăⁿ té Pilatú-áⁿ ñ̄ sáhă-dé tnúhu chindúxi té Chèé-áⁿ ȳiqui cùñú-gá. 46Te té Chèé-áⁿ ñ̄ saaⁿ-dé ì̄ⁿ dóo v̄aha, te ní sáhăⁿ-dé ní nunehe-dé ȳiqui cùñú Jèsús núú cùrúxí, te ní chidúcúⁿnuu-dé ȳiqui cùñú-gá dóo v̄aha sá ñ̄ saaⁿ-dé-áⁿ, te ñ̄atn̄uní nēhé-dě ȳiqui cùñú-gá cuáhăⁿ ní chih̄i-dé ì̄ⁿ yaú nch̄ī ȳiqui naha cava, te ní sadí-dé yuhu yàú-áⁿ ndih̄i ì̄ⁿ yúú quèhéⁿ. 47Te tá Màriá Magdalèná, ndih̄i tá Màriá năná tē Chèé ní xiní-yú núú ñ̄ chih̄i-dé ȳiqui cùñú Jèsús.

Ní ndoto Jèsús

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16 1Te sáta ñ̄ cundiquiⁿ nduu ndètátú ñáyiú, te tá Màriá Magdalèná, ndih̄i tá Salómé, ndih̄i tá Màriá năná tē Jàcobó ní saáⁿ-yú acití sáhăⁿ tnámí cuèndá canehé-yú quíh̄íⁿ chih̄í-yú ȳiqui cùñú Jèsús. 2Te ndum̄ingú nehé-ni òré vitna váha váha ní xinu coto núú nch̄icanchii ní quexìo-yú núú nch̄ī yaú ȳih̄í ȳiqui cuñú Jèsús. 3Te ní x̄itnàhá-yú:

—Yoo cúñaha-o xòcani yúú ndèdí yuhu yàú-a, chi vá ȳo tnàh̄i ndècu iha —cachí-yú x̄itnàhá-yú.

4Te òré ní x̄indéhé v̄aha-yú te ní xiní-yú sá ȳú cáhnú ndèdí yuhu yàú-áⁿ ì̄ⁿ xio-ná ndécú. 5Te cuánguìh̄ú-yú xití yaú-áⁿ, te ní xiní-yú nùcúo ì̄ⁿ espíritú x̄inú cuèchi núú Yá Ndiöxí ndàa xio cuhá-yú, te cāa-xi datná cáá ì̄ⁿ tēe cuechi, te ñ̄ih̄nu-xi ì̄ⁿ dóo cuixíⁿ dóo cání, te ní ȳuhú-yú òré ní xiní-yú espíritú-áⁿ. 6Te espíritú-áⁿ ñ̄ xáhăⁿ-xi x̄ī-yú:

—Vá yùhú-ndó, chi yúhú sa cùtnuní iní-í sá nchòhó véxi-ndo nànducu-ndo yiqui cuñú Jèsús tée ñúú Nazàrét tée ní sahani-güedé núú cùrúxí, dico ñá túú-gă yiqui cùñú-dé ndécú ìha chi sa ní ndoto-dé, te chí cùndèhe núú ñí sacáⁿ-güedé yiqui cùñú-dé te quiní-ndó ñă ñá túú-gă-dé. ⁷Te chí cuaháⁿ núú ndécú tē Pèlú ndihi dava-gá cue tée ní xica cuu ndihi-dé, te duha cúñaha-ndo xii-güedé: “Jèsús codonùu-gá núú-ndó quihíⁿ distritú Galileá, te yacáⁿ quiní-ndó-gă dàtná ní cachí-gá xii-ndo”, duha cúñaha-ndo xii-güedé —càchí espíritú-áⁿ xăhaⁿ-xi xí-yu.

⁸Te cue ñáyiu dîhí-áⁿ ïo ní yùhú-yu, te ní quene cunú-yu cuánuhú-yu, te quidi ñaha-ná-xi xí-yu sá ïo ní yùhú-yu, te ñá túú tnàhí ná tnúhu ní xăhăⁿ-yu xii cue ñáyiu ní naníhí-yu ichi cuendá sá ïo ní yùhú-yu.

Tá Màriá Magdalèná ní xiní-xi Jèsús

(Jn. 20:11-18)

⁹Te sátá dúcáⁿ ñí ndoto Jèsús ndumìngú nehé-ni-áⁿ, te díhna nuu-gă tá Màriá Magdalèná ní quee túu-gá núú-xi, te diu tá Màriá-áⁿ cúu-xí xíchí ñí xíhi ñaha ùsá espíritú cùndîhi yucu ñávăha ni cùu, te Jèsús ní queñuhu-gá nchaa espíritú-áⁿ yiqui cùñú-xi. ¹⁰Te xíchí-ăⁿ ñí sáháⁿ-xi ní xítnùhu-xi cue tée ní xica cuu ndihi Jèsús nàcuáa ní cuu, te xíndáhí-güedé sá ndîhú iní-güedé òré ní quexio-xi núú ndécú-güedé. ¹¹Te òré ní xăhaⁿ tă Màriá xii-güedé sá ñí ndoto Jèsús ndihi sá ñí xiní ñáhá-xí xii-gá, te ñá túú ní sàndáá iní-güedé.

Jèsús ní quee túu-gá núú ùú cue tée ní xica cuu ndihi-gá

(Lc. 24:13-35)

¹²Te úú tnàhá cue tée ní xica cuu ndihi Jèsús ñúhú-güedě ichi cuaháⁿ-güedé yucu, te uuⁿni ní quee túu-gá núú-güedě, te ní dácótó ñàha-xi xii-güedé sá ñà túú-gă cáá-gă dàtná cáá-gă. ¹³Te cue tée úú-áⁿ ñí xica-güedé cuaháⁿ-güedé ní xítnùhu-güedé nchaa dava-gá cue tée ní xica cuu ndihi-gá sá ñí xiní ñáhá-güedě xii-gá, dico diu-ni ducaⁿ ñà túú ní sàndáá iní cue tée-áⁿ tnùhu ní cáháⁿ-güedé.

Jèsús xăhaⁿ-gă xii cue tée ní xica cuu ndihi-gá nàcuáa ndùu chiuⁿ cada-güedé

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴Te ndi ùxí ïiⁿ cue tée ní xica cuu ndihi Jèsús yíhí-güedě mèsá xéxí-güedě, te ní quee túu-gá núú-güedě te ní tenàá ñáhá-gă xii-güedé cuendá sá ïo sàá iní-güedé ñá túú sàndáá iní ñáhá văha-güedé xii-gá, chi ñá túú ní cuení-güedé quíndáá iní-güedé nàcuáa ní xăhaⁿ ñáyiu ní xiní ñáhá xii-gá sátá ñí yăha ní ndoto-gá. ¹⁵Te ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Quíhíⁿ-ndó ñihíí ñuyíú cǎháⁿ-ndó núú nchàa ñáyiú tnúhu váha tnúhu sá cǎháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-yu. **16**Te nchaa ñáyiú na quìndáá iní tnúhu-áⁿ te cuanduté-yu, te naníhí tǎhú-yu, dico nchaa ñáyiú vá quìndáá iní tnúhu-áⁿ te cuíta nihnú-yu. **17**Te nchaa ñáyiú na quìndáá iní ñáhá xii-í te cadá-yu sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada, te cacunehe ñàhá-yu xii-í, te queñuhú-yu nchaa espíritú cúndìhi yucu ñávǎha yìhi ñaha xii ñáyiú. Te uuⁿni ndacú-yu cǎháⁿ-yu ingá núú tnúhu sá vǎtá dácuàha-gá-yu. **18**Te cuèi na tnè-yu cóo dǎéⁿ dico ñá túú ñǎ cada ñaha-di xii-yu, te cuèi venènú ná cǎxí-yu dico ñá túú ñǎ tnahá-yu, te tendàhá-yu cue ñáyiú cùhú te ndúha-yu —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús cuándaa-gá andiu

(Lc. 24:50-53)

19Te sátá ñǎ yáha ducaⁿ ñǎ xáhaⁿ Jèsús xii cue téé ní xica cuu ndihi-gá, te ní ndanchita-gá cuándaa-gá andiu te ní ngóo-gá xio cùha Dútú Ndiǒxí. **20**Te cue téé-áⁿ ñǎ xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní ngüíta-güedé cǎháⁿ-güedé tnúhu Xítohó Jesucrístú nchaa xichi. Te mee-gǎ ní chindee ñàha-gá xii-güedé ní quide-güedé nchaa sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada cuendá cutnùní iní ñáyiú sá ndàá cǎháⁿ-güedé tnúhu-gá. Duha ní cuu dává-áⁿ.